

EMILY ST. JOHN MANDEL

MAREA LINIŞTII

TRADUCERE DE MARIANA PIROTEALĂ

BESTSELLER NEW YORK TIMES

TREI

FICTION
CONNECTION

FICTION
CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Emily St. John Mandel

Marea Liniștii

Traducere din limba engleză de
Mariana Piroteală

Editori:

Silviu Dragomir

Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:

Magdalena Mărculescu

Redactare:

Ioana Petridean

Design copertă: Abby Weintraub

Foto copertă: ©Stephen Coll/Millennium Images UK (peisaj);

©Pablo Carbonero/500px/Getty (lună)

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Răzvan Nasea

Corectură:

Irina Mușătoiu

Cristina Spătărelu

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea

permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Editura Trei SRL.

Titlul original: Sea of Tranquility

Autor: Emily St. John Mandel

Copyright © 2022 by Emily St. John Mandel

Copyright © Editura Trei, 2024
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București

Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20

e-mail: comenzi@edituratrei.ro

www.edituratrei.ro

ISBN (print): 978-606-40-2163-2

ISBN (EPUB): 978-606-40-2235-6

Pentru Cassia și Kevin

Pe cheltuiala părinților / 1912

Edwin St. John Andrew, în vârstă de optsprezece ani, purtând povara numelui celor doi sfinți peste Atlantic pe vaporul cu aburi, cu ochii mijiți, ferindu-i de vântul care suflă pe puntea superioară: se ține de balustradă cu mâinile înmănușate, nerăbdător să zărească un crâmpei de necunoscut, încercând să deslușească ceva — orice! — dincolo de mare și cer, dar nu vede decât nuanțe de cenușiu nemărginit. Se îndreaptă spre o altfel de lume. Se află undeva la jumătatea drumului dintre Anglia și Canada. *Am fost surghiunit*, își spune și știe că face din țânțar armăsar, dar cu toate acestea cuvintele par cumva adevărate.

Printre strămoșii lui Edwin se numără Wilhelm Cuceritorul. Când va muri bunicul lui Edwin, tatăl lui va deveni conte, iar Edwin a studiat deja la două dintre cele mai bune școli din țară. Însă n-a existat niciodată pentru el perspectiva unui viitor prea răsărit în Anglia. Sunt foarte puține profesii pe care le poate îmbrățișa un gentilom și niciuna nu-l interesează pe Edwin. Moșia familiei este menită să-i revină fratelui său mai mare, Gilbert, așa că el nu va moșteni nimic. (Fratele mijlociu, Niall, este deja în Australia.) Edwin ar mai fi putut rămâne o vreme în Anglia, dar nutrește în taină vederi radicale, care au ieșit la iveală pe nepusă masă în timpul unui dineu, lucru care i-a precipitat soarta.

Într-o străfulgerare de optimism nestăvilit, Edwin trece „fermier“ la rubrica „ocupație“, pe lista de pasageri a vaporului. Mai târziu, într-un moment de contemplație, în timp ce se află pe punte, se gândește că nici măcar n-a atins vreodată o cazma.

În Halifax, își găsește adăpost într-o locuință de lângă port, o pensiune unde reușește să închirieze o odaie pe colț, la etajul întâi, cu vedere spre ocean. În prima dimineață, se trezește și asistă de la fereastră la o scenă minunată, plină de dinamism. Tocmai a sosit un vapor comercial mare, iar el e destul de aproape încât să audă sudălmile vesele ale bărbaților care descarcă butoaie, saci și lăzi. Își petrece mare parte din acea primă zi privind pe fereastră, ca o pisică. Plănuia să pornească imediat spre vest, dar e așa de simplu să zăbovească în Halifax, unde cade pradă unei slăbiciuni a caracterului său, de care a fost conștient toată viața: Edwin e capabil de fapte, dar predispus la lenevie. Îi place să stea la fereastră. Este o forfotă neîntreruptă de oameni și vapoare. Nu vrea să plece, așa că rămâne.

— Ah, încerc să-mi dau seama care va fi următoarea mea mutare, presupun, îi spune proprietăresei, când aceasta îl întreabă discret.

Proprietăreasa e doamna Donnelly. De fel e din Newfoundland. Accentul ei îi produce confuzie. Ar putea fi din Bristol, dar și din Irlanda, însă uneori aude și ceva scoțian în tonul ei. Camerele sunt curate, iar ea e o bucătăreasă minunată.

Marinarii trec pe sub fereastra lui în valuri de îmbrânceli. Rareori aruncă ochii în sus. Lui îi place să-i privească, dar nu îndrăznește să se apropie de ei. În plus, marinarii se au unii pe

alții. Când sunt beți, se cuprind pe după umeri, iar el simte împunsătura invidiei.

(Ar putea pleca și el pe mare? Firește că nu. Respinge imediat ideea. A auzit odată de un om trimis în lume pe cheltuiala familiei¹, care s-a reinventat, devenind marinar, dar Edwin e un om devotat plăcerilor până-n măduva oaselor.)

Îi place să urmărească vapoarele apropiindu-se, navele cu aburi intrând în port, cu punțile încă învăluite într-o aură europeană.

Face plimbări dimineața și, din nou, după-amiaza. Prin port, prin zonele rezidențiale liniștite, prin micile prăvălii umbrite de tende dungate, de pe strada Barrington. Îi place să meargă cu tramvaiul electric până la capătul liniei și apoi să se întoarcă, în timp ce privește trecerea de la casele mici la cele mai mari și la clădirile comerciale din centru. Îi place să cumpere lucruri care nu-i fac trebuință în mod deosebit: o franzelă, câteva cărți poștale, un buchet de flori. Ar putea trăi așa, se surprinde gândind. Ar putea fi atât de ușor! Fără familie, fără slujbă, doar câteva plăceri simple și așternuturi curate în care să se cuibărească la sfârșitul zilei, pe banii primiți în mod regulat de acasă. O viață de singurătate ar putea fi un lucru foarte plăcut.

La fiecare câteva zile, își cumpără flori, pe care le așază pe măsuta lui de toaletă, într-o vază ieftină. Petrece mult timp privindu-le. Și-ar dori să fie artist, să le deseneze și astfel să le vadă mai limpede.

Ar putea învăța oare să deseneze? Are timp și bani. E o idee la fel de bună ca oricare alta. Se

interesează la doamna Donnelly, care la rândul ei se interesează la o prietenă, iar după puțin timp, Edwin stă în salonul unei femei care a făcut o școală de pictură. Petrece acolo ceasuri liniștite, în care schițează flori și vase, învață elementele de bază ale umbrei și proporției. Femeia se numește Laetitia Russell. Poartă verighetă, dar nu este clar unde se află soțul ei. Locuiește într-o căsuță de lemn îngrijită, cu trei copii și o soră văduvă, o însoțitoare discretă, care tricotează la nesfârșit fulare într-un colț al încăperii, așa că tot restul vieții lui, Edwin va asocia desenul cu tăcânitul andrelelor.

Edwin locuiește la pensiune de șase luni, când sosește Reginald. Reginald, își dă el seama imediat, nu are o predispoziție către lenevie. Reginald are de gând să pornească imediat către vest. Are cu doi ani mai mult decât Edwin, au fost colegi la Eton, este cel de-al treilea fiu al unui viconte și are ochi frumoși, de un albastru-cenușiu închis. Asemenea lui Edwin, are în plan să-și facă o situație ca gentilom fermier, dar, spre deosebire de Edwin, el chiar a făcut pași concreți în direcția asta, schimbând scrisori cu un om care dorește să vândă o fermă în Saskatchewan.

— Șase luni, repetă Reginald la micul-dejun, nevenindu-i să-și creadă urechilor.

Preț de o clipă, încetează să-și mai întindă gem pe pâinea prăjită, nesigur, pare-se, dacă a auzit bine.

— Șase luni? Șase luni aici.

— Da, spune Edwin, ca și cum n-ar fi cine știe ce. Șase luni foarte agreabile, aș adăuga eu.

Încearcă să-i prindă privirea doamnei Donnelly, dar ea pare foarte concentrată la ceaiul pe care-l toarnă. Femeia îl consideră puțin trăsnit, Edwin își dă seama de asta.

— Interesant.

Reginald își întinde gem pe pâinea prăjită.

— Presupun că nu speri să fii chemat acasă, nu-i așa? Agățat de malul Atlanticului, cât mai aproape posibil de rege și de țară?

Aceste cuvinte îl îndurerează puțin, așa că, atunci când Reginald pleacă în grabă spre vest în săptămâna următoare, Edwin acceptă invitația de a-l însoți. Acțiunea produce plăcere, hotărăște el în vreme ce trenul părăsește orașul. Și-au rezervat bilete la clasa întâi, într-un tren minunat, care are la bord oficiu poștal și frizerie, unde Edwin îi scrie o carte poștală lui Gilbert și se bucură de un bărbierit, cu aplicarea unui prosop fierbinte pe gât, și de un tuns, în timp ce privește pădurile, lacurile și orașelele perindându-se pe la ferestre. Când trenul oprește în Ottawa, el nu coboară, rămâne în cabină și schițează contururile gării.

* * *

Pădurile, lacurile și orașele dispar, lăsând locul câmpiilor. Preriile sunt la început interesante, apoi plicticoase, după care devin neliniștitoare. Sunt prea numeroase, asta e problema. Proporția e greșită. Trenul se târăște ca un miriapod prin iarba nesfârșită. Edwin vede de la un capăt al orizontului la celălalt. Se simte cumplit de vulnerabil.

— Asta da viață! spune Reginald când ajung în cele din urmă la intrarea în noua lui fermă.

Proprietatea se află la câțiva kilometri de Prince Albert. E o mare întindere de noroi. Reginald a cumpărat-o fără s-o fi văzut înainte, de la un englez deznădăjduit, trecut de douăzeci și cinci de ani — încă unul trimis în exil pe cheltuiala familiei, bănuiește Edwin —, care a

eșuat lamentabil și se întoarce în est, să preia un post de funcționar în Ottawa. Reginald are mare grijă să nu se gândească la acest om, iar Edwin își dă seama de lucrul ăsta.

Ar putea fi o casă bântuită de nereușite? În clipa în care Edwin trece pragul fermei, se simte imediat stânjenit, așa că zăbovește pe veranda din față. E o casă bine construită — fostul proprietar fusese cândva om cu stare —, dar tristă într-un fel pe care Edwin nu-l poate explica pe deplin.

— E... mult cer aici, nu-i așa? îndrăznește Edwin să spună.

Și mult noroi. O cantitate cu adevărat uluitoare de noroi. Strălucește în lumina soarelui, cât vezi cu ochii.

— Doar spații întinse și aer curat, răspunde Reginald, privind spre orizontul cumplit de lipsit de elemente distinctive.

Edwin mai vede o fermă, undeva departe, încetoșată din pricina distanței. Cerul e de un albastru furios. În seara aceea, mănâncă ouă cu unt — singurul lucru pe care știe să-l gătească Reginald — și șuncă. Reginald pare abătut.

— Mă gândesc că e mult de muncă la fermă, nu crezi? spune după un timp. Te epuizează fizic.

— Presupun că așa e.

Când Edwin se imagina pe sine în lumea nouă, se vedea mereu la ferma lui — peisajul înverzit al... în fine, al unei recolte nespecificate, îngrijite, dar întinse — însă, la drept vorbind, nu s-a gândit niciodată prea mult la ce ar putea presupune munca la fermă. Să aibă grijă de cai, se gândește el. Nișel grădinărit. Aratul câmpurilor. Și mai ce? Ce faci cu câmpurile, de fapt, după ce le-ai arat? De ce le ari?

Se simte ca și cum ar șovăi pe marginea unei prăpăstii.

— Reginald, vechiul meu prieten, spune el, găsim și noi ceva de băut pe-aici?

— *Recoltezi*, își spune Edwin la al treilea pahar. Țsta e cuvântul. Sapi câmpurile, plantezi diferite lucruri pe ele, apoi recoltezi.

Soarbe încet din băutură.

— Ce recoltezi?

Reginald are o dispoziție agreabilă când e beat, de parcă nimic n-ar putea să-l jignească, niciodată. Până acum a stat sprijinit pe speteaza scaunului, zâmbind fără niciun motiv.

— Păi, asta-i tot, nu? răspunde Edwin și-și mai toarnă un pahar.

¹ În perioada Imperiului Britanic, exista obiceiul ca tinerii care pătau numele familiei să fie trimiși, pentru a evita rușinea, în alte țări din Imperiu, precum Canada, unde primeau bani de la familie, pentru a se întreține (N.t.).

După o lună de tras la măsea, Edwin îl lasă pe Reginald la noua lui fermă și pleacă mai departe spre vest, să-l întâlnească pe fostul coleg de școală al fratelui său Niall, Thomas, care a sosit pe continent de la New York și a pornit-o imediat și degrabă spre vest. Călătoria cu trenul prin Munții Stâncoși îi taie răsuflarea. Se lipește cu fruntea de fereastră, ca un copil, și cască ochii fără fereală. Frumusețea este copleșitoare. Poate a mers puțin cam departe cu băutura în Saskatchewan. Va fi un om mai bun în Columbia Britanică, decide el. Lumina soarelui îi supără ochii.

După toată această splendoare sălbatică, sosirea în Victoria îi produce un șoc ciudat, cu străzile ei îmblânzite și drăguțe. Sunt englezi la tot pasul; coboară din tren și îl împresoară accentele de acasă. Ar putea sta aici o vreme, se gândește.

Edwin îl găsește pe Thomas într-un hotel mic și îngrijit din centrul orașului, unde tânărul și-a luat cea mai bună cameră, și comandă ceai cu *scones*² în restaurantul de la parter. Nu s-au mai văzut de trei sau patru ani, dar Thomas s-a schimbat foarte puțin. Are același ten rozaliu ca în copilărie, lăsând veșnica impresie că tocmai a ieșit de pe terenul de rugby. Acum încearcă să intre în comunitatea oamenilor de afaceri din Victoria, dar nu spune prea clar cu ce fel de afacere vrea să se ocupe.

— Și ce face fratele tău? întreabă Thomas, schimbând subiectul.

Se referă la Niall.

— Încearcă s-o scoată la capăt în Australia, spune Edwin. Pare destul de mulțumit, judecând după scrisorile lui.

— Ei bine, e mai mult decât putem spune cei mai mulți dintre noi, remarcă Thomas. Mulțumirea nu e puțin lucru. Și ce face acolo?

— Își bea banii primiți de acasă, îmi imaginez, spune Edwin, lucru lipsit de eleganță, dar în același timp, probabil, adevărat.

Stau la o masă de lângă fereastră, iar privirea îi tot rătăcește către stradă, către vitrinele magazinelor și — vizibilă în depărtare — către sălbăticia de nepătruns, cu arborii întunecați și semeți, îngrămădiți la marginea câmpului său vizual. Ideea că sălbăticia îi aparține Marii Britanii are ceva ridicol, dar el își alungă repede acest gând, pentru că-i amintește de ultimul dineu din Anglia.

² Produs de patiserie britanic la origine, consumat adesea la ceai, cu unt și gem (N.t.).

Ultimul dineu a debutat destul de bine, dar necazul a început când discuția a cotit-o, ca întotdeauna, negreșit, către inimaginabila splendoare a conducerii britanice în India. Părinții lui Edwin se născuseră în India, erau odraslele acestei conduceri, copii englezi crescuți de doici indiene — „Dacă mai aud o vorbă despre nenorocita aia de *ayah* a ei...” mormăise odată Gilbert, fratele lui Edwin, dar nu-și dusesese gândul până la capăt — și care în copilărie avuseseră parte de povești despre o Mare Britanie nevăzută care, nu putea să nu bănuiască Edwin, fusese puțin dezamăgitoare când o văzuseră prima oară, pe la vârsta de douăzeci de ani. („Mai multă ploaie decât mă așteptasem” era tot ce avea să spună tatăl lui Edwin pe marginea acestui subiect.)

Mai era o familie prezentă la acest ultim dineu, familia Barrett, cu un trecut asemănător: John Barrett fusese comandant în Marina Regală, iar Clara, soția lui, își petrecuse primii ani din viață în India. Erau însoțiți de fiul lor cel mare, Andrew. Soții Barrett știau că India britanică era o digresiune inevitabilă în orice seară petrecută cu mama lui Edwin și, fiind vechi prieteni, înțelegeau că, odată ce Abigail se răcorea, vorbind despre conducerea britanică a Indiei, conversația putea merge mai departe.

— Știți, deseori mă surprind gândindu-mă la frumusețea Indiei britanice, a spus mama lui Edwin. Culorile erau remarcabile.

— Dar căldura *chiar* era sufocantă, a adăugat tatăl lui Edwin. E unul dintre lucrurile cărora nu

le-am dus dorul când am venit aici.

— Ah, mie nu mi s-a părut niciodată *teribil* de sufocantă.

Mama lui Edwin avea o mină absentă, pe care Edwin și frații lui o numeau „expresia de India britanică”. Avea un aer rătăcit care însemna că nu mai era alături de ei; călărea un elefant, se plimba printr-o grădină cu plante tropicale luxuriante, primea sendvișuri cu castraveți de la afurisita ei de *ayah* sau cine știe ce altceva.

— Nici băștinașilor, a spus Gilbert pe un ton blând, dar mă gândesc că nu e pentru toată lumea clima aceea.

Ce l-a împins pe Edwin să deschidă gura atunci? S-a surprins meditănd la acest lucru mulți ani mai târziu, în timpul războiului, în oroarea și plictisul fără margini din tranșee. Uneori nu știi că vei arunca o grenadă, până când n-ai tras deja cuiul.

— Dovezile arată că se simt mai sufocați de britanici decât de căldură, a adăugat Edwin.

I-a aruncat o privire tatălui său, dar acesta părea să fi înghețat, cu paharul la jumătatea drumului dintre masă și buze.

— Dragul meu, a intervenit mama lui, ce vrei să spui?

— Nu ne vor acolo, a continuat Edwin.

A privit în jurul mesei, la fețele tăcute cu ochii holbați.

— Din păcate, nu prea încapе îndoială în privința asta.

Și-a ascultat cu uimire vocea, răsunând parcă din depărtare. Gilbert rămăsese cu gura căscată.

— Tinere, a spus tatăl lui, nu le-am adus decât civilizație acestor oameni...

— Cu toate astea nu poți să nu remarci, a adăugat Edwin, că, judecând faptele, par mai

degrabă s-o prefera pe a lor. Mă refer la civilizația lor. S-au descurcat destul de bine și fără noi, nu-i așa? Chiar câteva mii de ani, nu crezi?

Se simțea de parcă ar fi fost legat cu chingi de acoperișul unui tren scăpat de sub control! De fapt, știa foarte puține lucruri despre India, dar își amintea că în copilărie fusese șocat de poveștile despre revolta din 1857.

— Ne vrea cineva pe *undeva*? s-a auzit întrebând. De ce presupunem că locurile astea îndepărtate ne aparțin?

— Pentru că le-am *câștigat*, Eddie, a răspuns Gilbert după un moment de tăcere. Probabil că băștinașii din Anglia n-au fost cu toții încântați de sosirea celui de-al douăzeci și doilea străbunic al nostru, însă ce să-i faci? Istoria e scrisă de învingători.

— Wilhelm Cuceritorul a trăit acum o mie de ani, Bert. Sunt sigur că nădăjduim să fim un pic mai civilizați decât nepotul smintit al unui invadator viking.

În clipa aceea, Edwin s-a oprit. Toată lumea de la masă îl privea fix.

— „Nepotul smintit al unui invadator viking” a repetat Gilbert încet.

— Deși presupun că ar trebui să fim recunoscători pentru faptul că suntem o țară creștină, a adăugat Edwin. *Închipuiți-vă* în ce baie de sânge s-ar fi scăldat coloniile, dacă nu eram creștini.

— Ești ateu, Edwin? a întrebat Andrew Barrett, sincer interesat.

— Nu știu prea bine ce sunt, a răspuns Edwin.

Liniștea care s-a așternut în continuare a fost, poate, cea mai chinuitoare din viața lui Edwin, dar atunci tatăl lui a început să vorbească, foarte încet. Când tatăl lui Edwin era furios, apela la un

truc anume, își începea discursul cu o jumătate de propoziție, ca să le atragă atenția tuturor.

— Fiecare avantaj de care te-ai bucurat în viața asta, a spus tatăl lui.

Toată lumea l-a privit. A început din nou, în stilul său consacrat, doar că puțin mai tare și cu un calm ucigător:

— Fiecare avantaj de care te-ai bucurat în viața asta, Edwin, se datorează faptului că, într-un fel sau altul, te tragi, după cum atât de elocvent te-ai exprimat, din *nepotul smintit al unui invadator viking*.

— Desigur, a intervenit Edwin. Putea fi mult mai rău, a zis, ridicând paharul. În cinstea lui Wilhelm Bastardul!

Gilbert a râs nervos. Nimeni n-a mai scos un sunet.

— Vă cer iertare, le-a spus tatăl lui Edwin oaspeților. Ai putea, pe bună dreptate, să-l confunzi pe fiul meu cel mic cu un adult, dar se pare că încă e copil. Treci în camera ta, Edwin. Am auzit destule pentru o singură seară.

Edwin s-a ridicat foarte ceremonios de la masă, a spus „Noapte bună tuturor“, s-a dus la bucătărie, unde a cerut să i se aducă un sendviș în camera lui — felul principal nu fusese încă servit —, după care s-a retras, așteptându-și sentința. Aceasta a sosit înainte de miezul nopții, cu o bătaie în ușă.

— Intră, a spus el.

Stătuse la fereastră și privise neliniștit mișcările unui copac în bătaia vântului.

Gilbert a intrat, a închis ușa în urma lui și s-a tolănit pe fotoliul vechi de când lumea și pătat, care se număra printre lucrurile cele mai prețuite ale lui Edwin.

— Un spectacol pe cinste, Eddie.

— Nu știu ce-a fost în capul meu, a răspuns Edwin. De fapt, nu, nu e adevărat. Știu. Sunt pe deplin sigur că nu-mi trecea nici cel mai mic gând prin cap. Era un fel de vid.

— Nu te simți bine?

— Dimpotrivă. Niciodată nu m-am simțit mai bine.

— Trebuie să fi fost destul de palpitant, a spus Gilbert.

— Să știi că a fost. N-am să spun că regret.

Gilbert a zâmbit.

— Trebuie să pleci în Canada, a zis el blând. Tata face aranjamentele necesare.

— Oricum aş fi plecat în Canada, a remarcat Edwin. Era în plan pentru anul viitor.

— Atunci vei pleca mai devreme.

— Cât de devreme, Bert?

— Săptămâna viitoare.

Edwin a încuviințat cu o înclinare a capului. Îl cuprinsese o ușoară amețală. În atmosfera din cameră se petrecuse o schimbare subtilă. Urma să pornească spre o lume necunoscută, iar camera se retrăgea deja în trecut.

— Ei bine, a spus după o clipă, măcar nu voi fi pe același continent cu Niall.

— Iar faci așa, a zis Gilbert. Tu spui orice-ți trece prin cap în clipa asta?

— Îți recomand să faci același lucru.

— Nu putem fi cu toții atât de nepăsători, înțelegi? Unii dintre noi au responsabilități.

— Cu asta vrei să spui că ai un titlu și o moșie de moștenit, a răspuns Edwin. Ce soartă crudă! O să plâng mai încolo pentru tine. Voi primi același stipendiu ca Niall?

— Puțin mai mult. Niall primește doar atât cât să se poată întreține. În cazul tău vor fi și niște condiții.

— Spune.

— Nu trebuie să te întorci în Anglia un timp, a explicat Gilbert.

— Exil, a remarcat Edwin.

— Ah, nu fi așa melodramatic. Oricum urma să pleci în Canada, după cum ai spus-o chiar tu.

— Dar ce înseamnă „un timp“?

Edwin s-a răsucit cu spatele spre fereastră, fixându-și fratele cu privirea.

— Eu mă gândisem că merg în Canada pentru o vreme, îmi fac o oarecare situație și apoi mă întorc în vizită, la intervale regulate. Ce-a spus tata, mai exact?

— Din păcate, cuvintele care mi-au rămas în minte sunt: „Spune-i că nu vreau să-l mai prind prin Anglia“.

— Ei bine, sunt destul de... lipsite de echivoc.

— Știi cum e tata. Și, desigur, mama e de acord cu el.

Gilbert s-a ridicat și s-a oprit o clipă lângă ușă.

— Dă-le timp, Eddie. M-ar mira ca exilul tău să fie permanent. Mă ocup eu de ei.

Problema oraşului Victoria, după părerea lui Edwin, este că seamănă prea mult cu Anglia, fără să fie, de fapt, Anglia. Este o simulare de peste mări şi ţări a Angliei, o acuarelă aşezată neconvingător peste acest peisaj. În a doua noapte de la sosirea lui Edwin în oraş, Thomas îl duce la Union Club. E plăcut la început, o doză de „acasă”, cu ceasuri agreabile, care se scurg în compania câtorva amici din ţara natală şi a unui whisky single malt cu adevărat excepţional. Unii dintre bărbaţii mai în vârstă sunt în Victoria de câteva decenii, iar Thomas le caută tovărăşia. Stă aproape de ei, le cere opinia, îi ascultă cu seriozitate, îi măguleşte. E un spectacol stânjenitor. E evident că Thomas speră să lase impresia unui om echilibrat, cu care ai vrea să intri în afaceri, dar lui Edwin îi este limpede că bărbaţii mai în vârstă sunt doar politicoşi. Nu-i interesează străinii, nici măcar străinii din ţara potrivită, cu strămoşii potriviţi, cu accentul potrivit, care au studiat la şcolile potrivite. Este o societate închisă care îl primeşte pe Thomas doar la periferie. Oare cât timp va trebui să stea Thomas aici, dând târcoale acestui club, înainte să fie acceptat? Cinci ani? Zece? Un mileniu?

Edwin îi întoarce spatele lui Thomas şi se duce la fereastră. Se află la etajul al treilea al clădirii, cu vedere spre port, în timp ce ultimele rămăşiţe de lumină dispar de pe cer. Se simte fără astâmpăr şi deloc în largul său. În spatele lui, bărbaţii povestesc despre victorii sportive şi călătorii lipsite de evenimente cu vaporul cu aburi în oraşul Quebec, în Halifax şi New York.

— Vă vine să credeți, spune unul dintre cei aflați în spatele lui, sosit din Europa în portul din New York, că biata mea mamă avea impresia că New Yorkul face încă parte din Commonwealth?

Timpul trece; noaptea se așterne peste port; Edwin se întoarce la bărbatii din încăpere.

— Însă tristul adevăr, spune unul dintre ei în timp ce se discută aprins despre cât de important este să fii genul aventurier, e că nu avem cu adevărat un viitor în Anglia, nu-i așa?

Se lasă o tăcere apăsătoare. Acești bărbai, până la ultimul, sunt cu toții al doilea născut. Niciunul nu este pregătit pentru o viață de muncă și nu va moșteni nimic. Spre marea lui surpriză, Edwin ridică un pahar.

— În cinstea exilului, spune el și bea.

Se aud murmure dezaprobatore.

— N-aș numi asta *exil*, spune cineva.

— Pentru clădirea unui nou viitor, domnilor, într-o țară nouă și îndepărtată, spune Thomas, diplomat ca întotdeauna.

Mai târziu, Thomas se retrage ca din întâmplare lângă fereastră.

— Știi, spune el, e posibil să-mi fi ajuns la ureche ceva despre un dineu, dar nu știu dacă am crezut până acum.

— Din păcate, cei din familia Barrett sunt niște bârfitori incorigibili.

— Cred că m-am cam săturat de locul ăsta, spune Thomas. Îmi imaginam că voi reuși aici, dar, dacă tot pleci din Anglia, măcar să te asiguri că ai plecat.

Se întoarce cu fața spre Edwin.

— M-am gândit să merg în nord.

— Cât de departe în nord?

Pe Edwin îl frământă o viziune îngrijorătoare, cu igluuri din tundra înghețată.

— Nu foarte departe. Doar puțin mai sus de insula Vancouver.

— Ai vreo perspectivă acolo?

— Mai precis, compania de prelucrare a lemnului, deținută de unchiul prietenului meu, spune Thomas. Dar, în linii mari, sălbăticia. Nu de asta suntem aici? Să ne punem amprenta asupra sălbăticiiei?

Dar dacă, în schimb, vrei să te pierzi în sălbăticia? Un gând straniu, o săptămână mai târziu, pe un vapor cu direcția nord, care înainta împrăștiind aburi peste coasta accidentată de pe latura vestică a insulei Vancouver. Un peisaj cu plaje acoperite de stânci ascuțite și păduri, cu munții profilându-se în fundal. Apoi, dintr-odată, stâncile sparte lasă locul unei plaje cu nisip alb, cea mai lungă pe care a văzut-o Edwin vreodată. Vede sate pe mal, fum înălțându-se, coloanele acelea de lemn, cu aripi și fețe pictate — stâlpi totemici, își amintește el acum —, ridicate din loc în loc. Nu le înțelege însemnătatea, așa că i se par amenințători. După mult timp, nisipul alb lasă din nou locul unor faleze stâncoase și unor golfulețe înguste. Din când în când, zărește câte o canoe în depărtare. Dacă una s-ar topi în sălbăticia, precum sarea în apă? Vrea să meargă acasă. Pentru prima oară, Edwin începe să se îngrijoreze din pricina sănătății lui mintale.

Pasagerii de pe vapor: trei bărbați chinezi care merg să muncească la fabrica de conserve, o tânără foarte rigidă, de origine norvegiană, care călătorește la soțul ei, Thomas și Edwin, căpitanul și doi bărbați canadieni din echipaj, întovărășiți cu toții de butoaie și saci cu provizii. Bărbații chinezi râd și vorbesc în limba lor.

Femeia norvegiană stă în cabina ei, mai puțin în timpul meselor, și nu zâmbește niciodată. Căpitanul și membrii echipajului sunt cordiali, dar deloc interesați să stea de vorbă cu Thomas și Edwin, așa că cei doi își petrec mare parte din timp pe punte.

— Ce nu înțeleg prea bine indivizii ăia trândavi din Victoria, spune Thomas, este că toată această țară e numai bună de luat în stăpânire.

Edwin îl privește și vede în viitor: de vreme ce Thomas a fost respins de către comunitatea oamenilor de afaceri din Victoria, o va ponegri tot restul vieții.

— S-au stabilit confortabil în orașul lor foarte englezesc și, uite cum stă treaba, îi înțeleg atractivitatea, dar aici avem o șansă. În locul ăsta ne putem crea lumea noastră.

O ține una și bună cu imperiul și șansele, în timp ce Edwin privește dincolo de apă. Golfulețele și insulețele sunt spre tribord și chiar dincolo de ele se înalță imensitatea insulei Vancouver, cu pădurile care urcă spre munți ale căror piscuri se pierd în norii ce atârnă până jos. La babord, unde stau ei, oceanul se întinde neîntrerupt, din câte își dă Edwin seama, până pe coasta Japoniei. Are aceeași senzație grețoasă de vulnerabilitate pe care a avut-o în prerii. Se simte ușurat când vaporul virează, în sfârșit, ușor spre dreapta și începe să înainteze printr-un golfuleț.

Ajung la Caiette pe înserat. Nu e mare lucru: un chei, o bisericuță albă, șapte-opt case, un drum improvizat, care duce până la fabrica de conserve și la tabăra tăietorilor de lemne. Edwin stă lângă chei, cu lada de călătorie alături, încurcat. Locul ăsta e dubios, e singurul cuvânt cu care-l poate descrie. E cel mai rudimentar

crochiu al civilizației, prins între pădure și mare. Nu e locul lui aici.

— Clădirea aia mai mare de acolo e o pensiune, îi spune căpitanul pe un ton amabil, dacă aveți de gând să rămâneți aici o perioadă, să vă familiarizați cu locul.

E tulburător să-și dea seama cât de pierdut se simte. Thomas și Edwin urcă împreună dealul către pensiune și-și iau camere la etaj. De dimineață, Thomas pleacă spre tabăra tăietorilor de lemne, în timp ce Edwin alunecă imediat în aceeași stare de neclintire care l-a cuprins și în Halifax. Nu e chiar apatie. Își face o inventariere atentă a gândurilor și decide că nu e nefericit. Doar că nu-și mai dorește să se miște, deocamdată. Dacă acțiunea prilejuiește plăcere, nemișcarea prilejuiește tihnă. Se plimbă toată ziua pe plajă, face schițe, contemplă marea de pe verandă, citește, joacă șah cu alți chiriași. După vreo două săptămâni, Thomas se dă bătut și nu mai încearcă să-l convingă să meargă împreună cu el în tabăra tăietorilor de lemne.

Edwin e uluit de frumusețea locului. Îi place să stea pe plajă și să privească pur și simplu insulele, micile pâlcuri de copaci care se ițesc din apă. Uneori mai trece câte o canoe, îndreptându-se spre cine știe ce loc, iar bărbații și femeile din bărci uneori îl ignoră, alteori îl privesc lung. Bărcile mai mari vin la intervale regulate, aduc oameni și provizii pentru fabrica de conserve și tabăra tăietorilor de lemne. Unii dintre ei știu să joace șah, care e una dintre marile plăceri ale lui Edwin. Niciodată n-a fost prea bun la șah, dar îi place sentimentul ordinii pe care i-l dă acest joc.

— Ce cauți aici? îl întreabă ei câteodată.

— Ah, mă gândesc la următoarea mea mișcare, presupun, răspunde el mereu, cu aceste cuvinte

sau cu altele asemănătoare.

Are sentimentul că așteaptă ceva. Dar ce?

Într-o dimineată însorită din septembrie, iese la plimbare și întâlnește două femei băștinașe care râd pe plajă. Surori? Prietene bune? Vorbesc într-o limbă alertă, care nu seamănă cu nimic din ce a auzit el vreodată, o limbă presărată cu sunete pe care nu-și imaginează că ar fi capabil să le reproducă, darămite să le transpună în alfabetul latin. Au părul lung și închis la culoare, iar când una dintre ele întoarce capul, lumina se reflectă dintr-o pereche uriașă de cercei făcuți din scoici. Femeile sunt înfășurate în pături, ca să se ferească de vântul rece.

Amuțesc și-l privesc în timp ce se apropie.

— Bună dimineată, spune el și-și atinge borul pălăriei.

— Bună dimineată, răspunde una dintre ele.

Accentul femeii are o cadență săltăreață frumoasă. Cerceii ei cuprind toate culorile cerului în zori. Însoțitoarea sa, care are fața ciupită de vărsat, îl privește pur și simplu, fără să spună nimic. Această interacțiune nu este o experiență diferită de cele avute de Edwin în Canada până acum — la drept vorbind, reflectează el, ar avea șocul vieții lui dacă, după o jumătate de an în Lumea Nouă, s-ar trezi pe nepusă masă că este capabil să-i farmece pe localnici —, dar dezinteresul categoric din privirea femeilor este descurajant. Acesta este un moment, își dă el seama, în care și-ar putea expune viziunea asupra colonizării în fața oamenilor aflați în tabăra cealaltă, cum s-ar spune, dar nu-i trece prin cap nimic din ce ar putea adăuga și care să nu pară absurd în aceste

împrejurări — dacă le spune că el consideră colonizarea respingătoare, cu siguranță că următoarea întrebare logică va fi: *Atunci ce cauți aici?* —, așa că nu mai zice nimic, apoi ele sunt deja în spatele lui și a ratat ocazia.

Edwin merge mai departe și apoi, după o oarecare distanță, simțindu-le încă privirile împungându-i spinarea și dorind să le lase impresia că are o treabă importantă de care trebuie să se ocupe, se întoarce către șirul de copaci. Nu merge niciodată în pădure, pentru că se teme de urși și de pume, dar acum aceasta are un farmec straniu. Se va afunda vreo sută de pași, decide el, nu mai mult. L-ar putea liniști să numere cei o sută de pași — dintotdeauna l-a liniștit numărul — și dacă merge drept cei o sută de pași, atunci cu siguranță nu se poate rătăci. Dacă se rătăcește, asta înseamnă moarte, înțelege limpede acest lucru. Nu, tot locul ăsta e moarte. Nu, e nedrept — locul ăsta nu e moarte, ci indiferență. Locului ăstuia îi e complet indiferent dacă el trăiește sau moare; nu-i pasă de numele lui de familie sau la ce școală a studiat; nici măcar nu l-a observat. Edwin simte cum începe s-o ia razna.

Porțile pădurii. Aceste cuvinte îi vin imediat în minte, dar Edwin nu știe sigur de unde le-a împrumutat. Pare ceva desprins dintr-o carte pe care a citit-o când era copil. Copacii de aici sunt bătrâni și uriași. E ca și cum ar păși într-o catedrală, atât că lăstărișul este așa de des, încât trebuie să se zbată să-și croiască drum. Se oprește după câțiva pași. Vede un arțar chiar în față, destul de mare încât să-și fi creat un luminiș al său, și acesta pare o destinație plăcută — va merge până la copac, decide el, va ieși din lăstăriș și va zăbovi acolo o clipă, după care se va întoarce imediat pe plajă și nu va mai intra niciodată în pădure. Este o aventură, își spune, dar nu pare deloc așa. Tot ce simte sunt plesniturile peste față ale crengilor de afin american.

Se căznește să-și croiască drum prin vegetație, până la arțar. E liniște și brusc are certitudinea că-l urmărește cineva. Se întoarce și chiar acolo — nelalocul lui, ca o stafie — stă un preot, la cel mult zece metri. E mai în vârstă decât Edwin, are poate puțin peste treizeci de ani și părul scurt și negru.

— Bună dimineața, spune Edwin.

— Bună dimineața, răspunde preotul, și iartă-mă, n-am vrut să te sperii. Îmi place să mă plimb pe aici din când în când.

Ceva din accentul lui îi scapă lui Edwin — nu e chiar britanic, dar nici nu seamănă cu vreun altul. Se întreabă dacă bărbatul e din Newfoundland, la fel ca proprietăreasa lui din Halifax.

— Pare cu adevărat o destinație liniștită, spune Edwin.

— Așa e. Nu te mai deranjez, te las să-ți continui plimbarea, eu tocmai mă întorceam la biserică. Poate treci pe acolo mai târziu.

— Biserica din Caiette? Dar nu sunteți dumneavoastră preotul, observă Edwin.

— Sunt Roberts. Îi țin locul părintelui Pike.

— Edwin St. Andrew. Mă bucur să vă cunosc.

— Asemenea. O zi bună!

Nici preotul nu pare să se descurce mai bine decât Edwin prin lăstăriș. Se smucește printre crengi și, după câteva minute, Edwin e singur din nou privind în sus, printre ramuri. Face un pas înainte...

... într-o străfulgerare de întuneric, precum orbirea bruscă sau o eclipsă. Are senzația că se află într-un interior amplu, ceva precum o gară sau o catedrală, și se aud notele unei muzici de vioară, sunt și alți oameni în jurul lui și apoi un sunet de neînțeles...

Când își revine, este pe plajă, îngenuncheat pe pietrele tari, și vomită. Are o amintire vagă despre cum și-a croit drum afară din pădure, cuprins de o panică orbitoare, un coșmar de umbre și verde încețoșat, cu crengi care-l plesneau peste față. Se ridică tremurând și merge până la malul apei. Intră până la genunchi — șocul apei reci e minunat, e lucrul care-i va reda sănătatea psihică —, apoi se apleacă să se spele de vomă pe față și pe cămașă, dar un val îl răstoarnă, așa că, până să se ridice la loc se îneacă cu apă de mare, ud până la piele.

Acum e singur pe plajă, dar vede mișcare printre clădirile din Caiette, puțin mai departe. Preotul dispare în biserica albă de pe deal.

Când ajunge la biserică, ușa e întredeschisă și încăperea e goală. Ușa din spatele altarului este și ea deschisă, iar dincolo de ea vede câteva pietre de mormânt, în liniștea înverzită a micului cimitir. Se strecoară pe ultimul rând de strane, închide ochii și-și sprijină capul în mâini. Clădirea este atât de nouă, încât biserica păstrează încă parfumul lemnului proaspăt tăiat.

— Ai căzut în ocean?

Vocea e blândă, accentul, încă indescifrabil. Noul preot — Roberts, își amintește el — stă la capătul stranei lui.

— Am îngenuncheat în apă. Să mă spăl pe față de vomă.

— Nu te simți bine?

— Nu, am...

Acum pare o prostie și puțin ireal.

— Mi s-a părut că văd ceva în pădure. După ce v-am văzut pe dumneavoastră. Am auzit ceva. Nu știu. Părea... supranatural.

Detaliile îi scapă deja. A intrat în pădure și apoi, ce s-a întâmplat apoi? Își amintește întunericul; notele muzicale; un sunet pe care nu l-a putut identifica; și toate s-au sfârșit cât ai clipi. Chiar s-a întâmplat?

— Pot să stau cu tine?

— Sigur.

Preotul se așază lângă el.

— Te-ar ajuta dacă ți-ai deschide inima?

— Nu sunt catolic.

— Eu sunt aici să ajut pe oricine trece pragul bisericii.

Dar detaliile se șterg deja. În momentul acela, straniețea pe care o întâlnise Edwin în pădure fusese pe deplin descumpănitoare, dar acum se trezește că gândul îi zboară spre o dimineață deosebit de proastă de la școală. Avea nouă, poate zece ani, și și-a dat seama că nu reușește să citească literele și cuvintele din fața lui, deoarece se răsuceau până deveneau de neînțeles, iar prin fața ochilor i se perindau doar niște puncte. S-a ridicat din bancă, intenționând să meargă la intendentă, dar a leșinat. Leșinul era întuneric, dar și sunet: un murmur și un ciripit ca un cor de păsări, un pustiu, un gol, urmat rapid de impresia că stă comod acasă, întins pe pat — asta își dorea inconștient, probabil — și apoi s-a trezit într-o liniște deplină. Sunetul a revenit treptat, de parcă ar fi răsucit cineva de un buton, liniștea s-a topit în zarvă și agitație, exclamațiile altor băieți și pașii iuți ai profesorului care se apropia — „În picioare, St. Andrew, nu te mai preface bolnav“ —, însă a fost momentul de adineauri, din pădure, chiar atât de diferit? Erau sunete, se gândește el, și întuneric, exact ca atunci, demult. Poate că doar a leșinat.

— Mi s-a părut că văd ceva, spune Edwin încet, dar în timp ce rostesc aceste cuvinte, îmi dau seama că poate nu e așa.

— Dacă e așa, zice Robert blând, nu ai fi primul.

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic, doar că am auzit oamenii povestind, răspunde preotul. Adică, circulă povești.

Această adăugire stângace i se pare lui Edwin un fel de paravan, mai ales că Roberts și-a schimbat felul de a vorbi, în încercarea de a părea mai englez. Mai asemănător cu el. Bărbatul acesta are ceva ciudat, dar Edwin nu poate spune exact ce anume.

— Dacă pot să vă întreb, părinte, de unde sunteți?

— De departe, răspunde preotul. De foarte departe.

— La fel ca noi toți, nu-i așa? adaugă Edwin, puțin iritat. Cu excepția băștinașilor, desigur. Când ne-am întâlnit în pădure, ați spus că-i țineți locul părintelui Pike, e-adevărat?

— S-a îmbolnăvit sora lui. A plecat azi-noapte.

Edwin dă aprobator din cap, dar ceva din cuvintele preotului pare complet fals.

— Totuși e ciudat că n-am auzit nimic despre plecarea vreunui vapor azi-noapte.

— Trebuie să-ți mărturisesc ceva, spune Roberts.

— Ascult.

— Când te-am văzut în pădure și ți-am spus că mă duc la biserică, ei bine, am întors capul pentru o clipă, în timp ce mă îndepărtam.

Edwin îl privește fix.

— Ce-ați văzut?

— Te-am văzut pe tine mergând pe sub un arțar. Te uitai în sus, la crengile copacului, și atunci... ei bine, am avut impresia că vezi un lucru pe care eu nu-l văd. Era ceva acolo?

— Am văzut... de fapt, *mi s-a părut* că văd...

Dar Roberts îl privește prea atent și, în liniștea acestei biserici cu o singură încăpere, la marginea îndepărtată a lumii occidentale, pe Edwin îl încearcă o teamă ciudată. Încă se simte rău — capul îi zvâcnește de durere — și e cumplit de obosit. Nu mai vrea să vorbească. Vrea doar să se întindă. Prezența lui Roberts aici i se pare lipsită de orice logică.

— Dacă Pike a plecat azi-noapte, spune Edwin, probabil că a plecat înot.

— A plecat, zice Roberts, te asigur.

— Vă dați seama cât de însetat de noutăți este locul ăsta, părinte, de orice fel de noutăți? Stau la pensiune. Dacă pleca vreun vapor azi-noapte, aş fi auzit de asta la micul-dejun.

În minte îi răsare un gând evident:

— Apropo de lucruri despre care ar fi trebuit să aud, cum ați ajuns aici? N-a sosit niciun vapor în ultimele două zile, aşadar ar trebui să presupun că ați venit pe jos, prin pădure?

— Sincer, răspunde Roberts, nu văd în ce fel e relevant cu ce mijloc de transport am ajuns eu aici...

Edwin se ridică, ceea ce-l obligă şi pe Roberts să se ridice. Preotul se dă în spate pe culoar, iar Edwin trece pe lângă el.

— Edwin, spune Roberts, dar Edwin a ajuns deja la uşă.

Se apropie un alt preot, urcând treptele dinspre drum: părintele Pike, întorcându-se dintr-o vizită la fabrica de conserve sau din tabăra tăietorilor de lemne, iar chica albă aproape că-i străluceşte în lumina soarelui.

Edwin priveşte peste umăr, în biserica pustie, cu uşa din spate deschisă. Roberts a dispărut.

Mirella și Vincent / 2020

— Aș vrea să vă arăt ceva ciudat.

Compozitorul, celebru într-o zonă de nișă — adică nu la modul că ar fi putut să fie cu ușurință recunoscut pe stradă, dar al cărui nume îl cunoștea majoritatea membrilor din vreo două subculturi artistice destul de mici —, era în mod vădit stânjenit și asuda în timp ce se apleca spre microfon.

— Sora mea avea obiceiul să facă înregistrări. Aceasta este o filmare a sa, pe care am găsit-o pusă deoparte, după moartea ei, și care conține un fel de eroare pe care nu mi-o pot explica.

A tăcut o clipă, în timp ce răsucea un buton de pe claviatură.

— Am compus o bucată muzicală care s-o acompanieze, dar, chiar înainte de eroare, muzica se va opri, ca să putem aprecia frumusețea imperfecțiunii tehnice.

Întâi a început muzica, o expansiune onirică de coarde, ca niște fâșâituri care răzbăteau ușor la suprafață, apoi clipul: sora lui mergea cu aparatul de filmat pe o potecă ștearsă din pădure, către un arțar bătrân. A pășit sub crengi și a îndreptat camera spre coroană, printre frunzele verzi care străluceau în lumina soarelui, în adierea vântului, iar muzica s-a oprit așa de brusc, încât liniștea părea următoarea măsură. Măsura de după aceasta a fost bezna: ecranul s-a înnegrit, preț de o secundă, și s-a auzit o scurtă harababură de sunete suprapuse — câteva note ale unei viori, o cacofonie abia perceptibilă, precum interiorul unei gări metropolitane, un *vuiet* ciudat, care sugera presiune hidraulică —

apoi, într-o clipită, momentul s-a sfârșit, s-a văzut iar copacul și aparatul de filmat se mișca haotic, în timp ce sora compozitorului părea să - privească înnebunită în jur, uitând că are camera în mână.

Muzica s-a reluat, clipul făcând o tranziție lină către una dintre lucrările lui mai noi, din aceasta făcând parte un clip pe care-l filmase chiar el, cinci sau șase minute cu un colț de stradă din Toronto, de o urâtenie agresivă, dar însoțit de coardele unei orchestre care se căznea să redea ideea de frumusețe ascunsă. Compozitorul lucra vijelios, interpreta secvențe de note la claviatură, care o măsură mai târziu se înălțau ca o melodie de vioară, clădea muzica în straturi, în timp ce colțul de stradă din Toronto se perinda pe ecran, pe deasupra capului său.

Aflată pe primul rând, în public, Mirella Kessler plângea. Fusese prietenă cu sora compozitorului — Vincent — și nu știa că Vincent murise. A ieșit din sală imediat după eveniment și a rămas o vreme în toaleta femeilor, încercând să-și vină în fire. Inspirații adânci, un strat întărit de machiaj.

— Ușurel, i-a spus cu voce tare chipului ei din oglindă. Ușurel.

Venise la acest concert animată de speranța că va vorbi cu compozitorul, ca să afle unde e Vincent. Voia să-i pună anumite întrebări. Deoarece într-o versiune a vieții ei, așa de îndepărtată, încât acum părea un basm, Mirella avusese un soț — pe Faisal —, iar ea și Faisal fuseseră prieteni cu Vincent și cu soțul ei, Jonathan. Au fost câțiva ani magnifici, ani în care avuseseră parte de călătorii și de bani, dar apoi s-a așternut bezna. Fondul de investiții al lui Jonathan s-a dovedit a fi o schemă Ponzi.

Neputând trăi cu perspectiva ruinei financiare, Faisal și-a luat viața.

Mirella nu mai vorbise niciodată cu Vincent după momentul acela, pentru că i se părea imposibil ca Vincent să nu fi știut. Dar, la un deceniu după moartea lui Faisal, ea era la restaurant cu Louisa, iubita pe care o avea de un an, și atunci i s-a strecurat prima oară îndoiala în suflet.

Mâncau tăieței la un restaurant din Chelsea, iar Louisa îi povestise despre o felicitare neașteptată, primită de ziua ei de naștere de la mătușa Jacquie, pe care Mirella nu o cunoscuse, pentru că, mai mereu, jumătate din familia Louisei se dușmănea.

— Jacquie e destul de groaznică mai tot timpul, a spus Louisa, dar nu e de mirare că a devenit așa, dacă mă întrebi pe mine.

— De ce? Ce i s-a întâmplat?

— Nu ți-am povestit niciodată? E impresionant. Soțul ei avea o a doua familie secretă.

— Serios? Ce telenovelă!

— Stai să vezi.

Louisa s-a aplecat spre ea, să-i spună partea cea mai interesantă a poveștii:

— Și-a instalat a doua familie *pe partea cealaltă a străzii*.

— Poftim?

— Da, a fost extraordinar. Bun, a spus Louisa, imaginează-ți scena asta. Un tip care deține un fond de investiții are un apartament pe Park Avenue, o soție casnică și doi copii la o școală privată. Apogeul cuiva din Upper East Side. Apoi, într-o bună zi, mătușa Jacquie verifică extrasul de la Amex și acolo figurează plata taxei către o școală privată la care nu merge niciunul dintre copii ei. Așa că-i dă extrasul unchiului Mike, ceva

de genul: „Ce e cu plata asta ciudată?” și, din câte se pare, el a fost cât pe ce să facă un atac de cord chiar acolo, pe loc.

— Continuă.

— Așa că verii mei erau la vremea aia în clasele a opta și a noua, ceva de genul ăsta, dar se pare că unchiul Mike era și tatăl copilului de grădiniță de vizavi. A încurcat cardul Amex când a făcut plata taxei pentru copilul de cinci ani.

— Stai puțin, vizavi *la propriu*?

— Da, clădirile erau față în față. Probabil că portarii de la ambele adrese cunoșteau situația de mulți ani.

— Cum a fost posibil ca ea să nu-și dea seama? a întrebat Mirella, dar trecutul o înghițise pur și simplu cu totul, iar acum vorbea despre Vincent.

— Bărbatul care lucrează peste program poate ascunde orice, a spus Louisa.

Ea încă vorbea despre mătușa ei și nu observase că Mirella era cu gândul în altă parte.

— Norocul tău că eu nu lucrez.

— Norocul meu, a repetat Mirella și i-a sărutat mâna Louisei. Ce poveste incredibilă!

— Pe mine mă uluiește partea cu locuitul vizavi, a spus Louisa. Alegerea locului a fost *o neobrăzare*.

— Eu nu mă hotărâsc dacă asta dovedește lene sau eficiență.

Mirella se prefăcea că e în continuare acolo, în restaurant, cu Louisa, mâncând tăieței, dar era departe. Vincent jurase că nu știa de infracțiunile soțului ei, prin mesaje vocale șterse și printr-o declarație.

— Mirella.

Mâna Louisei s-a așezat delicat pe încheietura Mirellei.

— Revino.

Mirella a oftat și și-a pus bețișoarele pe masă.

— Ți-am povestit vreodată despre prietena mea Vincent?

— Soția tipului cu schema Ponzi?

— Da. Când mi-ai povestit despre mătușa ta, m-am dus cu gândul la ea. Ți-am zis că am văzut-o o dată, după ce a murit Faisal?

Louisa a făcut ochii mari.

— Nu.

— Era la puțin peste un an de la moartea lui, prin urmare în martie sau aprilie 2010. Am intrat într-un bar cu niște prieteni și Vincent era barmaniță acolo.

— Doamne! Și ce i-ai spus?

— Nimic, a răspuns Mirella.

Nu o recunoscuse la început. În vremurile de belșug, Vincent își purta părul lung și ondulat, ca toate celelalte neveste-trofeu, dar în bar avea părul tuns foarte scurt, purta ochelari și nu era machiată. În acel moment, deghizarea i se păruse Mirellei o răzbunare — *sigur că încerci să te ascunzi, monstrule* —, dar acum intrase în scenă o anumită ambiguitate: o explicație alternativă plauzibilă pentru părul scurt/ochelarii/lipsa machiajului era aceea că unul sau altul dintre investitorii păcăliți de soțul ei putea intra acolo în orice clipă. Manhattanul nu ducea lipsă de investitori păcăliți în vremurile alea.

— M-am prefăcut că n-o cunosc, i-a spus ea acum Louisei. Drept răzbunare, presupun. N-am fost prea mândră de mine. Ea a susținut mereu că nu știa ce face Jonathan, dar eu m-am gândit: *Sigur că știai. Cum ar fi fost posibil să nu știi? Știai și l-ai lăsat pe Faisal să piardă totul, iar acum e mort.* Numai la asta mă puteam gândi în vremurile alea.

Louisa a dat din cap.

— Normal că știa, a spus ea.

— Dar dacă nu știa?

— Ți se pare plauzibil? a întrebat Louisa.

— Nu mi se părea, la vremea aia. Dar îmi povestești despre biata ta mătușă Jacquie și, ei bine, dacă poți ascunde un copil de cinci ani înseamnă că poți să ascunzi și o schemă Ponzi.

Louisa și-a întins brațele peste masă și a luat-o pe Mirella de mâini.

— Ar trebui să discuți cu ea.

— Habar n-am cum s-o găsesc.

— Trăim în 2019, a spus Louisa. Nimeni nu e invizibil.

Dar Vincent era. La vremea aceea, Mirella lucra ca recepționeră la un magazin exclusivist de gresie, undeva în apropiere de Union Square. Era genul de loc care nu avea nevoie de mulți clienți, pentru că, atunci când oamenii cheltuiau bani acolo, tocau zeci de mii de dolari. În dimineața de după cina cu Louisa, omorându-și timpul vreme de o oră, în liniște, în spatele biroului mare cât o mașină, Mirella a căutat-o pe Vincent. Întâi a încercat cu numele de familie al soțului ei. Când a căutat „Vincent Alkaitis“, a găsit numai imagini vechi de la evenimente mondene, unele în care apărea și Mirella — petreceri, gale etc. —, și, de asemenea, pagini cu Vincent la ședința pentru pronunțarea sentinței, cu o față inexpresivă, îmbrăcată într-un costum gri, și absolut nimic altceva. Imaginile cele mai recente erau din 2011. „Vincent Smith“ a returnat rezultate care trimiteau la zeci de oameni diferiți, majoritatea bărbați, dar niciunul nu se referea la acea Vincent pe care o căuta ea. Nu a găsit-o pe Vincent nici pe rețelele sociale, nici altundeva.

S-a lăsat pe speteaza scaunului, descurajată. Sus, deasupra biroului ei, bâzâia o lumină.

Mirella se machia foarte puternic la serviciu, iar după-amiaza, când era obosită, își simțea uneori fața grea. Pe întinderea vastă de plăci albe a zonei în care era expusă marfa, un reprezentant de vânzări singuratic îi arăta unui client fiecare nuanță posibilă din materialul compozit pentru care era recunoscută firma lor, material care semăna cu piatra, dar nu era piatră.

Părinții lui Vincent muriseră cu mult timp în urmă, dar ea mai avusese un frate. Ca să smulgă din smârcuri numele acestui frate, a trebuit să se scufunde adânc în memorie, până într-un loc pe care Mirella încerca, în general, să-l evite. A aruncat o privire spre ușă, asigurându-se că nu se apropie niciun client, apoi a închis ochii, a inspirat de două ori adânc și a scris „Paul Smith + compozitor” în fereastra Google.

Așa a ajuns la Academia de Muzică din Brooklyn patru luni mai târziu, așteptându-l la intrarea artiștilor pe Paul James Smith. Spera ca el să-i poată spune cum s-o găsească pe Vincent. Dar Vincent murise, ceea ce însemna că discuția urma să se deruleze cu totul altfel. Intrarea artiștilor se afla pe o stradă rezidențială liniștită. În timp ce aștepta, Mirella se plimba de colo-colo, fără să se îndepărteze mai mult de câțiva metri. Era spre sfârșitul lui ianuarie, dar neobișnuit de cald pentru acea perioadă, cu mult peste temperatura de îngheț. O singură persoană mai aștepta împreună cu ea: un bărbat de aproximativ aceeași vârstă, puțin peste treizeci de ani, îmbrăcat în jeanși și un sacou banal. Hainele îi erau prea mari. El a dat din cap spre ea, a dat și ea din cap spre el, apoi a început o stânjenitoare așteptare. S-a scurs ceva timp. Câțiva angajați au plecat fără să le arunce vreo privire.

Apoi, în sfârșit, a ieșit fratele lui Vincent, ușor tras la față, deși, la drept vorbind, nimeni nu arăta prea sănătos în lumina portocalie a felinarelor de pe strada aceea.

— Paul... a spus Mirella, în același moment în care bărbatul de lângă ea a zis „Scuză-mă...”, apoi au făcut schimb de priviri sfioase și au tăcut, în timp ce Paul se uita când la unul, când la celălalt.

Un al treilea bărbat se apropia rapid, un tip palid, cu o pălărie fedora și un trenchi.

— Bună! le-a spus Paul tuturor.

— Bună! a răspuns nou-venitul.

Și-a scos pălăria, expunându-și chelia în toată splendoarea ei.

— Daniel McConaghy. Sunt un mare admirator al tău. Excelent spectacol!

Paul a căpătat brusc vreo doi centimetri în înălțime și câțiva wați în luminozitate când a făcut un pas înainte, să-i strângă mâna omului.

— Mulțumesc, a spus el, întotdeauna mă bucur să-mi cunosc fanii.

A privit în jur, așteptând ceva și de la Mirella și de la tipul care înota în haine.

— Gasperry Roberts, a spus bărbatul cu hainele prea mari. Minunat spectacol!

— Sper că nu te simți jignit, a intervenit tipul cu pălăria fedora. Nu cred că ești murdar pe mâini sau mai știu eu ce, dar am devenit obsedat de dezinfectant, de când a apărut la știri povestea aia despre Wuhan.

Își freca mâinile cu un zâmbet împăciuitor.

— Obiectele contaminate nu sunt o cale importantă de transmitere a COVID-19, a spus Gasperry.

Obiectele contaminate COVID-19? Mirella nu auzise niciodată vreunul dintre acești termeni,

iar ceilalți doi păreau și ei încruntați.

— Ah, așa e, a adăugat Gaspéry, parcă pentru sine, e abia ianuarie.

Apoi a redevenit concentrat.

— Paul, aş putea să-ți ofer ceva de băut și să-ți pun câteva întrebări scurte despre munca ta?

Avea un ușor accent, pe care Mirella nu știa de unde să-l ia.

— Mi se pare o idee excelentă, a spus Paul. Mi-ar prinde foarte bine ceva de băut.

Apoi s-a întors spre Mirella.

— Mirella Kessler, s-a prezentat ea. Am fost prietenă cu sora ta.

— Vincent, a spus el încet.

Mirella nu-i putea înțelege prea bine expresia. Tristețe, dar și străfulgerarea a ceva ascuns. Preț de un moment, nimeni n-a spus nimic.

— Auziți, a continuat el, cu o veselie forțată, n-ar fi mai bine să bem *cu toții* ceva?

Au ajuns la un mic restaurant franțuzesc aflat la câteva cvartale distanță, vizavi de un parc ce părea, din locul în care stătea Mirella, un deal pe care un zid înalt de susținere se căznea să-l cuprindă. Ea nu cunoștea deloc Brooklynul, așa că totul era misterios aici, nu avea niciun punct de reper, în afară de vaga impresie că, dacă ieșea pe ușa restaurantului, vârfurile clădirilor din Manhattan se aflau undeva, în stânga. Șocul inițial al veștii despre moartea lui Vincent se atenuase puțin, fiind înlocuit de o epuizare fără margini. Stătea lângă tipul cu pălăria fedora, pe care uitase cum îl cheamă, și vizavi de Gaspéry, care era așezat lângă Paul. Tipul cu pălărie o ținea una și bună cu genialitatea lui Paul, cu evidentele lui influențe, cu datoria artistică față

de Warhol etc.; îi plăcuse opera lui Paul de la început, colaborarea aceea experimentală, inovatoare cu artistul ăla video — cum îl chema? — la Miami Basel, ce salt fusese când Paul începuse să-și folosească propriile înregistrări, în loc să colaboreze cu alții, și dă-i înainte tot așa. Paul radia. Îi plăcea la nebunie să fie lăudat, dar cui nu-i place? Ea stătea cu fața spre fereastră, iar privirea îi tot rătăcea peste umărul lui Gaspéry, spre parc. Dacă ar fi avut loc un cutremur și s-ar fi dărâmat zidul de susținere, oare parcul s-ar fi revărsat peste stradă și ar fi îngropat restaurantul? Mirella a redevenit atentă în clipa în care a auzit numele lui Vincent.

— Așadar sora ta, Vincent, a filmat clipul ăla ciudat de la reprezentația ta din seara asta?

Acesta era Gaspéry, bărbatul cu un nume memorabil, pentru că nu-l mai auzise până atunci.

Paul a râs.

— Spune-mi ce clip de-al meu *nu este* ciudat, a zis el. I-am acordat anul trecut un interviu unui tip care îmi tot spunea că sunt *sui generis*, iar la un moment dat i-am zis: „Frate, poți să spui *straniu*. *Straniu*, *ciudat* sau *excentric*, ai de unde alege”. După aceea, interviul a decurs mult mai bine, să vă spun cinstit.

A râs tare, povestindu-și anecdota, și la fel a făcut posesorul pălăriei fedora.

Gaspéry a zâmbit.

— M-am referit la clipul cu poteca din pădure, a insistat el. Cu întunericul și sunetele ciudate.

— Ah. Da. Ăla e al lui Vincent. A zis că pot să-l folosesc.

— A fost filmat aproape de locul în care ai crescut? a întrebat Gaspéry.

— Văd că ai venit pregătit, a remarcat Paul pe un ton aprobator.

Gaspery a înclinat din cap.

— Ești din Columbia Britanică, nu-i așa?

— Da. Dintr-un locșor numit Calette, din nordul insulei Vancouver.

— Ah, din apropiere de insula Prince Edward, a spus posesorul pălăriei, sigur pe sine.

— Dar nu prea am crescut acolo, a explicat Paul, dând impresia că n-a auzit. Vincent a crescut acolo. Același tată, mame diferite, așa că eu mergeam doar vara și de Crăciun, o dată la doi ani. Dar da, acolo a fost filmată înregistrarea.

— Momentul... momentul acela din înregistrare, a continuat Gaspery, anomalia aia, în lipsa unui cuvânt mai potrivit. Tu ai văzut așa ceva cu ochii tăi?

— Numai când băgam LSD, a spus Paul.

— Ah, a făcut tipul cu pălărie, înviorându-se brusc, nu mi-am dat seama că există o influență psihedelică în opera ta.

S-a aplecat înainte, pregătit parcă să se destăinuie.

— Și eu am intrat puternic în psihedelize. Odată ce treci la doze mari, începi să-ți dai seama de anumite lucruri despre lume. Totul e în mare parte rodul iluziei, nu-i așa?

Gaspery i-a aruncat o privire tulburată. Mirella l-a privit, în timp ce pândea ocazia să întrebe de Vincent. Gaspery părea străin într-un fel pe care ea nu-l înțelegea prea bine.

— Și, odată ce înțelegi *asta*, spunea posesorul pălăriei fedora, totul începe să se lege, nu-i așa? Un amic de-ai mei se chinuia să se lase de țigări. Tipul trebuie să fi încercat de șase sau opt ori. Nu putea și pace. Nu reușea. Apoi, la un moment dat, a luat LSD și pac! Mă sună a doua zi, seara, și

zice: „Dan, e un miracol, nici măcar n-am mai simțit nevoia de-o țigară azi“. Ascultă la mine, a fost...

— Ce s-a întâmplat cu ea? l-a întrebat Mirella pe Paul.

Știa că e nepoliticoasă, dar nu-i păsa, stătea acolo și simțea cum îmbătrânește cu fiecare minut, cum se scufundă în suferință, și voia să afle ce s-a întâmplat cu prietena ei, ca să-i poată lăsa în plata Domnului pe oamenii ăștia.

Paul a clipit de câteva ori, de parcă ar fi uitat că era acolo.

— A căzut peste bordul unui vapor, a spus el. Acum vreun an și jumătate... nu, acum doi ani. S-au împlinit doi ani luna trecută.

— Ce fel de vapor? Era în croazieră?

Posesorul pălăriei fedora își fulgera băutura cu privirea, dar Gaspéry asculta conversația cu mare interes.

— Nu, era... Nu știu în ce măsură ești la curent cu ce i s-a întâmplat la New York, a spus Paul, nebunia aia cu soțul ei, când s-a dovedit că era un escroc...

— Soțul meu a investit în schema Ponzi a soțului ei, a spus Mirella. Știu bine ce s-a întâmplat.

— Doamne! a exclamat Paul. Și a...?

— Stai puțin, a intervenit tipul cu pălărie, vorbim despre Jonathan Alkaitis?

— Da, a răspuns Paul. Știi povestea?

— Infracțiunea aia a fost de domeniul *fantasticului*, a spus posesorul pălăriei. Care a fost amploarea fraudei, douăzeci de miliarde de dolari? Treizeci? Îmi amintesc unde eram când au anunțat la știri. Au urmat apeluri de la mama, se pare că economiile tatei pentru pensionare erau...

— Îmi spuneai despre vapor, i-a retezat-o Mirella.

Paul a clipit.

— Exact. Da.

— Ai o mică problemă, întrerupi întruna, i s-a adresat Mirellei posesorul pălăriei. Fără supărare.

— Nu vorbea nimeni cu tine, a răspuns Mirella. I-am pus o întrebare lui Paul.

— Da, eu și Vincent n-am păstrat legătura câțiva ani, a explicat Paul, dar, după ce Alkaitis a părăsit-o și a fugit din țară, presupun că Vincent a făcut cursuri, a obținut vreo diplomă și a plecat pe mare, ca bucătăreasă pe un cargobot.

— Ah! a făcut Mirella. Incredibil!

— Pare o viață interesantă, nu-i așa?

— Și ce i s-a întâmplat?

— Nu știe nimeni, de fapt, a spus Paul. A dispărut pur și simplu de pe vapor. Se pare că a fost un accident. Cadavrul n-a fost găsit.

Mirella nu și-a dat seama că va plânge, până să simtă lacrimile rostogolindu-i-se pe obraji. Toți bărbații de la masă păreau teribil de stânjeniți. Numai Gaspéry s-a gândit să-i dea un șervețel.

— S-a înecat, a spus ea.

— Da. Adică, așa se pare. Erau la sute de kilometri de uscat. A dispărut pe vreme rea.

— Cel mai tare se temea de înec.

Mirella și-a tamponat fața cu șervețelul. În liniștea care se lăsase, micile zgomote ale restaurantului se amplificau în jurul lor: ciorovăiala discretă, în franceză, a unui cuplu așezat la o masă din apropiere, zăngănitul veselei de la bucătărie, zgomotul ușii de la toaletă, închizându-se.

— În fine, a continuat Mirella, mulțumesc că mi-ai spus. Și mulțumesc pentru băutură.

Nu știa cine avea să plătească pentru băutură, dar era clar că nu ea. S-a ridicat și a ieșit din restaurant, fără să privească înapoi.

Afară, s-a simțit dezorientată. Știa că ar trebui să ia un Uber și să meargă acasă, să meargă direct acasă, să doarmă și să nu facă nicio prostie, cum ar fi să se plimbe după lăsarea întunericului printr-un cartier necunoscut, dar Vincent murise. Va găsi un loc în care să se așeze preț de câteva minute, a decis Mirella, doar ca să se adune. Cartierul i se părea destul de inofensiv, nu era nici chiar atât de târziu, unde mai pui că nu se temea de nimic, așa că a traversat strada și a intrat în parc.

În parc era liniște, dar nu pustiu, în niciun caz pustiu. Oameni care se mișcau între băltoace de lumină, cupluri care se țineau pe după umeri și mici grupuri de prieteni, o femeie care îngâna o melodie. A simțit o amenințare plutind în aer, dar nu ea era ținta. Cum fusese posibil ca Vincent să moară? Era imposibil, totul era imposibil. S-a așezat pe o bancă și și-a pus căștile, să se poată prefăce că nu aude, în cazul în care cineva ar fi vrut să intre în vorbă cu ea, și a încercat să se facă invizibilă cu puterea minții. Avea să stea aici un timp, să stea și să se gândească la Vincent, sau avea să stea aici până va găsi o cale să nu se mai gândească la Vincent, apoi va merge acasă și se va culca. Dar gândul i-a zburat la Jonathan, fostul soț al lui Vincent, care își trăia viața într-un hotel de lux din Dubai. Gândul că el era acolo, indiferent unde s-ar fi aflat, că cerea să-i fie adusă mâncarea în cameră, să i se schimbe cearșafurile și că înota în piscina hotelului — *în timp ce Vincent era moartă* — era o grozăvie.

Un bărbat s-a oprit în fața ei, după care s-a așezat pe bancă. Mirella s-a întors și l-a văzut pe Gaspéry, așa că și-a scos căștile.

— Iartă-mă, a spus el, te-am văzut intrând în parc și... chiar dacă nu e un cartier rău famat...

Nu și-a terminat gândul, pentru că nu era nevoie. Pentru o femeie singură în parc după lăsarea întinericului, orice cartier e rău famat.

— Cine ești? a întrebat Mirella.

— Sunt un fel de investigator, a spus Gaspéry. O să mă crezi nebun, dacă intru în detalii.

Avea un aer familiar, i se părea ei acum, profilul lui avea ceva care îi trezea amintiri vagi, dar nu putea spune cu exactitate ce anume.

— Ce investighezi?

— Uite, voi fi cinstit cu tine, nu mă interesează domnul Smith, nici arta lui, a recunoscut Gaspéry.

— Stai la rând.

— Dar mă interesează, ei bine, un anumit tip de anomalie, precum momentul acela din înregistrare, în care se înnegrește imaginea. Am așteptat lângă intrarea artiștilor, special ca să-l întreb despre asta.

— Da, chiar e un moment ciudat.

— Pot să te întreb dacă prietena ta a vorbit vreodată despre momentul acela? Dat fiind că era înregistrarea ei, în fond.

— Nu, a spus Mirella, din câte țin eu minte.

— E de înțeles, a răspuns Gaspéry. Trebuie să fi fost foarte mică atunci când a făcut înregistrarea aceea. Uneori lucrurile pe care le vedem în copilărie nu ne rămân în memorie.

Lucrurile pe care le vedem în copilărie.

— Cred că te-am mai văzut, a intervenit Mirella.

Îi privea fața din profil, în lumina slabă. El s-a întors spre ea, iar Mirella a fost sigură.

— În Ohio.

— Parcă ai fi văzut o fantomă.

Mirella s-a ridicat de pe bancă.

— Tu erai sub pasaj, a spus ea. În Ohio, când eram mică. Tu erai, nu-i așa?

El s-a încruntat.

— Cred că mă confunzi.

— Nu, eu cred că tu erai. Tu erai sub pasaj. Chiar înainte să vină poliția, înainte să te aresteze. Mi-ai spus pe nume.

Dar el părea sincer nedumerit.

— Mirella, eu...

— Trebuie să plec.

Mirella a pornit în grabă, nu alerga, dar mergea în felul acela vijelios, de neoprit, pe care și-l perfecționase de-a lungul anilor în orașul New York, a țâșnit din parc, a ieșit din nou în stradă, unde, în strălucirea ca de acvariu a restaurantului franțuzesc, bărbatul cu pălărie fedora și fratele lui Vincent discutau aprins. Gaspary nu o urmărise. Mirella se bucura că bărbatul purta cămașă albă; ar fi ieșit în evidență în întuneric. S-a afundat în umbrele unei străzi rezidențiale. A trecut iute pe lângă case vechi din gresie feruginoasă, care se ridicau frumoase în luminile felinarelor, pe lângă garduri de fier și copaci bătrâni; iute, tot mai iute, spre luminile puternice ale unui bulevard plin de magazine, unde un taxi galben rula lin prin intersecție, ca o șaretă, ca un miracol — un taxi galben în Brooklyn! —, iar ea l-a oprit și a urcat. O clipă mai târziu, taxiul trecea în viteză pe podul Brooklyn, în timp ce Mirella plângea încet pe bancheta din spate. Șoferul i-a aruncat o privire în oglinda retrovizoare — ah, buna-cuviință a străinilor din acest oraș aglomerat! —, dar n-a spus nimic.

Când era copil, Mirella locuia cu mama și cu sora ei mai mare, Susanna, într-un duplex din zona semirurală a statului Ohio. Complexul de locuințe era situat într-un loc populat cu malluri și supermarketuri. Terenurile agricole se întindeau până în spatele parării de la Walmart. Câțiva kilometri mai departe, se afla o închisoare. Mama Mirellei avea două slujbe și petrecea foarte puțin timp acasă. Dimineața devreme — cu mult înainte să se lumineze de ziuă în timpul iernii —, mama Mirellei și a Susannei se trezea după câteva ore de somn, le turna lapte peste cereale fiicelor ei, le aranja părul în timp ce-și bea cafeaua, sfârșită de oboseală, și le ducea cu mașina la școală. Înainte de plecare își săruta fiicele, care petreceau la școală următoarele zece ceasuri — le ducea mai devreme, apoi aveau ore, după care rămâneau la afterschool — până când, la sfârșitul după-amiezii, luau un autobuz care le lăsa la vreun kilometru depărtare de casă.

Era o distanță periculoasă. Trebuiau să traverseze un pasaj. Pasajul o speria pe Mirella, dar în toți anii în care locuise acolo, de la vârsta de cinci ani și până când a renunțat la școală și a luat un autobuz spre orașul New York, la șaisprezece ani, nu s-a petrecut decât un singur incident cu adevărat groaznic. Mirella avea nouă ani, ceea ce însemna că Susanna avea unsprezece, când au auzit focuri de armă după ce a plecat autobuzul, dar sunetele erau limpezi numai privind retrospectiv. În momentul acela,

s-au privit în lumina apusului iernatic, iar Susanna a ridicat din umeri.

— Probabil că e vreo mașină care dă rateuri sau ceva de genul ăsta, a spus ea și Mirella, care ar fi crezut orice îi spunea Susanna, și-a prins sora de mână și au pornit împreună la drum.

Ningea. Intrarea în pasaj era o peșteră întunecoasă, care aștepta să le înghită. *E bine*, și-a spus Mirella, *e bine, e bine*, pentru că mereu era bine, dar nu și de data asta. Când s-au afundat în umbră, zgomotul s-a auzit din nou, acum imposibil de puternic. S-au oprit.

Doi bărbați erau întinși pe pământ, la câțiva metri în fața lor. Unul stătea complet nemișcat; celălalt era cuprins de convulsii. În lumina slabă, de la distanța aceea, nu vedea exact ce li se întâmplase. Un al treilea bărbat stătea prăvălit, sprijinit de un zid, iar în mână îi atârna o armă. Un al patrulea fugea — se auzea doar ecoul pașilor lui —, dar Mirella l-a observat preț de o clipă, în timp ce escalada un parapet de la capătul îndepărtat al pasajului și se făcea nevăzut.

Mult timp, cu toții — Mirella, Susanna, bărbatul cu arma, cei doi bărbați morți sau pe moarte, întinși pe pământ — au rămas înghețați, ca într-un peisaj de iarnă. Pentru câtă vreme? Părea o eternitate. Câteva ore, zile. Bărbatul cu arma părea adormit, sedat; capul i-a căzut înainte o dată sau de două ori. Apoi s-au ivit girofarurile poliției, albastre și roșii, revărsându-se peste el, iar asta a părut să-l trezească. S-a uitat atent la arma din mâna lui, de parcă n-ar fi știut cum a ajuns acolo, apoi a întors capul și le-a privit direct pe fete.

— Mirella, a spus el.

Apoi s-au iscat țipete și confuzie, un roi de uniforme închise la culoare — *Aruncă arma! Aruncă arma!* — și, chiar dacă evenimentul avusese loc cu adevărat, chiar dacă ea și Susanna discutaseră cu poliția și apăruse până și un articol în ziare a doua zi („Doi morți sub pasajul superior: suspectul se află în arestul poliției”), a fost simplu să se convingă, în anii care au urmat, că-și imaginase această parte finală, că el nu-i spusese cu adevărat pe nume. De unde i-ar fi putut ști numele? Susanna nu-și amintea să fi auzit ceva.

Dar, după atâția ani, așezată pe bancheta din spate a unui taxi care se îndrepta spre Manhattan, la adăpostul unei alte vieți, Mirella se confrunta cu o certitudine de care nu putea scăpa: bărbatul din tunel era Gaspery Roberts.

A închis ochii, încercând să se liniștească, dar telefonul i-a vibrat în mână. Un mesaj de la iubita ei: *Vii la petrecerea lui Jess?*

I-a luat o clipă să-și amintească. Apoi i-a răspuns — *Sunt pe drum* — și a făcut un gest din mână, încercând să prindă privirea taximetristului în oglinda retrovizoare.

— Scuzați-mă.

— Da, doamnă, a spus el pe un ton oarecum suspicios, pentru că femeia tocmai plânsese.

— Pot să vă dau o altă destinație? Trebuie să ajung în Soho.

A trebuit să străbată toată mulțimea adunată la petrecere ca s-o găsească pe Louisa, care fuma o țigară pe o terasă — în realitate, doar un petic de acoperiș dat cu bitum. A sărutat-o și apoi s-a așezat stânjenită lângă ea, pe o bancă îngustă de piatră.

— Ce faci? a întrebat-o Louisa.

Locuiau separat, dar petreceau mult timp împreună.

— Binișor, a răspuns Mirella, pentru că nu voia să discute despre asta.

Era tulburător de simplu s-o mintă pe Louisa. Știa că e nedrept să compari oamenii, toată lumea știe asta, dar una dintre problemele pe care le avea în momentul acela era că Louisa i se părea infinit mai puțin interesantă decât Vincent. Louisa avea o anume neprihănire, lăsa impresia că a fost protejată de muchiile tăioase ale vieții, lucru care era mai puțin atrăgător acum decât înainte.

— Sunt un pic obosită, a spus Mirella. N-am dormit prea bine.

— De ce?

— Nu știu, a fost o noapte din alea proaste.

O altă problemă a serii: aceasta era petrecerea lui Jess, iar Jess era prietena Mirellei, nu a Louisei. În cealaltă viață a Mirellei, viața ei din urmă cu mult timp, în care totul era altfel, fusese pe terasa asta cu Faisal. Acum, la fel ca atunci, spațiul era decorat cu ghirlande de lumină și palmieri în ghivece, dar tot părea fundul unei gropi. Acesta era dezavantajul faptului că păstrase câțiva prieteni din viața ei cu Faisal —

erau locuri periculoase ici-colo, locuri în care o puteau înghiți amintiri din altă viață, iar terasa asta era unul dintre ele. Într-o altă noapte, la altă petrecere — în urmă cu paisprezece ani? treisprezece? —, ea și Vincent stătuseră aici, puțin cherchelitate, și priviseră micul petic de cer întunecat, deoarece Vincent jura că vede Steaua Nordului.

— E acolo, spusese Vincent. Uite, urmărește-mi degetul. Nu e chiar așa de luminoasă.

— Ăla e un satelit, a spus Mirella.

— *Ce e un satelit?* a întrebat Faisal, în timp ce ieșea pe balcon.

Sosiseră separat și era prima oară când îl vedea în ziua aceea. L-a sărutat, iar Mirellei nu i-a scăpat felul în care i-a privit Vincent, înainte să se uite din nou la cer. Printre diferențele dintre Mirella și Vincent se număra faptul că Mirella chiar își iubea soțul.

— Acolo, a spus Mirella și a arătat cu degetul. Se deplasează, nu-i așa?

Faisal a mijit ochii.

— Va trebui să te cred pe cuvânt, a răspuns el. Cred că e cazul să-mi schimb ochelarii.

A privit împrejur, observând spațiul înghesuit, cu brațul în jurul taliei ei.

— Doamne! a exclamat el. Ce capcane pot fi clădirile astea în cazul unui incendiu, deși e drept că sunt fermecător de boeme!

Era adevărat. Clădirile se înălțau pe toate părțile. Trei ziduri aparțineau altor clădiri, iar în al patrulea era decupată ușa care ducea înapoi la petrecere. Atât de mulți ani mai târziu, în timp ce stătea aici cu Louisa, Mirella a închis ochii pentru o clipă, ca să nu-l mai vadă pe Faisal privind cerul.

— Ce-ai făcut toată ziua? a întrebat Louisa.

Fusese o vreme în care Mirelei îi plăceau întrebările Louisei — ce privilegiu, crezuse ea cândva, să fie cu cineva care era așa de *interesat*, interesat de tot ce făcea ea cât era ziua de lungă, un om căruia îi păsa îndeajuns încât să întrebe —, dar astă-seară erau o indiscreție.

— Am mers la plimbare. Am spălat rufe. Am căscat ochii pe Instagram, în mare măsură.

Gaspery Roberts nu putea fi în niciun caz bărbatul din pasaj, acum, că se gândea la asta, pentru că incidentul avusese loc în urmă cu câteva zeci de ani, iar el nu îmbătrânise.

— A fost plăcut?

— Sigur că nu, a răspuns Mirella, puțin mai tăios decât intenționase, iar Louisa a privit-o surprinsă.

— Ar trebui să mergem undeva, a propus Louisa. Poate să închiriem o casuță de vacanță, să plecăm din oraș câteva zile.

— Bună idee.

Dar Mirella a fost surprinsă de nefericirea care a cuprins-o la auzul acestei sugestii. Și-a dat seama că își dorea foarte mult să nu închirieze cu Louisa o casuță de vacanță.

— Dar mai întâi, a spus Louisa, vreau să mai beau ceva.

A intrat în apartament și Mirella a rămas singură un timp, după care a venit o femeie să-i ceară un foc, oferindu-se să-i ghicească în schimb viitorul. Mirella a întins mâinile așa cum i s-a spus, cu palmele în sus, jenată de felul în care îi tremurau. Cum era oare posibil să i se fi risipit dragostea față de Louisa, atât de brusc, de total? Cum era oare posibil ca bărbatul din tunelul din Ohio să fi reapărut atât de mulți ani mai târziu, în New York? Cum fusese oare posibil ca Vincent să moară? Ghicitoarea i-a acoperit Mirelei

măinile cu ale ei, palmele aproape li se atingeau, și a închis ochii. Mirelei îi plăcea că o poate privi neobservată. Ghicitoarea era ceva mai în vârstă decât crezuse la început, avea în jur de treizeci de ani, și pe față i se zăreau primele riduri. Purta un aranjament complicat de eșarfe.

— De unde ești? a întrebat ea.

— Din Ohio.

— Nu, de unde te tragi, de fapt.

— Tot din Ohio.

— Ah! Mi s-a părut că sesizez un accent.

— Și accentul e tot din Ohio.

Ghicitoarea încă avea ochii închiși.

— Ai un secret, a spus ea.

— Ca toată lumea, nu?

A deschis ochii.

— Spune-mi-l pe-al tău, eu ți-l spun pe-al meu și nu ne vom revedea niciodată, a zis ea.

Era o propunere tentantă.

— Bine, a încuviințat Mirella. Dar începi tu.

— Secretul meu e că urăsc oamenii, a spus femeia cu sinceritate, și pentru prima oară Mirella a simțit că o place.

— Toți oamenii?

— Toți, mai puțin vreo trei, a spus ea. E rândul tău.

— Secretul meu e că vreau să ucid un bărbat.

Era oare adevărat? Mirella nu era sigură. Dar părea adevărat.

Privirea ghicitoarei a țâșnit spre chipul Mirelei, ca și cum ar fi încercat să-și dea seama dacă e o glumă.

— Un bărbat anume? a întrebat ea.

A zâmbit nesigură — *Glumești, nu? Te rog, spune-mi că glumești* —, dar Mirella n-a zâmbit și ea.

— Da, a răspuns Mirella. Un bărbat anume.

Acest lucru a devenit adevărat în clipa în care l-a rostit.

— Cum se numește?

— Jonathan Alkaitis.

Când rostise oare ultima dată numele ăsta cu glas tare? Și l-a repetat pentru sine, mai încet de data asta.

— De fapt, poate că doar vreau să vorbesc cu el. Nu știu.

— Destul de mare diferența, a remarcat ghicitoarea.

— Da.

Mirella a închis ochii ca să pună un paravan între ea și întunericul cerului, tumultul petrecerii din apropiere, duhoarea fumului de țigară și fața ghicitoarei.

— Cred că va trebui să mă hotărâsc.

— Bine, a spus ghicitoarea, și mersi pentru foc.

S-a îndepărtat agale de Mirella și a dispărut în mulțimea adunată la petrecere, pe o ușă deschisă precum un portal către o lume pierdută. Era o noapte rece și luna strălucea deasupra orașului New York. Mirella a rămas o clipă s-o privească, apoi s-a întors la petrecere, care semăna cu un vis pe care-l avusese odată, totul numai culoare, zarvă și lumini. Louisa dansa în living. Mirella a privit-o pentru un moment, apoi a trecut prin mulțime.

— Mă doare capul, a spus Mirella. Cred că plec.

Louisa a sărutat-o și Mirella a știut că se terminase. N-a simțit nimic.

— Sună-mă, a zis Louisa.

— *Adieu*, a răspuns Mirella în timp ce se îndepărta cu spatele prin mulțime, iar Louisa, care nu vorbea franceză și nu înțelegea subtilitățile, i-a trimis un sărut din vârful degetelor.

Ultimul turneu de promovare
a cărții pe Pământ / 2203

Prima oprire din turneul de promovare a cărții era orașul New York, unde Olive a avut sesiuni de autografe la două librării, după care și-a făcut timp să se plimbe o oră prin Central Park, înainte de cina organizată de proprietarul librăriei. Sheep Meadow pe înserat: lumină argintie, frunze ude, căzute pe iarbă. Cerul era ticsit de nave spațiale care zburau la joasă altitudine, iar în depărtare, luminile precum stelele căzătoare ale navelor aeriene cu cei care se întorceau de la serviciu țâșneau în sus, spre colonii. Olive s-a oprit un moment să se orienteze, apoi s-a îndreptat spre străvechea siluetă dublă a clădirii Dakota. În spatele ei se înălțau turnuri cu o sută de etaje.

În Dakota aștepta noua agentă de publicitate a lui Olive, Aretta, cea care se ocupa de toate evenimentele din Republica Atlantică. Aretta era puțin mai tânără decât Olive și respectuoasă într-un fel care-i provoca disconfort. Când Olive a intrat pe hol, Aretta s-a ridicat repede, iar holograma cu care tocmai discutase s-a stins.

— A fost plăcută plimbarea prin parc? a întrebat ea, zâmbind deja în așteptarea unui răspuns afirmativ.

— Foarte plăcută, mulțumesc, a răspuns Olive.

N-a adăugat și *M-a făcut să-mi doresc să pot trăi pe Pământ*, pentru că ultima oară când i se destăinuise unui agent, acesta o pârâse la cină — „Știți ce mi-a spus Olive pe drum?” anunțase entuziasmat un librar din Montreal în fața librarilor adunați în jurul unei mese pline, dintr-un restaurant, „Mi-a spus că are ceva emoții înainte de lansare!” —, așa că acum politica lui Olive era să nu dezvăluie nimic, câtuși de puțin personal, nimănui, niciodată.

— Ei bine, a spus Aretta, probabil că n-ar fi rău să mergem la locul evenimentului. E la șase-șapte blocuri distanță, ce zici, poate, să...?

— Mi-ar face mare plăcere să merg pe jos, a răspuns Olive, dacă nu te deranjează.

Au ieșit împreună în orașul argintiu.

Oare Olive își dorea cu adevărat să poată trăi pe Pământ? Ezita în această chestiune. Trăise toată viața pe cei cincizeci de kilometri pătrați ai celei de-a doua colonii selenare, numită atât de imaginativ Colonia Doi. I se părea frumoasă — Colonia Doi era un oraș din piatră albă, cu turnuri ascuțite, străzi mărginite de copaci, cu mici parcuri, cartiere cu clădiri înalte, care alternau cu altele, alcătuite din case mici și peluze miniaturale, cu un râu care curgea pe sub galeriile pietonale —, dar orașele care nu sunt rodul planificării urbane prezintă și ele avantaje. Colonia Doi era liniștitoare în simetria și ordinea ei. Uneori ordinea poate fi necruțătoare.

La coada pentru autografe, de după lansarea din Manhattan din noaptea aceea, un tânăr s-a așezat în genunchi în fața mesei, astfel încât să o poată privi în ochi pe Olive, și a spus:

— Am o carte pe care vreau să-mi dați autograf — vocea îi tremura puțin —, dar, de fapt, îmi doream să vă spun că romanul dumneavoastră m-a ajutat într-o perioadă grea pe care am traversat-o anul trecut. Vă sunt recunoscător.

— Ah, a făcut Olive. Mulțumesc. Mă simt onorată.

Dar, în astfel de momente, *onorată* părea mereu nelalocul lui, dădea senzația că este cuvântul nepotrivit, lucru care o făcea să se simtă

ca o impostoare, ca o actriță care juca rolul lui Olive Llewellyn.

— Toți oamenii se simt impostori uneori, i-a spus tatăl ei a doua zi, pe drumul de la terminalul aerospațial spre orașelul în care locuia cu mama lui Olive.

— Ah, știu, a răspuns Olive. Nu sugerez că asta ar fi o problemă.

După cum își vedea Olive viața, ea nu avea de fapt nicio problemă.

— Da, a zis tatăl ei, zâmbind. Îmi imaginez că ai o viață puțin derutantă în ultima vreme.

— Poate un pic.

Olive avea la dispoziție patruzeci și opt de ore în care să-și vadă părinții, înainte să reia turneul. Treceau printr-o zonă agricolă, iar pe câmpuri se mișcau încet niște roboți enormi. Lumina soarelui era mult mai necruțătoare aici decât acasă.

— Sunt recunoscătoare pentru toate, a spus ea. Chiar dacă e derutant.

— Sigur. Dar trebuie să fie greu să stai departe de Sylvie și Dion.

Acum traversau periferia orașelului în care locuiau părinții ei și treceau printr-un district cu topitorii pentru repararea roboților.

— Încerc să nu mă gândesc la asta, a explicat Olive.

Cenușiul topitoriilor lăsa treptat locul unor mici magazine și case vopsite în culori vii. Ceasul din piața orașului strălucea în lumina soarelui.

— Distanța e insuportabilă, dacă îți permiți să te gândești prea mult la asta.

Privirea tatălui ei era ațintită asupra drumului.

— Am ajuns, a spus el.

Au cotit spre strada părinților ei și acolo, foarte aproape, mama ei aștepta pe alee. Olive a

sărit din hovercraft în momentul în care s-a oprit și a alergat să se cuibărească în brațele mamei. *Dacă distanța e insuportabilă*, nu a întrebat ea nici atunci, nici în cele două zile pe care le-a petrecut cu părinții ei, *atunci de ce locuiți așa departe de mine?*

Casa părinților lui Olive nu putea fi numită casa copilăriei ei — casa în care copilărise fusese vândută la câteva săptămâni după ce plecase ea la facultate, când părinții săi au decis să se retragă pe Pământ —, dar era un loc tihnit.

— Mă bucur așa de mult că ne-am văzut, i-a șoptit mama ei când s-au despărțit.

A strâns-o pe Olive în brațe și a mângâiat-o pe cap.

— Te întorci curând?

Un hovercraft aștepta în fața casei, șoferul fiind închiriat de unul dintre editorii nord-americieni ai lui Olive. Avea în noaptea aceea un eveniment la o librărie din Colorado Springs, urmat de un zbor matinal la un festival din Deseret.

— Am să vin cu Sylvie și Dion data viitoare, a spus Olive și și-a reluat turneul.

Un paradox al turneului de promovare a cărții: Olive le ducea dorul soțului și fiicei ei cu o patimă disperată, dar îi și plăcea foarte mult să fie singură pe străzile pustii din Salt Lake City la ora opt și jumătate dimineața, într-o zi de sâmbătă, în aerul însoțit al toamnei, în timp ce păsările zburau în cercuri în lumina albă. Ai și avantaje când privești un cer senin și albastru și când știi că nu e un dom.

În Republica Texas, a doua zi după-amiază, a vrut să iasă din nou la plimbare, deoarece pe hartă, hotelul ei — un La Quinta situat vizavi de

alt La Quinta, cu o parcare între ele — era chiar peste drum de un pâlcc de restaurante și magazine, dar ce nu se vedea pe hartă era o autostradă cu opt benzi, fără treceri de pietoni și cu trafic neîntrerupt — în mare parte hovercrafturi moderne, dar și câte o camionetă retro, sfidătoare, cu roți —, așa că a mers un timp de-a lungul autostrăzii, cu magazinele și restaurantele ei strălucitoare ca un miraj, aliniindu-se pe partea cealaltă. Nu putea traversa fără să-și riște viața, așa că s-a abținut. Când s-a întors la hotel, a simțit că o zgârie ceva pe glezne, iar când s-a uitat în jos, pe șosete avea țepi de scaieți, niște stelute uimitor de ascuțite, de culoare negru-maroniu, ca niște arme miniaturale, care au trebuit scoase cu mare grijă. I-a așezat pe birou și i-a fotografiat din toate unghiurile posibile. Erau de o duritate și o strălucire perfecte, încât ar fi putut părea bionice, dar, când a rupt unul, a văzut că era adevărat. Nu, *adevărat* nu era cuvântul potrivit. Tot ce poți atinge e adevărat. A observat că era un organism care crescuse, produsul unei plante misterioase, pe care nu o aveau în coloniile de pe Lună, așa că a înfășurat câțiva într-o șosetă pe care a pus-o cu grijă în valiză, ca să i-o dea fiicei ei, Sylvie, care avea cinci ani și colecționa astfel de lucruri.

— M-a nedumerit cartea dumneavoastră, i-a spus o femeie în Dallas. Erau atâtea fire narrative, atâtea personaje și așteptam să se creeze o legătură între ele, dar nu s-a creat, în cele din urmă. Cartea s-a terminat pur și simplu. Mi-am zis — femeia era puțin mai departe, în spațiul întunecat, destinat publicului, dar Olive a văzut că gesticula, ca și cum ar fi întors ultimele pagini ale unei cărți —, mi-am zis: *Poftim? Lipsesc pagini din carte? S-a terminat pur și simplu.*

— Bun, a spus Olive. Ca să mă lămuresc, care e întrebarea?

— Mi-am zis *ce?* a insistat femeia. Întrebarea mea e, pur și simplu...

A întins mâinile, ca și cum ar fi vrut să spună *ajutați-mă, am rămas fără cuvinte*.

Camera de hotel din noaptea aceea era în alb și negru. Olive a visat că juca șah cu mama ei.

Oare cartea ei se termina prea brusc? Întrebarea i-a rămas în minte vreme de trei zile, din Republica Texas și până în vestul Canadei.

— Încerc să nu fiu pesimistă, i-a spus Olive la telefon soțului ei, dar abia dacă am dormit în ultimele trei zile și mă îndoiesc c-o să impresionez prea tare cu prezentarea mea din seara asta.

Era în Red Deer. La fereastra camerei de hotel, luminile turnurilor rezidențiale scânteiau în întuneric.

— Nu fi pesimistă, i-a spus Dion. Gândește-te la citatul ăla pe care-l am în biroul meu.

— „Viața e minunată, dacă nu cedezi.” Apropo de biroul tău, cum e la serviciu?

El a oftat.

— Mi-au încredințat un nou proiect.

Dion era arhitect.

— Noua universitate?

— Da, cam așa ceva. Un centru pentru studiul fizicii, dar, în același timp... Am semnat un acord de confidențialitate beton, așa că nu spune nimănui.

— Sigur. N-am să suflu o vorbă. Dar ce e așa secret la arhitectura unei universități?

— Nu e tocmai... Nu sunt convins că e tocmai o universitate.

Dion părea tulburat.

— E ceva foarte ciudat în planuri.

— Ciudat în ce fel?

— Păi, în primul rând, e un tunel subteran care face legătura între clădire și sediul Siguranței, a spus el.

— De ce ar avea nevoie o universitate de un tunel până la poliție?

— N-am idee. Iar în spate e clădirea guvernului, a continuat Dion, lucru care la început nu mi-a atras atenția. E un teren în centru, la mare căutare, așa că, înțelegi, de ce nu s-ar construi universitatea lângă clădirea guvernului? Dar cele două corpuri nu sunt separate. Există atât de multe pasaje între ele, încât formează practic aceeași clădire.

— Ai dreptate, a spus Olive, pare ciudat.

— În fine, presupun că e un proiect important pentru portofoliul meu.

Olive a înțeles din tonul lui că vrea să schimbe subiectul.

— Ce face Sylvie?

— Bine.

Dion a deviat imediat conversația către subiecte banale, precum cumpărăturile online și mesele de prânz de la școala lui Sylvie, lucru din care ea a înțeles că probabil copilei nu-i mergea chiar atât de bine, de fapt, în absența ei, și i-a fost recunoscătoare pentru bunătatea de care a dat dovadă, evitând să-i spună acest lucru.

De dimineață, a mers într-un oraș din nordul îndepărtat pentru mai multe interviuri, apoi a ținut o prelegere în cursul serii, urmată de o coadă lungă pentru autografe și o cină târzie, după care a avut parte de trei ore de somn și un drum la aeroport, la ora 03:45.

— Cu ce te ocupi, Olive? a întrebat șoferița.

— Sunt scriitoare, a răspuns ea.

A închis ochii, și-a sprijinit capul de geam, dar șoferița a rupt din nou tăcerea:

— Ce scrii?

— Cărți.

— Dă-mi mai multe detalii.

— Ei bine, a spus Olive, călătoresc pentru a-mi promova un roman intitulat *Marienbad*. Subiectul este pandemia.

— E cel mai recent?

— Nu, am mai scris două de atunci. Dar *Marienbad* va fi ecranizat, așa că fac un turneu pentru promovarea noii ediții.

— Foarte interesant, a spus șoferița și a început să vorbească despre o carte pe care voia s-o scrie ea.

Părea să fie o epopee SF/fantasy, plasată în lumea modernă, dar cu vrăjitori, demoni și șobolani vorbitori. Șobolanii erau buni. Îi ajutau pe vrăjitori. Alesese șobolanii pentru că în toate cărțile pe care le citise și în care apăreau animale vorbitoare care ajutau, acestea din urmă erau prea mari. Cai, dragoni și te miri ce altceva. Dar cum te miști discret prin lume cu un dragon sau un cal? Nu e credibil. Încearcă să mergi o dată cu calul într-un bar. Nu, îți trebuie, a continuat ea, un animal însoțitor care să încapă într-un buzunar, de exemplu, un șobolan.

— Da, presupun că șobolanii sunt mai ușor de transportat, i-a dat Olive dreptate.

Încerca să țină ochii deschiși, dar îi era foarte greu. Camionul uriaș din fața lor depășea tot timpul linia din centru. Un om la volan sau o greșeală de soft? Neliniștitor, în oricare dintre situații. Șoferița vorbea despre posibilitățile multiversului: șobolanii nu pot să vorbească aici, a subliniat ea, dar din asta deducem logic că nu

pot să vorbească *nicăieri*? Părea să aștepte un răspuns.

— Nu știu prea multe despre anatomia șobolanilor, a spus Olive, de exemplu, dacă laringele sau coardele vocale sau ce-or fi pot susține aparatul vorbirii umane, dar va trebui să mă gândesc, poate că în alte universuri șobolanii au altă anatomie...

(Este posibil să fi bolborosit până atunci sau poate să nu fi vorbit deloc. Îi era așa de greu să rămână trează.) Spatele camionului era frumos, din oțel, cu o textură cu romburi, scânteind și lucind în lumina farurilor.

— Adică, din câte știm noi, spunea șoferița, există un univers în care cartea ta este adevărată, nu ficțiune!

— Eu sper că nu, a spus Olive.

Își putea ține ochii doar pe jumătate deschiși, așa că luminile din câmpul ei vizual erau ca niște dăre verticale: bordul, stopurile, lumina reflectată de spatele camionului.

— Așadar în cartea ta, a continuat șoferița, se vorbește despre o pandemie?

— Da. O gripă improbabilă din punct de vedere științific.

Olive nu mai putea ține ochii deschiși, așa că s-a predat, i-a închis și s-a lăsat furată de un somn din care știa că poate fi smulsă de o voce...

— Ai urmărit știrile despre povestea asta nouă, a întrebat șoferița, noul virus din Australia?

— Oarecum, a răspuns Olive, cu ochii închiși. Se pare că a fost destul de bine limitată răspândirea lui.

— Știi, și în cartea mea, a continuat șoferița, apare un fel de apocalipsă.

A vorbit o vreme despre o fisură catastrofală în continuumul spațiu-timp, dar Olive era prea

obosită ca s-o urmărească.

— Te-am ținut trează tot timpul ăsta! a spus șoferița pe un ton vesel, când mașina a intrat în aeroport. N-ai putut să dormi deloc!

Douăsprezece ore mai târziu, Olive își prezenta romanul *Marienbad*, care se baza mult pe cercetarea făcută în domeniul istoriei pandemiilor. Prezentarea îi era atât de cunoscută deja, încât necesita foarte puțină gândire conștientă și mintea îi rățăcea. Se tot gândea la discuția cu șoferița, deoarece își amintea că spusese *Se pare c-a fost destul de bine limitată răspândirea lui*, dar iată o întrebare epidemiologică: dacă vorbești despre declanșarea unei boli infecțioase, *răspândire destul de bine limitată* nu este practic sinonim cu *răspândirea nu e limitată deloc*? *Concentrează-te*, și-a spus revenind la realitatea scenei, a luminii necruțătoare și puternice, a microfonului.

— În primăvara anului 1792, a spus ea, căpitanul George Vancouver a navigat spre nord, pe coasta a ceea ce avea să devină mai târziu Columbia Britanică, la bordul *HMS Discovery*. În timp ce el și echipajul lui călătoreau spre nord, oamenii se simțeau tot mai neliniștiți. Clima era temperată, peisajul era incredibil de verde și, cu toate astea, părea straniu de pustiu. Vancouver a scris în jurnalul său de bord: „Am străbătut aproape două sute patruzeci de kilometri de țărm, fără să văd același număr de locuitori“.

O pauză, pentru ca oamenii să asimileze informația, în timp ce Olive lua o gură de apă. Răspândirea unui virus este limitată sau nu. E o chestiune de logică binară. Nu dormise îndeajuns. A pus pe masă paharul de apă.

— Când s-au aventurat pe uscat, au găsit sate care ar fi putut adăposti sute de oameni, dar

toate erau părăsite. Când s-au aventurat și mai departe, și-au dat seama că pădurea era un cimitir.

Această parte a prezentării fusese simplă, înainte s-o nască pe fiica ei, dar acum era aproape imposibilă. Olive a făcut o pauză, să se stăpânească.

— Canoe cu rămășițe omenești erau legate la trei-patru metri înălțime, în copaci, a continuat ea.

Rămășițe omenești care nu erau Sylvie. Nu Sylvie. Nu Sylvie.

— În altă parte, au găsit schelete pe plajă. Deoarece variola sosise deja.

În timp ce dădea autografe după prezentarea din seara aceea, cât își scria numele iar și iar, gândurile lui Olive alunecau spre dezastru. *Lui Xander, cu cele mai bune urări, Olive Llewellyn. Lui Claudio, cu cele mai bune urări, Olive Llewellyn. Lui Sohail, cu cele mai bune urări, Olive Llewellyn. Lui Hyeseung, cu cele mai bune urări, Olive Llewellyn.* Urma oare o altă pandemie? Un nou focar apăruse în dimineața aceea în Noua Zeelandă.

Camera de hotel era aproape bej, cu un tablou înfățișând planeta Pământ, reprezentată ca o floare roz, cu petale extravagante — un bujor? —, atârnat deasupra patului.

— Cu un an în urmă, se adresa Olive unei alte mulțimi, rostind aceeași prezentare/alt oraș, în anul 1791, un vas comercial, *Columbia Rediviva*, navigase pe aceleași ape. Făceau comerț cu piei de vidre-marine.

Cum arăta o vidră-marină? Olive nu văzuse niciodată. A decis să caute mai târziu.

— Marinarii au avut o experiență similară. Au găsit un teritoriu depopulat, iar puținii

supraviețuitori pe care i-au întâlnit aveau povești și cicatrici cumplite. „Era limpede că acești băștinași avuseseră de-a face cu năpasta omenirii, variola“, a scris unul dintre membrii echipajului, John Boit. Un alt marinar, John Hoskins, a fost de-a dreptul revoltat: „Europeni infami, o rușine pentru numele de creștin“, a scris el, „voi aduceți și lăsați, într-o țară cu oameni pe care îi considerați sălbatici, cele mai respingătoare boli“?

O gură de apă. Publicul tăcea. (Un gând pasager care părea un triumf: *I-am cucerit.*)

— Dar, desigur, a continuat ea, întotdeauna există un început. Înainte ca variola să poată fi adusă din Europa în Americi, variola trebuia să ajungă în Europa.

În noaptea aceea s-a dat jos din pat și s-a ciocnit de o noptieră, pentru că avea în minte dispunerea din camera de hotel în care dormise cu o seară în urmă.

A doua zi de dimineață, pe drumul lung cu mașina dintre orașe, șoferul a întrebat-o pe Olive dacă are copii.

— Am o fiică, a zis ea.

— Câți ani are?

— Cinci.

— Și atunci ce faceți aici? a întrebat șoferul.

— Așa o întrețin, a răspuns ea pe tonul cel mai blând și nu a adăugat: *Să te bag în pizda mă-tii, știu că nu i-ai pune niciodată întrebarea asta unui bărbat*, pentru că, în definitiv, erau doar ei doi, singuri în mașină, bărbatul acesta și Olive.

Privea copacii perindându-se pe la fereastră; treceau printr-o rezervație naturală. Își imagina că Sylvie e acolo, lângă ea, își imagina că, dacă

vrea, se poate întinde să apuce mânuța aceea caldă.

— Ați crescut acolo, sus? În colonii? a întrebat el brusc, după un timp.

Vorbiseră despre coloniile de pe Lună mai devreme.

— Da. Bunica mea s-a numărat printre primii coloniști.

Uneori îi plăcea să și-o imagineze pe bunica ei, o tânără femeie în vârstă de douăzeci de ani, ridicându-se de pe terminalul aerospațial Vancouver în primele raze de lumină ale dimineții, în timp ce nava ei înainta în viteză prin întuneric.

— Mereu mi-am dorit să ajung acolo, a spus șoferul. N-am reușit niciodată.

Nu uita că ai norocul să poți călători. Nu uita că unii oameni nu părăsesc niciodată planeta asta. Olive a închis ochii, să-și poată imagina mai bine că Sylvie stă lângă ea.

— Apropo, mirosiți frumos, a spus șoferul.

Următoarele patru camere de hotel erau gri cu alb și aveau dispuneri identice, pentru că toate cele patru hoteluri făceau parte din același lanț.

— E prima oară când vă cazați la noi? a întrebat-o recepționera din al treilea sau al patrulea hotel, iar Olive n-a știut ce să răspundă, pentru că, dacă ai stat la un moment dat într-un hotel Marriott, nu-i așa că e ca și cum ai fi stat în toate?

Alt oraș:

— Înainte ca variola să poată fi adusă din Europa în Americi, variola trebuia să ajungă în Europa.

Olive își regreta decizia de a purta pulover. Luminile din Toronto te încingeau peste măsură.

— La jumătatea secolului al II-lea, soldații romani care se întorceau după asediul orașului mesopotamian Seleucia au adus cu ei în capitală o nouă boală. Victimele ciumei antonine, cum a ajuns să fie cunoscută, sufereau de febră, vomă și diaree. După câteva zile, le apărea pe piele o erupție teribilă. Populația nu era imunizată.

Olive ținuse această prelegere de atâtea ori, încât se simțea deja asemenea unui observator neutru. Percepea cuvintele și ritmul de la o oarecare distanță.

— Când ciuma antonină a făcut ravagii în Imperiul Roman, spunea Olive publicului, armata a fost decimată. Existau zone ale imperiului în care una din trei persoane fusese răpusă. Iată un lucru interesant: romanii se întrebau dacă nu cumva atrăseseră asupra lor această calamitate prin acțiunile desfășurate în Seleucia.

Era în camera de hotel aleasă pentru noaptea aceea — decorată în mare parte cu bej și albastru, cu accente roz — când a sunat Dion. Era neobișnuit: în general, ea îl suna pe el. Dion părea obosit. Muncise până târziu, noul proiect al universității îi dădea fiori și Sylvie era dificilă. Când o luase pe fetiță de la școală, aceasta nu voise să plece și făcuse o adevărată scenă, iar tuturor le fusese milă de el, își dăduse seama după expresia lor blândă.

— Ai urmărit știrile despre noua boală din Australia? a întrebat el. Sunt cam îngrijorat.

— Nu prea, a răspuns Olive. Să fiu sinceră, am fost prea obosită să mă gândesc la asta.

— Cât mi-aș dori să vii acasă!

— O să vin acasă curând.

El a tăcut.

— Trebuie să închid, a spus ea. Noapte bună!

— Noapte bună, a zis el și a închis.

— În orașul Seleucia, a spus Olive în fața unui public de la Biblioteca Mercantile din Cincinnati, o zi sau două mai târziu, armata romană distrusese templul lui Apollo. În acel templu, a scris istoricul Ammianus Marcellinus, soldații romani descoperiseră o fantă îngustă. Când romanii au lărgit-o, în speranța că ar putea ascunde obiecte de valoare, de acolo „a ieșit o molimă, încărcată cu forța unei boli fără leac, care... a contaminat toată lumea, de la granițele Persiei până la Rin și în Galia; boală și moarte”.

O scurtă pauză. O gură de apă. Ritmul e totul.

— Nouă, această explicație ni s-ar putea părea naivă acum, dar ei se agățau cu disperare de o explicație pentru coșmarul care se abătuse asupra lor și cred că, în bizareria sa, explicația pătrunde la rădăcina fricii noastre: boala este încă învăluită într-un mister teribil.

A privit mulțimea și a văzut, ca întotdeauna în acest moment al discursului, acea expresie anume de pe chipurile oamenilor din public, o anumită durere. În orice mulțime vei întâlni inevitabil mai mulți bolnavi incurabili și oameni care au pierdut pe cineva drag din cauza bolii.

— Sunteți îngrijorată din cauza noului virus? a întrebat-o Olive pe directoarea bibliotecii din Cincinnati.

Stăteau împreună în biroul directoarei, pe care Olive l-a catalogat imediat ca fiind probabil preferatul ei dintre toate birourile pe care le văzuse vreodată. Era așezat sub rafturi care aveau o vechime de sute de ani și erau făcute din fier forjat.

— Încerc să nu, a spus directoarea. Sper să treacă, ușor-ușor.

— Presupun că așa se întâmplă de obicei, a spus Olive.

Oare era adevărat? Nu era prea sigură de asta în timp ce vorbea.

Directoarea bibliotecii a aprobat din cap, cu privirea răătăcită. Era clar că nu voia să vorbească despre pandemii.

— Dați-mi voie să vă spun un lucru minunat despre biblioteca asta, a zis ea.

— Da, chiar vă rog, a răspuns Olive. Nu mi-a mai spus nimeni ceva minunat de mult timp.

— Clădirea nu ne aparține, a răspuns directoarea, dar am închiriat spațiul pe zece mii de ani.

— Aveți dreptate. Asta chiar e minunat.

— Hybrisul secolului al XIX-lea. Imaginați-vă cum e să crezi că civilizația va continua să existe și peste zece mii de ani. Și nu e doar atât.

S-a aplecat în față și a făcut o pauză, pentru efectul dramatic.

— Contractul de închiriere poate fi reînnoit.

Fereastra camerei de hotel în care își petrecea noaptea se deschidea, ceea ce, după multele camere cu ferestre care nu se deschideau, părea aproape un miracol. Olive a stat mult timp lângă fereastră, citind un roman în aerul plăcut și proaspăt.

A doua zi de dimineață, în timp ce părăsea Cincinnati, Olive a văzut apusul din terminalul aeroportului. Asfaltul era încins, iar orizontul zugrăvit în roz. *Paradox: vreau să merg acasă, dar aș privi o veșnicie răsăriturile de pe Pământ.*

— Adevărul este că, a spus Olive din spatele unui pupitru, în Paris, până și acum, după atâtea secole, în ciuda avansului nostru tehnologic și a cunoștințelor noastre științifice despre boală, tot

nu ştim de ce un om se îmbolnăveşte şi altul nu sau de ce un pacient supravieţuieşte şi altul moare. Boala ne înspăimântă pentru că înseamnă haos. Are un caracter profund aleatoriu.

* * *

La recepţia din seara aceea, cineva a bătut-o pe umăr şi, când s-a întors, a văzut-o pe Aretta, agenta ei de publicitate din Republica Atlantică.

— Aretta! a exclamat ea. Ce faci în Paris?

— Am liber de la serviciu, a explicat Aretta, iar una dintre cele mai bune prietene ale mele lucrează pentru editorul tău francez şi ne-a făcut rost de bilete la recepţie, aşa că m-am gândit să vin să te salut.

— Mă bucur să te văd aici, a spus Olive şi vorbea serios, dar cineva trăgea deja de ea, să stea de vorbă cu un grup de sponsori, editori şi librari, aşa că pentru o vreme a fost prinsă într-un cerc de oameni care voiau să ştie când apare următoarea ei carte, dacă îi place în Franţa şi ce face familia ei.

— Probabil că ai un soţ foarte bun, a zis o femeie, dacă are grijă de fiica ta în timp ce tu faci asta.

— Ce vrei să spui? a întrebat Olive, deşi ştia foarte bine ce voia să spună.

— Păi, are grijă de fiica ta în timp ce tu faci asta, a repetat femeia.

— Iartă-mă, a spus Olive, dar cred că e o problemă cu robotul meu interpret. Mi s-a părut că spui că e un soţ bun deoarece are grijă de copilul lui.

Când s-a întors, şi-a dat seama că scrâşneşte din dinţi. A căutat-o pe Aretta, dar n-a găsit-o.

Următoarele patru camere de hotel au fost bej, apoi una albastră, din nou bej, apoi una mai degrabă albă, dar în toate patru erau flori de mătase în vaza de pe birou.

* * *

— Cum e? a întrebat intervievatorul.

Lui Olive îi era greu să nu se gândească la femeia din Paris, dar încerca. *Mergi mai departe.* Olive și intervievatorul se aflau pe o scenă, în Tallinn. Reflectoarele răspândeau o căldură foarte puternică.

— Ce vrei să spui?

Era o primă întrebare ciudată.

— Cum e să scrii o carte care are atât de mult succes? Cum e să fii Olive Llewellyn?

— Ah! E ireal, să spun drept. Am scris trei cărți care nu au atras atenția nimănui, n-au fost distribuite nicăieri dincolo de coloniile de pe Lună, dar apoi... a fost ca și cum aș fi alunecat într-un univers paralel, a explicat Olive. Când am publicat *Marienbad*, cumva am căzut într-o bizară lume răsturnată, în care oamenii chiar mi-au citit cartea. Este extraordinar. Sper să nu mă obișnuiesc niciodată cu asta.

Șoferul care a dus-o pe Olive la hotel în noaptea aceea avea o voce frumoasă și cânta o veche melodie de jazz în timp ce conducea. Olive a deschis fereastra hovercraftului și a închis ochii, cufundându-se mai adânc în muzică și simțind aerul răcoros pe față, iar vreme de mai multe minute a fost cuprinsă de o fericire desăvârșită.

— E incredibil cum timpul încetinește când călătoresc, i-a spus Olive la telefon lui Dion.

Stătea întinsă pe spate, pe podeaua unei alte camere de hotel, și se uita fix în tavan. Patul ar fi fost mai comod, dar o dureaua spatele și podeaua tare o ajuta.

— Am senzația că sunt în turneu de șase luni. Nu-mi dau seama cum de încă e noiembrie.

— Au trecut trei săptămâni.

— Cum spuneam.

Între ei s-a lăsat liniștea.

— Uite, a zis Olive, ideea e că te poți bucura de împrejurări extraordinare, dar în același timp să tânjești să fii lângă oamenii dragi.

A simțit o blândețe între ei, înainte ca Dion să vorbească.

— Știu, iubito, a spus el cu delicatețe. Și nouă ne e dor de tine.

— M-am gândit la proiectul tău. De ce ar avea nevoie o universitate de un pasaj subteran către sediul poliției și...

Dar dispozitivul lui Dion a început să sune.

— Îmi pare rău, a spus el, e șeful meu. Vorbim curând?

— Vorbim curând.

Olive era la bordul unui vehicul aerian care traversa Atlanticul, când i-a venit în minte dezlegarea enigmei.

Echipele de cercetare lucrau la călătoria în timp de decenii, atât pe Pământ, cât și în colonii. În acest context, o universitate dedicată studiului fizicii, cu un pasaj subteran către sediul poliției și nenumărate uși laterale, cu deschidere către clădirea guvernului, părea ceva perfect rezonabil. Ce e călătoria în timp dacă nu o problemă de securitate?

A căutat melodia pe care o cânta șoferul din Tallinn, dar nu a găsit-o. Versurile îi scăpau. A tot

introdus termeni de căutare în dispozitivul ei (iubire + ploaie + moarte + bani + versuri + cântec), dar fără rezultat.

În Lyon, la un festival dedicat literaturii *mystery*, editorul francez al lui Olive a dus-o într-o încăpere destinată mass-mediei în care interviuvatoarea, o femeie care lucra la o revistă, programa o multitudine de camere de filmat holografice.

— Olive, a spus femeia, îmi place mult opera ta.

— Mulțumesc, mă bucur să aud asta.

— Vrei să te așezi pe scaunul acela, te rog?

Olive s-a așezat. Un asistent i-a prins un microfon de cămașă.

— Țsta e un interviu pe care-l realizez cu toți scriitorii veniți la festival, a spus femeia, un interviu scurt. E o chestie simpatică, pentru publicul nostru.

— O chestie simpatică?

Olive era neliniștită. Editorul ei francez i-a aruncat interviuvatoarei o privire alarmată.

— Începem?

— Sigur.

Zece camere holografice au plutit prin aer și au înconjurat-o pe Olive ca un inel de stele, alcătuindu-și imaginea compozită.

— Aceste întrebări, a spus interviuvatoarea, sunt centrate în jurul ideii de mister!

— Pentru că suntem la un festival dedicat acestui tip de literatură, a completat-o Olive.

— Exact. OK. În primul rând: Care e alibiul tău preferat?

— Alibiul meu... preferat?

— Da.

— Nu prea... Spun doar că am alte planuri. Când nu vreau să fac ceva.

— Înțeleg că ești căsătorită cu un bărbat, a spus interviuvatoarea. Când ți-ai cunoscut soțul, care a fost primul indiciu că-l iubești?

— Ei bine, a răspuns Olive, probabil sentimentul că-l recunosc, dacă are sens ce spun. Îmi amintesc, când l-am văzut prima oară, că l-am privit și mi-am dat seama că va juca un rol important în viața mea. Însă e asta un indiciu?

— Care consideri tu că e crima perfectă?

— Îmi aduc aminte că am citit odată un roman în care un tip a fost înjunghiat cu un țurțur, a răspuns Olive. Mi se pare aproape perfect, un omor în care arma crimei se topește. Însă ai putea să-mi spui, dacă nu te deranjează: ai vreo întrebare care are legătură cu romanele mele?

— Mai am doar una. Bun, ultima întrebare. Sex cu sau fără cătușe?

Olive și-a desprins microfonul, în timp ce se ridica. L-a așezat cu grijă pe scaun.

— Nu comentez, a spus și a ieșit din încăpere, înainte ca interviuvatoarea să-i vadă lacrimile din ochi.

În Shanghai, Olive a petrecut în total trei ore, în care a povestit despre ea și despre cartea ei, ceea ce a însemnat să vorbească despre sfârșitul lumii, în timp ce încerca să nu-și imagineze cum se sfârșește lumea în care trăia fiica ei, apoi s-a întors la hotel, unde a observat, pe coridor, că-i este greu să meargă în linie dreaptă. Nu bea niciodată, dar uneori beția și oboseala arată la fel. Olive a mers șerpuiind pe hol și a intrat împleticindu-se în cameră. A închis ușa în urma ei și a stat mult timp lângă intrare, cu fruntea sprijinită de zidul răcoros, deasupra întrerupătorului. După un timp, și-a auzit vocea repetând: *E prea mult. E prea mult. E prea mult.*

— Olive, a spus cu blândețe sistemul IA al camerei după un timp, ai nevoie de ajutor?

Când Olive nu a răspuns, acesta a repetat solicitarea în mandarină și cantoneză.

— Olive, fără nicio legătură cu cartea, am fost dădaca agentului tău, i-a spus o femeie din Singapore, care stătea la coada pentru autografe, a doua zi.

— Cu ce mesaj ai vrea să rămână cititorii tăi din *Marienbad*? a întrebat-o un alt intervievator.

Olive și intervievatorul se aflau pe o scenă din Tokyo. Intervievatorul era prezent sub forma unei holograme, deoarece, din motive personale nespecificate, nu putuse pleca din Nairobi. Olive bănuia că motivul personal era boala: holograma intervievatorului se tot bloca, dar sunetul nu se auzea cu întârziere, ceea ce însemna că de vină nu era conexiunea proastă, ci faptul că tot apăsa pe butonul „tuse” de pe consolă.

— Doar am încercat să scriu o carte interesantă, a răspuns Olive. Nu e niciun mesaj.

— Ești sigură? a întrebat intervievatorul.

— Îmi dați autograf pe o carte la mâna a doua? a întrebat o femeie, la coada pentru autografe.

— Sigur, cu mare plăcere.

— Și încă un lucru, a continuat ea, ăsta e scrisul dumneavoastră?

Cineva, nu Olive, scrisese deja pe exemplarul din *Marienbad* al femeii: *Harold: M-am simțit bine noaptea trecută. Sărutări. Olive Llewellyn.*

Olive a privit mesajul și a simțit o ușoară amețală.

— Nu, a spus ea, nu știu cine a scris asta.

(Câteva zile după aceea, a fost distrașă de gândul la o Olive din umbră, care rătăcea prin

peisaj, într-un fel de turneu paralel, scriind mesaje atipice pe cărțile ei.)

În Cape Town, Olive a cunoscut un scriitor care, de un an și jumătate, se afla în turneu alături de soțul lui, un turneu pentru promovarea unei cărți care vânduse de câteva ori mai multe exemplare decât *Marienbad*.

— Încercăm să vedem cât timp putem călători, înainte de a fi nevoiți să ne întoarcem acasă, a spus scriitorul.

Se numea Ibby, prescurtarea de la Ibrahim, iar soțul lui era Jack. Stăteau toți trei seara pe terasa de pe acoperișul hotelului, plină de scriitori care participau la un festival de literatură.

— Încercați să amânați întoarcerea acasă? a întrebat Olive. Sau doar vă place să călătoriți?

— Ambele, a răspuns Jack. Îmi place să fiu în mișcare.

— Iar apartamentul nostru e banal, a intervenit Ibby, dar n-am decis încă ce să facem în privința asta. Să ne mutăm? Să-l renovăm? Am putea face orice.

Erau zeci de copaci aici sus, în ghivece enorme, cu luminițe care scânteiau printre crengi. Undeva cânta muzica, un cvartet de coarde. Olive purta rochia de gală aleasă special pentru turneu, care era argintie și îi ajungea până la glezne. *Ăsta e unul dintre momentele de glamour*, s-a gândit Olive, punându-l cu grijă deoparte, ca să-și poată trage seva din el mai târziu. Briza a purtat până la ea un miros de iasomie.

— Dar am aflat niște vești bune astăzi, a spus Jack.

— Zi-mi, a intervenit Ibby. Eu am fost la un soi de festival de carte toată ziua. N-am avut acces la știri.

— Tocmai a început construcția pe prima dintre Coloniile Îndepărtate, a spus Jack.

Olive a zâmbit și se pregătea să vorbească, dar a rămas fără cuvinte pentru o clipă. Planurile pentru Coloniile Îndepărtate demaraseră pe vremea când bunicii ei erau copii. Avea să-și amintească mereu acest moment, s-a gândit ea, petrecerea asta, oamenii ăștia care-i plăceau atât de mult și pe care era posibil să nu-i mai vadă niciodată. Îi va putea spune lui Sylvie unde era când a auzit vestea. Când simțise ultima oară cu adevărat fiorii bucuriei? Trecuse ceva timp de atunci. Olive era copleșită de fericire. A ridicat paharul.

— Să bem pentru Alpha Centauri, a spus ea.

În Buenos Aires, Olive a cunoscut o femeie care a ținut să-i arate un tatuaj.

— Sper că nu e ciudat, i-a zis și și-a suflecat mâneca, dezvelind un citat din carte: *Știam că va veni*, cu un scris frumos, rotunjit, pe umărul stâng.

Lui Olive i s-a oprit răsuflarea în gât. Nu era doar un citat din *Marienbad*, era un tatuaj din *Marienbad*. În partea a doua a romanului, personajul ei, Gaspéry-Jacques, avea acest citat tatuat pe brațul stâng. Scrii o carte în care apare un tatuaj fictiv, apoi tatuajul devine realitate, iar după aceea aproape orice pare posibil. Văzuse până atunci cinci astfel de tatuaje, dar asta nu făcea mai puțin extraordinar felul în care ficțiunea putea pătrunde în realitate, lăsând o urmă concretă pe pielea unui om.

— E incredibil, a spus Olive încet. E incredibil să vezi tatuajul ăsta în lumea reală.

— E citatul meu preferat din cartea dumneavoastră, a răspuns femeia. Însă e adevărat în legătură cu atât de multe lucruri, nu-i așa?

Dar, privind retrospectiv, nu ni se pare totul evident? Înserarea albastră peste prerii, plutirea către Republica Dakota într-un vehicul aerian care zbura la joasă altitudine. Olive privea pe fereastră și încerca să-și găsească liniștea în peisajul din jur. Primise o nouă invitație, la un festival de pe Titan. Nu mai fusese acolo de când era mică și păstra doar amintiri vagi, cu mulțimi de oameni înghesuindu-se la delfinariu și niște popcorn ciudat de lipsit de gust, cu o ceață caldă și gălbuie pe cerul diurn — fusese într-o așa-zisă colonie realistă, unul dintre avanposturile ai căror coloniști aleseseră domuri transparente, ca să aibă parte de adevăratele culori ale atmosferei titaniene — și cu o modă ciudată, îmbrățișată de toți adolescenții, care își vopseau pixeli pe față — pătrate mari de culoare ce ar fi trebuit să aibă rolul de a păcăli softul de recunoaștere facială, dar al căror efect secundar era acela că îi făcea să arate ca niște clovni smintiți. Ar trebui oare să meargă pe Titan? *Vreau să merg acasă.* Unde era Sylvie în clipa aceea? *E mai ușor decât să ai o slujbă normală, nu uita!*

— Îmi amintesc că am citit undeva, a spus un intervievator, că titlul primei tale cărți a fost inspirat de ultimul tău loc de muncă?

— Da, a răspuns Olive, mi-a trecut prin cap într-o zi, în timp ce mă aflam la serviciu.

— Primul tău roman a fost, desigur, *Stele plutitoare cu sclipici auriu*. Vrei să-mi povestești mai multe despre titlul ăsta?

— Sigur că da. Lucram în departamentul de instruire a IA. Corectam exprimările nepotrivite ale roboților traducători. Îmi amintesc că stăteam cu orele în biroul acela mic și înghesuit...

— Asta se întâmpla în Colonia Doi?

— Da, în Colonia Doi. Treaba mea era să stau acolo toată ziua și să reformulez propoziții neinspirate. Dar una m-a uimit, pentru că, deși era stângace și plină de greșeli, mi-a plăcut mult.

Olive povestise de atâtea ori lucrul acesta, încât avea senzația că recită replici dintr-o piesă de teatru.

— Era vorba despre descrierea unor lumânări, cu poezioare pe suporturi. Secvența fusese redată drept *șapte motive pentru versuri*, iar lumânările fuseseră interpretate ca *stele plutitoare cu sclipici auriu*. Frumusețea acelor cuvinte, nu știu, m-a încremenit.

M-a încremenit. Două zile mai târziu, era la o prezentare alături de o altă scriitoare, la un festival din orașul-stat Los Angeles, iar implicațiile aceluia cuvânt tocmai îi răsăriseră în minte. Ce altceva te poate încremeni? Moartea, firește. Lui Olive nu-i venea să creadă că nu se gândise niciodată la asta. Los Angeles se afla sub un dom, dar lumina care intra pe ferestre era orbitoare. Asta însemna că nu vedea publicul, lucru care, la drept vorbind, era ideal. Toate fețele acelea care o scrutau. Nu, le scrutau: cealaltă scriitoare se numea Jessica Marley, iar Olive se bucura că Jessica era aici cu ea, chiar dacă în realitate nu o prea plăcea. Totul o ofensa pe Jessica, lucru inevitabil când tot ce cauți în lume e ofensa.

— Ei bine, unii dintre noi nu avem doctorat în literatură, Jim, i-a spus Jessica intervievatorului, drept răspuns la o provocare imperceptibilă.

Privirea lui reflecta lucrul la care se gândea și Olive în momentul acela: *Ei bine, situația a degenerat rapid*. Dar un bărbat din public s-a ridicat să pună o întrebare despre *Marienbad*. Aproape toate întrebările vizau *Marienbad*,

situație jenantă, pentru că era și Jessica acolo, Jessica și cartea ei despre maturizarea în coloniile de pe Lună. Olive s-a prefăcut că n-a citit *Răsărit pe Lună*, pentru că nu-i plăcuse deloc. Trăise experiența pe propria piele și nu era nici pe departe atât de poetică precum sugera cartea Jessicăi. Nu era rău să crești într-o colonie de pe Lună. Nu era nici extraordinar, nici distopic. Ea crescuse într-o căsuță dintr-un cartier îngrijit, cu străzi mărginite de copaci, cu o școală publică bună, deși nu extraordinară, o viață trăită permanent la 15–20 de grade Celsius, sub iluminatul calibrat cu grijă al unui dom și cu ploi planificate. Nu crescuse *tânjind după Pământ* și, să fim serioși, nici nu-și considera viața o *dezrădăcinare continuă*.

— Voiam s-o întreb pe Olive despre moartea profetului din *Marienbad*, a intervenit bărbatul din public.

Jessica a oftat și s-a foit puțin în scaun.

— Ar fi putut să fie un moment mult mai important, dar ați decis să-l tratați ca pe un eveniment relativ minor, departe de a-l transforma într-un punct culminant.

— Serios? Mie mi s-a părut a fi un punct culminant, a spus Olive, pe un ton cât mai blând posibil.

El i-a zâmbit împăciuator.

— Dar ați ales să-l transformați într-unul lipsit de importanță, aproape nesemnificativ, când ar fi putut să fie demn de un film, un eveniment de proporții. Care a fost motivul?

Jessica s-a îndreptat în scaun, încântată de posibilitatea unui conflict.

— Ei bine, a spus Olive, presupun că fiecare avem altă părere despre ceea ce constituie un eveniment de proporții.

— Ești o maestră a eschivei, a șoptit Jessica, fără s-o privească. Ești ca un ninja.

— Mulțumesc, a spus Olive, deși știa că nu era un compliment.

— Să trecem la următoarea întrebare, a spus intervievatorul.

— Știți la ce propoziție m-am tot gândit? a întrebat un poet în timpul unei alte prezentări, la un festival din Copenhaga. „Cine seamănă vânt culege furtună.” Pentru că niciodată nu-i zici asta unui om care face un lucru bun. Nu spui: „Ai făcut treabă bună, iar acum, dacă semeni vânt, culegi furtună”. Niciodată nu-i spui asta unui om care face bine, ci semănătorului de vânt.

Câteva râsete și aplauze. Un bărbat din public avea un acces de tuse. S-a făcut repede nevăzut, aplecat de spinare, în chip de scuză. Olive și-a notat pe marginea programului festivalului: *Nu-i spui unui om care face un lucru bun că seamănă vânt și culege furtună.*

Oare moartea profetului din *Marienbad* era una banală? Părea plauzibil. Olive ședea singură în barul unui hotel din apropierea locului în care se ținea festivalul din Copenhaga, bea ceai și mânca o salată veștejită, cu prea multă brânză. Pe de-o parte, moartea profetului chiar *era* una dramatică, în definitiv fusese împușcat în cap, dar poate că ar fi trebuit să existe o scenă de luptă, poate că moartea lui chiar părea un eveniment oarecare, prin felul în care personajul trecuse de la o sănătate înfloritoare la moarte, în cursul unui singur paragraf, după care povestea a mers mai departe fără el...

— Vă mai servesc cu ceva? a întrebat barmanul.

— Doar nota, vă rog, a spus Olive.

... pe de altă parte, nu așa se întâmplă lucrurile în realitate? Nu murim, majoritatea dintre noi, în circumstanțe banale, moartea noastră nefiind remarcată de aproape nimeni, devenind un incident în narațiunile oamenilor din jurul nostru? Dar, desigur, *Marienbad* era ficțiune, cu alte cuvinte, realitatea nu era relevantă în chestiunea de față și poate că moartea profetului chiar era neinspirată. Acum Olive ținea pixul deasupra cecului, însă avea o problemă: uitase numărul camerei. Trebuia să meargă la recepție să-l ia.

— Se întâmplă mai des decât credeți, i-a spus recepționera.

La terminalul aerospațial, a doua zi de dimineață, a stat lângă un om care călătorea în scop de afaceri și voia să-i povestească despre munca lui care avea legătură cu detectarea oțelului contrafăcut. Olive l-a ascultat mult timp, pentru că monologul o făcea să uite cât de dor îi era de Sylvie.

— Și dumneavoastră cu ce vă ocupați? a întrebat el în cele din urmă.

— Scriu cărți, a răspuns Olive.

— Pentru copii?

Când Olive s-a întors în Republica Atlantică și când și-a revăzut editoarea a fost ca și cum și-ar fi revăzut o veche prietenă. Aretta și Olive au participat împreună la o cină a librarilor din Jersey City.

— Cum ți-a mers de când ne-am văzut ultima oară? a întrebat Aretta.

— Bine, a răspuns Olive, merge totul bine. Nu mă pot plânge.

Și apoi, pentru că era obosită și deja o cunoștea cât de cât pe Aretta, și-a încălcat regula autoimpusă de a nu dezvălui niciun lucru personal și a spus:

— Dar e foarte multă lume.

Aretta a zâmbit.

— Editorii n-ar trebui să fie timizi, a zis ea, dar uneori și eu mă simt copleșită de aceste evenimente.

— Și eu, i-a dat Olive dreptate. Îmi obosește pur și simplu fața.

Camera de hotel în care își petrecea noaptea era decorată în alb și albastru. Când se afla departe de soțul și de fiica ei, fiecare cameră de hotel era și mai goală decât cea de dinainte.

Ultimul interviu al turneului a avut loc a doua zi după-amiază, în Philadelphia, unde Olive a întâlnit un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare, de vârstă ei sau puțin mai tânăr, într-o frumoasă sală de reuniuni a unui hotel. Încăperea se afla la unul dintre etajele superioare ale clădirii, avea un perete de sticlă, iar orașul se întindea dedesubtul lor.

— Iată-ne, a spus Aretta cu veselie. Olive, el e Gasperry Roberts, de la *Contingencies Magazine*. Eu trebuie să dau câteva telefoane, așa că vă las singuri.

S-a retras. Olive și interviewerul s-au așezat pe scaune la fel, verzi, de catifea.

— Vă mulțumesc că ați acceptat să ne întâlnim, a spus bărbatul.

— Cu plăcere. Vă deranjează dacă vă întreb de numele dumneavoastră? Nu cred că am mai întâlnit vreun Gasperry până acum.

— Am să vă spun un lucru și mai ciudat, a zis el. Prenumele meu e, de fapt, Gasperry-Jacques.

— Serios? Credeam că eu am inventat numele ăsta pentru personajul din *Marienbad*.

El a zâmbit.

— Mama a fost uimită când a întâlnit numele în cartea dumneavoastră. Și ea credea că l-a inventat.

— Poate v-am întâlnit numele undeva și nu mi l-am amintit conștient.

— Orice e posibil. Uneori e greu să știi ceea ce știi, nu-i așa?

Avea un fel blând de a vorbi, care lui Olive îi plăcea, și un ușor accent, pe care nu-l putea identifica.

— Ați acordat interviuri toată ziua?

— Jumătate din zi. ăsta e al cincilea.

— Au! Atunci am să fiu succint. Aș vrea să vă întreb despre o scenă anume din *Marienbad*, dacă-mi dați voie.

— Desigur.

— Scena din aeroportul aerospațial, a spus el. Acolo unde personajul Willis aude vioara și este... transpus.

— E un paragraf ciudat, a recunoscut Olive. Primesc multe întrebări legate de el.

— Aș vrea să vă întreb ceva.

Gaspery a ezitat.

— Ar putea părea puțin... Nu vreau să fiu indiscret. Dar există vreun element... mă întreb dacă fragmentul acela a fost inspirat de o experiență personală.

— Nu m-a interesat niciodată autoficțiunea, a spus Olive, dar acum îi era greu să-i întâlnească privirea.

Întotdeauna o relaxase să-și privească mâinile împreunate, dar nu știa dacă vedea mâinile sau cămașa, manșetele albe, impecabile. Hainele sunt o armură.

— Uitați, a spus Gaspary, nu vreau să vă stânjenesc sau să vă pun în dificultate. Sunt doar curios dacă ați trăit ceva ciudat la terminalul aerospațial din Oklahoma City.

În liniștea aceea, Olive auzea zumzetul slab al clădirii, zgomotele sistemului de aerisire și ale instalației de apă. Poate că n-ar fi recunoscut, dacă n-ar fi prins-o spre capătul turneului, dacă n-ar fi fost atât de obosită.

— Nu mă deranjează să vorbesc despre asta, a răspuns ea, dar mi-e teamă să nu par prea excentrică, dacă ajunge în versiunea finală a interviului. Putem discuta între patru ochi pentru o clipă?

— Da, a spus el.

Semănătorul de vânt / 2401

Nicio stea nu strălucește veșnic. Poți spune „E sfârșitul lumii” și să vorbești serios, dar ceea ce se pierde în exprimarea aceea la voia întâmplării este faptul că lumea se va sfârși în cele din urmă la propriu. Nu „civilizația”, ce-o mai însemna și asta, ci planeta propriu-zisă.

Ceea ce nu înseamnă că sfârșiturile mici nu pot fi nimicitoare. Cu un an înainte să-mi încep instruirea la Institutul Timpului, am mers la o petrecere, acasă la prietenul meu Ephrem. Tocmai se întorsese dintr-o vacanță pe Pământ și ne-a povestit că se plimbase printr-un cimitir împreună cu fiica lui, Meiying, care avea patru ani la vremea respectivă. Ephrem era arboricultor. Îi plăcea să meargă în cimitire vechi, să privească îndelung copacii. Dar atunci au găsit mormântul altei fete de patru ani, mi-a spus Ephrem, așa că a vrut să plece. Era obișnuit cu cimitirele, care erau un punct de atracție pentru el; mereu spunea că nu i se par deprimante, doar liniștitoare, dar mormântul acela l-a cutremurat. L-a privit și s-a simțit copleșit de o tristețe insuportabilă. De asemenea, afară era o zi de vară terestră dintre cele mai rele, cu o umiditate imposibilă, și simțea că abia reușește să respire. Bâzâitul cicadelor era apăsător. Broboane de transpirație i se rostogoleau pe spată. I-a spus fiicei lui că e momentul să plece, dar ea a mai rămas puțin lângă piatra de mormânt.

— Dacă părinții ei au iubit-o, a spus Meiying, probabil au simțit că lumea se sfârșește.

Era o observație înfiorător de pătrunzătoare, mi-a spus Ephrem, așa că a rămas încremenit,

privind-o, și s-a trezit întrebându-se: *De unde ai apărut?* Au ieșit cu greu din cimitir — „A trebuit să se oprească să studieze fiecare nenorocită de floare și fiecare nenorocit de con de pin” — a spus el — și nu s-au mai întors.

Acestea sunt lumile care se sfârșesc în viața noastră de zi cu zi, viețile curmate ale copiilor, aceste pierderi nimicitoare, dar la sfârșitul Pământului va exista o distrugere adevărată, o anihilare, acesta fiind și motivul pentru care au apărut coloniile. Prima colonie pe Lună a fost un prototip, un exercițiu menit să stabilească o prezență în alte sisteme solare, în secolele ce urmau.

— Pentru că va fi necesar, a spus președinta Chinei la conferința de presă în care a fost anunțată construirea primei colonii, în cele din urmă, fie că vrem sau nu, dacă nu acceptăm ca toată istoria și realizările omenirii să fie înghițite de o supernovă peste câteva milioane de ani.

Am urmărit înregistrarea acelei conferințe de presă în biroul surorii mele Zoey, la trei sute de ani după ce avusese loc. Președinta stătea așezată în spatele pupitrului, cu oficialii în jurul său și cu o mulțime de reporteri în fața scenei. Unul dintre ei a ridicat mâna:

— Suntem siguri că va fi o supernovă?

— Sigur că nu, a răspuns președinta. Ar putea fi orice. O planetă interstelară, o ploaie de meteoriți, orice. Ideea este că gravităm în jurul unei stele și că, în cele din urmă, toate stelele mor.

— Dar, dacă moare steaua, i-am spus lui Zoey, evident, Luna Pământului se duce și ea.

— Sigur, dar noi suntem doar prototipul, Gaspersy. Suntem doar o demonstrație. Coloniile

Îndepărtate sunt populate de o sută optzeci de ani.

Prima colonie de pe Lună a fost construită pe întinderile domoale din Marea Liniștii, aproape de locul în care aselenizaseră astronauții din misiunea Apollo 11 într-un secol de demult. Steagul lor era încă acolo, în depărtare, o mică statuie fragilă, pe suprafața lipsită de vânt.

Exista un interes semnificativ față de imigrarea în colonie. Pământul era deja atât de aglomerat, iar porțiuni întregi deveniseră nelocuibile din cauza inundațiilor sau a căldurii. Arhitecții coloniei rezervaseră o zonă pentru dezvoltare imobiliară substanțială, care s-a vândut rapid. Dezvoltatorii au făcut lobby, cu succes, pentru o a doua colonie, când terenul din Colonia Unu a fost epuizat. Dar Colonia Doi a fost construită în grabă și, în mai puțin de un secol, sistemul de iluminat din domul principal cedase. Acesta fusese proiectat în așa fel încât să imite aspectul cerului, așa cum se vedea de pe Pământ — era frumos să te uiți în sus și să vezi albastru, în loc să privești vidul —, iar când a cedat, n-a mai existat atmosfera falsă, s-a terminat cu variația de pixeli care crea impresia de nori, s-a terminat cu răsăriturile și apusurile calibrate și preprogramate cu grijă, s-a terminat cu albastrul. Dar asta nu înseamnă că se terminase și cu lumina, însă lumina aceea era extrem de nepământeană: în zilele senine, coloniștii priveau în spațiu. Alăturarea dintre întunericul deplin și lumina puternică le dădea amețeli unora dintre oameni, deși rămâne de discutat dacă la bază erau cauze fizice sau psihologice. Lucru mai grav, defecțiunea legată de iluminatul domului a

spulberat iluzia zilei de douăzeci și patru de ore. Acum soarele răsărea rapid și traversa cerul în două săptămâni, urmate de două săptămâni întregi de noapte.

Prețul reparației era unul considerat prohibitiv. Există o oarecare adaptare — ferestrele dormitoarelor au fost prevăzute cu jaluzele, ca oamenii să poată dormi când era soare afară, iar iluminatul stradal a fost îmbunătățit, pentru a suplini lipsa luminii solare în cele două săptămâni de beznă — dar valoarea proprietăților a scăzut și majoritatea oamenilor care și-au permis s-a mutat în Colonia Unu sau în recent finalizata Colonie Trei. „Colonia Doi” a ieșit ușor-ușor din limbajul comun; toată lumea îi zicea „Orașul Noptii”. Era locul în care cerul era întotdeauna negru.

Eu am crescut în Orașul Noptii. În drum spre școală, treceam pe lângă casa în care copilărise Olive Llewellyn, o scriitoare care se plimbase pe aceleași străzi, în urmă cu două sute de ani, nu la foarte mult timp după sosirea primilor coloniști pe Lună. Era o casuță ridicată pe o străduță mărginită de copaci și-mi dădeam seama că fusese drăguță cândva, dar cartierul se dărăpănase între timp. Acum casa era o ruină, jumătate din ferestre erau acoperite de graffiti, dar placa de lângă ușa de la intrare rămăsese. Nu dădusem importanță casei, până să-mi spună mama că mă botezase după un personaj secundar din *Marienbad*, cea mai cunoscută carte a lui Llewellyn. Eu n-am citit cartea — nu-mi plăceau cărțile —, dar o citise sora mea Zoey și-mi zisese că Gaspéry-Jacques din carte nu semăna nici pe departe cu mine.

Am decis să n-o întreb ce vrea să spună cu asta. Eu aveam unsprezece ani când a citit-o, ceea

ce însemna că ea avea treisprezece sau paisprezece. Deja era un om serios și hotărât care, în mod evident, avea să exceleze în tot ceea ce făcea, în timp ce eu aveam deja primele bănuieli că s-ar putea să nu fiu tocmai așa cum îmi doream și ar fi fost groaznic să-mi spună că celălalt Gaspéry-Jacques era, să zicem, un om incredibil de frumos și impresionant, extrem de concentrat asupra învățăturii, care nu șterpelea niciodată nimic. Însă am început, în secret, să privesc casa copilăriei lui Olive Llewellyn cu un oarecare respect. Simțeam că mă leagă ceva de ea.

Acolo locuiau un băiat și o fată, împreună cu părinții lor, niște oameni cu un aer oropsit, deținătorii ciudatului talent de a da impresia că pun la cale ceva necurat. Toată familia avea un aspect neglijent. Numele lor era Anderson. Părinții petreceau mult timp pe verandă, se ciorovăiau încetișor sau priveau în gol. Băiatul era ursuz și se lua la harță la școală. Fetei, care era cam de-o vârstă cu mine, îi plăcea să se joace cu o hologramă în curtea din față, o hologramă învechită, pe principiul oglinzii, care dansa cu ea uneori, iar acesta era singurul moment când o vedeam pe fiica familiei Anderson zâmbind în apropierea casei, când se răsucea și sărea, iar dublura ei holografică făcea același lucru.

Când aveam doisprezece ani, fiica familiei Anderson și cu mine am fost colegi de clasă și astfel am aflat că o cheamă Talia. Cine era Talia Anderson? Îi plăcea mult să deseneze. Făcea sărituri cu spatele, pe câmp. Părea mult mai veselă la școală decât acasă.

— Te cunosc, a spus ea pe nepusă masă într-o zi, în timp ce așteptam împreună la coadă, în cantină. Treci mereu pe lângă casa mea.

— E în drumul meu, am răspuns.

— În drumul tău spre ce?

— În drumul meu spre orice. Stau în capătul fundăturii.

— Știu, a spus ea.

— De unde știi unde stau?

— Și eu trec pe lângă casa ta, a răspuns ea. O scurtez pe peluza vecinului tău, ca să ajung la Periferie.

La capătul peluzei noastre era un perete de frunze. După ce treceai de el, ajungeai la Șoseaua de la Periferie, care străbătea interiorul circular al domului Orașului Noptii. Dacă traversai drumul, ajungeai într-o zonă ciudată, sălbatică, ce nu avea mai mult de cincisprezece metri lățime, o fâșie de sălbăticie între șosea și dom. Tufăriș, praf, buruieni, gunoi. Era genul de loc lăsat în paragină. Mamei noastre nu-i plăcea să ne jucăm acolo, așa că Zoey nu se aventura niciodată dincolo de Șoseaua de la Periferie — ea făcea întotdeauna ce i se spunea, lucru care mă scotea din minți —, dar mie îmi plăcea sălbăticia acelui loc, sentimentul vag de pericol, inerent unui regat uitat. În ziua aceea, după ore, am traversat șoseaua pustie pentru prima oară în ultimele săptămâni, am stat un timp cu mâinile lipite de dom și am privit afară. Sticla laminată era așa de groasă, încât totul de pe partea cealaltă arăta ca într-un vis, distant, dar cumva îmblânzit, însă ici-colo am văzut cratere, meteori, cenușiu. Domul opac al Coloniei Unu strălucea puțin mai departe. M-am surprins întrebându-mă la ce se gândea Talia Anderson când se uita afară, la peisajul selenar.

Talia Anderson s-a transferat din clasa mea și a plecat din cartier pe la jumătatea anului. Am revăzut-o abia când aveam în jur de treizeci și

cinci de ani și lucram amândoi la hotelul Grand Luna, din Colonia Unu.

Am început să lucrez la hotel la aproximativ o lună după ce a murit mama. Fusesse bolnavă mult timp, ani de zile, iar la sfârșit, eu și Zoey aproape că ne mutaserăm la spital. În acea ultimă săptămână, am fost acolo zi de zi și noapte de noapte, camarazi epuizați care stăteau de strajă, în timp ce mama noastră murmură și dormea. Moartea era iminentă și a rămas iminentă mult mai mult decât anticipaseră doctorii. Mama noastră lucrase la poștă încă de când noi eram foarte mici, dar în ultimele ei clipe credea că face din nou cercetare postdoctorală în laboratorul de fizică și bâiguia confuză ceva despre ecuații și ipoteza simulării.

— Tu înțelegi despre ce vorbește? am întrebat-o pe Zoey la un moment dat.

— În mare parte, a răspuns Zoey.

În ceasurile acelea, Zoey stătea lângă pat cu ochii închiși și asculta cuvintele mamei noastre de parcă ar fi ascultat muzică.

— Poți să-mi explici și mie?

Era ca și cum aș fi pândit la fereastra unui club secret, cu nasul lipit de geam.

— Ipoteza simulării? Da.

A rămas cu ochii închiși.

— Gândește-te cum au evoluat hologramele și realitatea virtuală, chiar și în ultimii câțiva ani. Dacă putem face acum simulări destul de convingătoare ale realității, imaginează-ți cum vor fi aceste simulări peste un secol sau două. Ideea care stă la baza ipotezei simulării este aceea că nu putem exclude posibilitatea ca întreaga realitate să fie o simulare.

Nu mai dormisem de două zile și mă simțeam de parcă aș fi visat.

— Bun, dar dacă trăim într-un computer, am remarcat eu, atunci al cui e computerul?

— Cine știe? Al oamenilor de peste câteva sute de ani? Al unei inteligențe extraterestre? Nu e o teorie larg acceptată, dar apare din când în când la Institutul Timpului.

Zoey a deschis ochii.

— Doamne, prefă-te că n-am spus asta. Sunt obosită. N-ar fi trebuit.

— Ce să mă prefac că n-ai spus?

— Partea cu Institutul Timpului.

— Bine, am răspuns, iar ea a închis din nou ochii.

I-am închis și eu. Mama se opri din murmurat și acum i se auzea doar respirația greoaie, la intervale prea mari de timp.

Când a venit în cele din urmă sfârșitul, eu și Zoey dormeam. Sora mea m-a trezit în lumina cenușie și istovită a zorilor zilei și am stat împreună multă vreme în liniște, cuprinși de respect, dinaintea siluetei nemișcate a mamei noastre, întinse pe pat. Ne-am ocupat de formalități, ne-am îmbrățișat la despărțire, ne-am dus fiecare pe drumul lui. Eu m-am întors în apartamentul meu înghesuit, unde am petrecut mai multe zile, în care n-am vorbit decât cu pisica mea. A urmat înmormântarea, apoi și mai multă nemișcare. Aveam nevoie de un nou loc de muncă — nu mai muncisem de ceva timp și-mi tocam rapid economiile —, așa că, la o lună după înmormântare, m-am trezit în biroul de la subsol al unui angajat din departamentul de Resurse Umane al unui hotel, o femeie blondă, care-mi părea cunoscută, acceptând un post care fusese scos la concurs sub numele de „detectiv de hotel”, dar ale cărui îndatoriri exacte erau incerte.

— Ca să fiu sincer, i-am spus, nu mi-e foarte clar ce presupune postul de detectiv de hotel.

— Doar paza hotelului, a explicat ea.

Mi-am dat seama că-i uitasem numele. Natalie? Natasha?

— Ideea denumirii postului nu-mi aparține. De fapt, n-o să fi cu adevărat detectiv. Vei face parte din personalul care asigură paza.

— Vreau să fiu sigur că nu mă dau drept altceva decât sunt, am spus. Am renunțat la școală cu numai câteva luni înainte să obțin diploma în domeniul justiției penale.

— Putem să spunem lucrurilor pe nume, Gaspary?

N-aveam nicio îndoială că o știam de undeva.

— Te rog.

— Tot ce trebuie să faci e să fii atent la ce se întâmplă în jurul tău și să suni la poliție, dacă observi ceva suspect.

— Pot să fac asta.

— Pari să te îndoiești, a remarcat ea.

— Nu mă îndoiesc de mine. Adică, nu mă îndoiesc de faptul că pot s-o fac. Dar... n-ar putea-o face oricine?

— Ai fi surprins. Atenția e o calitate greu de găsit. Neatenția e o problemă, în general. Ții minte testul pe care a trebuit să-l dai la primul interviu?

— Sigur.

— Scopul lui era să-ți evaluăm atenția. Ai avut un punctaj ridicat. Spune-mi, ești de acord cu rezultatele testului? Poți să fii atent?

— Da, am răspuns.

Mi-a făcut plăcere să rostesc acest lucru, pentru că, deși niciodată nu mă considerasem așa, la drept vorbind, chiar credeam că toată viața fusesem foarte atent. Nu avusesem succes

în prea multe privințe, dar întotdeauna mă pricepusem să observ. Așa mi-am dat seama că fosta mea soție se îndrăgostise de altcineva, fiind pur și simplu atent. Nu existaseră indicii evidente, doar o ușoară schimbare — dar femeia de la Resurse Umane vorbea din nou, așa că am revenit în prezent.

— Stai puțin, am spus. Te cunosc.

— Dinainte de întâlnirea asta, vrei să zici?

— Talia, am spus.

Ceva s-a schimbat pe fața ei. A căzut o mască. Avea vocea diferită când a vorbit din nou, mai puțin amuzată.

— Acum îmi spun Natalia, dar așa e.

A tăcut o clipă, privindu-mă.

— Am fost colegi de școală, nu-i așa?

— Capătul fundăturii, am spus și, pentru prima oară în acel interviu, mi-a zâmbit sincer.

— Stăteam la Periferie cu orele, a mărturisit ea, și mă uitam pe geam.

— Te mai duci vreodată acolo? În Orașul Noptii?

— Niciodată, a răspuns.

Niciodată în Orașul Noptii. Cuvintele aveau un ritm care-mi mângâia auzul într-un mod plăcut, așa că mi-au rămas în minte. Mă gândeam des la ele în primele săptămâni de muncă, pentru că slujba era ucigător de plictisitoare. Hotelul avea pretenții retro, așa că purtam un costum de modă veche și o pălărie cu o formă curioasă, numită fedora. Mă plimbam prin încăperi și stăteam de pază pe holuri. Eram atent la toți și la toate, așa cum fusesem instruit. Întotdeauna mi-a plăcut să privesc oamenii, dar cei din hotel s-au dovedit a fi surprinzător de plicticoși. Se cazau și apoi eliberau camera. Își făceau apariția la ore ciudate, ca să ceară cafea. Erau sau nu beți. Oameni de afaceri sau familii în concediu. Erau obosiți și epuizați după călătorie. Unii încercau să bage pe furiș câini în hotel. În primele șase luni, a trebuit să chem poliția doar o dată, când am auzit o femeie țipând într-una dintre camere, și nici măcar atunci n-am fost eu cel care a sunat la secție; i-am telefonat managerului din tura de noapte, iar el a sunat la poliție în locul meu. N-am fost de față când femeia a fost luată de paramedici.

Era o slujbă liniștită. Mintea îmi rățăcea. *Niciodată în Orașul Noptii*. Cum fusese viața Taliei acolo? Nu prea frumoasă, în mod evident, orice prost și-ar fi dat seama de asta. Unele familii sunt mai bune decât altele. Când familia ei a plecat din casa lui Olive Llewellyn, acolo s-a mutat o alta, dar am descoperit că tot ce-mi aminteam despre această a doua familie era o impresie generală de neglijență. La hotel o vedeam pe

Talia doar ocazional, trecând prin hol când pleca acasă, de la serviciu.

În vremea aceea locuiam într-un apartament mic și anost dintr-un bloc cu alte apartamente mici, anoste, de la marginea îndepărtată a Coloniei Unu, destul de aproape de Periferie, așa încât domul abia lumina acoperișul complexului de apartamente. Uneori, în nopțile întunecate, îmi plăcea să traversez strada spre Periferie, ca să mă uit prin geamul laminat la Colonia Doi, s-o văd strălucind în depărtare. Viața mea, în perioada aceea, era la fel de searbădă și de limitată ca apartamentul în care locuiam. Încercam să nu mă gândesc prea mult la mama. Dormeam toată ziua. Întotdeauna mă trezea pisica mea după-amiaza, târziu. Pe la apus, luam o masă care putea, pe bună dreptate, să fie considerată la fel de bine cină sau mic-dejun, mă îmbrăcam în uniformă și mă duceam la hotel, să mă holbez la oameni timp de șapte ore.

Lucram la hotel de vreo șase luni, când sora mea a împlinit treizeci și șapte de ani. Zoey era fiziciană la universitate, fiind specializată într-un domeniu care avea legătură cu tehnologia blockchain cuantică, pe care n-am înțeles-o niciodată, deși ea făcuse întrucâtva eforturi, cu bună-credință, să-mi explice. Am sunat să-i urez la mulți ani și mi-am dat seama, în secunda dinainte să răspundă, că nu o felicitasem când fusese titularizată pe post. Lucru care se întâmplase... când oare?... În urmă cu o lună? M-a încercat un soi de vinovăție care nu-mi era străină.

— La mulți ani! am spus. Și, de asemenea, felicitări!

— Mulțumesc, Gasperry.

Nu făcea niciodată caz de scăpările mele și nu-mi dădeam pe deplin seama de ce lucrul ăsta mă făcea să mă simt groaznic. Te încercă un soi de durere, abia simțită, când trebuie să accepți că e nevoie de o anumită generozitate din partea celor dragi, ca să te suporte.

— Cum e?

— Să ai treizeci și șapte de ani?

Părea obosită.

— Nu, să fii titulară. E altfel?

— Simți o anume stabilitate, a răspuns ea.

— Și ce planuri ai pentru ziua ta de naștere?

Zoey a tăcut un timp.

— Gasperry, ai putea să treci pe la biroul meu în seara asta?

— Sigur, am spus. Sigur.

Când mă mai chemase la biroul ei? Numai o dată, cu mulți ani în urmă, când începuse să lucreze acolo. Universitatea nu era chiar așa departe de apartamentul meu, dar era un univers fundamental diferit. Când o văzusem ultima oară? Trecuseră câteva luni, mi-am dat eu seama în clipa aceea.

Am anunțat la serviciu că sunt bolnav, după care m-am întins pe canapea, să mă delectez cu această neașteptată libertate. Marvin, motanul, a urcat greoi pe pieptul meu, unde și-a întins picioarele și a adormit torcând. Noaptea se derula dinaintea mea, cu toate acele ore splendid de goale, care scânteiau pline de posibilități. L-am mutat pe Marvin, am făcut duș și m-am îmbrăcat frumos, m-am oprit la o brutărie să iau patru briose — *red velvet*, care speram că încă sunt preferatele lui Zoey —, iar la ora șapte soarele apunea deja, scăldat în nuanțe de portocaliu și roz, în partea îndepărtată a domului. Locuiam de un an în Colonia Unu, iar

iluminatul domului mi se părea în continuare o adevărată piesă de teatru. Oare brișele erau de ajuns? Ar fi trebuit să-i iau flori? Am cumpărat un buchet de ceva deloc ostentativ, galben, și eram la poarta Institutului Timpului înainte de șapte și jumătate. Mi-am scos ochelarii de soare, ca să-mi poată fi scanat irisul, și încă îi țineam în mână după alte șase scanări, când am găsit-o pe Zoey plimbându-se de colo-colo prin biroul ei. Nu părea o femeie care-și sărbătorește ziua de naștere. Mi-a luat florile cu un aer distrat și mi-am dat seama, după felul în care le-a pus pe birou, că a uitat de ele imediat ce le-a lăsat din mână. Mă întrebam dacă nu cumva tocmai fusese părăsită, dar viața sentimentală a lui Zoey a fost întotdeauna un subiect tabu.

— Ah, slavă Domnului! a exclamat ea în clipa în care i-am întins o brișă. Am uitat complet de cină.

— Pari agitată.

— Pot să-ți arăt ceva?

— Sigur.

A atins o consolă așezată discret pe peretele biroului ei și o proiecție a umplut jumătate din încăpere. Aceasta înfățișa un bărbat pe o scenă, înconjurat de niște mașinării învechite, voluminoase, instrumente de nepătruns. Deasupra capului său se afla un monitor de modă veche, un dreptunghi alb, plutind în lumina slabă. Mi se părea că scena la care ne uitam era una destul de veche.

— O prietenă mi-a trimis asta, a spus Zoey. Lucrează la departamentul de Istoria Artei.

— Cine e? Tipul din proiecție.

— Paul James Smith. Compozitor și artist video din secolul XXI.

A pornit aparatul și încăperea s-a umplut de o muzică veche de trei sute de ani, într-un stil vag, schimbător. Ambientală, am presupus. Nu mă pricepeam cine știe ce la muzică, dar compoziția tipului mi se părea un pic săcâitoare.

— Bun, a spus ea, acum fii atent la ecranul alb de deasupra lui.

— La ce trebuie să mă uit? E gol.

— Uită-te.

Ecranul a prins viață. Înregistrarea fusese făcută într-o pădure de pe Pământ. Imaginea era puțin mișcată; cel care filma mergea pe o potecă din pădure, spre un copac enorm, înfrunzit, o specie de pe Pământ, care nu creștea în colonii. Muzica s-a oprit și bărbatul s-a uitat la ecranul de deasupra lui. Ecranul s-a înnegrit. S-a auzit o cacofonie ciudată de sunete — acordurile unei viori, murmurul indistinct al unei mulțimi, vuietul hidraulic al unui vehicul aerian care decolează — și apoi totul s-a terminat brusc, a revenit filmarea cu pădurea, iar pentru o clipă imaginea a fost amețitoare, ca și cum cel care înregistra ar fi uitat că are un aparat de filmat în mână. Pădurea s-a șters, dar muzica a continuat.

— Ascultă cu atenție, a spus Zoey. Ascultă cum s-a schimbat muzica. Auzi cum acordurile viorii din înregistrare apar în muzica lui Smith? Același motiv, fraza din cinci note?

Nu auzeam, după care, brusc, am auzit.

— Da. De ce e asta important?

— Pentru că asta înseamnă... că ciudățenia, eroarea aia, ce-o fi fost, făcea parte din reprezentație. Nu e o defecțiune tehnică.

A oprit înregistrarea. Părea tulburată într-un fel care mi se părea de neînțeles.

— Continuă, a spus ea, dar restul reprezentației e neinteresant.

— M-ai adus aici ca să-mi arăți asta, ca să mă asigur.

— Trebuie să discut despre lucrul ăsta cu un om în care am încredere.

Și-a luat în mână dispozitivul și l-am auzit pe al meu notificându-mă că am primit un document.

Îmi trimisese o carte: *Marienbad*, de Olive Llewellyn.

— Romanul preferat al mamei, am remarcat.

Mă gândeam la mama noastră, citind pe verandă la lăsarea serii.

— L-ai citit, Gaspéry?

— Niciodată nu mi-a plăcut prea mult să citesc.

— Sari la pasajele subliniate și spune-mi dacă observi ceva.

Era descumpănit să sari la mijlocul unei cărți pe care n-ai citit-o niciodată. Am început cu câteva paragrafe înainte de pasajul pe care îl subliniasse ea:

Știam că vine.

Știam că vine și ne-am pregătit în consecință sau cel puțin așa le-am spus copiilor noștri — și nouă înșine — în deceniile care au urmat.

Știam că vine, dar nu ne venea să credem, așa că ne-am pregătit în moduri discrete, care nu săreau în ochi — „De ce avem un raft întreg cu conserve de pește?” și-a întrebat Willis soțul, care a răspuns ceva vag, despre pregătirea în caz de urgență...

... Din cauza acelei vechi terori, mult prea stânjenitor de iraționale pentru a fi rostită cu glas tare: dacă spui numele lucrului de care te temi, este oare posibil să-l stârnești?

E prea dificil să recunoaștem asta, dar în acele prime săptămâni ne exprimam temerile vag

pentru că, dacă rosteam cuvântul „pandemie”, puteam atrage pandemia asupra noastră.

Știam că vine și o tratam cu lejeritate. Respingeam teama cu bravură și indiferență. În ziua în care au apărut știrile despre un focar în Vancouver, lucru care s-a întâmplat la trei zile după ce premierul britanic a anunțat că izbucnirea primului focar din Londra este pe deplin sub control, Willis și Dov au mers la serviciu ca de obicei, copiii lor, Isaac și Sam, au mers la școală, apoi s-au întâlnit cu toții la cină, la restaurantul lor preferat, care era aglomerat în noaptea aceea. (Seamănă puțin cu un film de groază, privind retrospectiv: imaginați-vă nori de agenți patogeni invizibili, deplasându-se prin aer, plutind de la o masă la alta, învolburându-se în urma chelnerilor care forfoteau prin restaurant.)

— Dacă e în Vancouver, atunci e și aici, i-a spus Dov lui Willis, care a răspuns, la rândul său:

— Aș băga mâna-n foc.

Și i-a umplut iar paharul cu apă lui Dov.

— Ce e-n Vancouver? a întrebat Isaac.

Avea nouă ani.

— Nimic, au răspuns ei la unison și nu s-au simțit deloc vinovați, pentru că nu părea o minciună.

Pandemiile nu se apropie precum războaiele, cu bubuitul îndepărtat al artileriei, care devine tot mai puternic cu fiecare zi, și cu strălucirea bombelor la orizont. Ele sosesc retrospectiv, în mare măsură. E descumpănitor. Pandemia este departe, apoi peste tot în jurul tău și pare că nu există nicio etapă intermediară.

Dov, în timp ce-și exersa replicile în fața oglinzii din dormitor, după închiderea teatrului comunitar:

— Așa-i sfârșitul cel făgăduit³?

Știam că vine, dar nu am fost consecvenți în comportamentul nostru. Ne-am făcut provizii — pentru orice eventualitate —, dar ne-am trimis copiii la școală, pentru că altfel, cu copiii acasă, cum reușești să muncești vreun pic?

(Încă ne gândeam că trebuie să muncim. Lucrul cel mai șocant, privind retrospectiv, era măsura în care nu înțelegeam niciunul sensul întregii povești.)

— Doamnel a exclamat Willis cu câteva zile înainte de închiderea școlilor, dar după ce ziarele începuseră să se umple de știri despre pandemie, pare că ne-am întors în timp.

— Exact, i-a dat Dov dreptate.

Aveau amândoi peste patruzeci de ani, așadar puteau să-și aducă aminte de Ebola X, dar cele șaizeci și patru de săptămâni de izolare se retrăseseră pe tărâmul cețos al amintirilor din copilărie, o perioadă care nu fusese nici groaznică, nici plăcută, luni populate cu desene animate și prieteni imaginari. Nu-l puteai numi un an pierdut, pentru că avusese și momente frumoase. Părinții lor fuseseră destul de pricepuți încât să-i ferească de oroare, ceea ce însemna că experimentaseră o perioadă de singurătate, dar care nu fusese una insuportabilă. Avuseseră parte de înghețată din belșug și li se permisese să stea mai mult timp în fața ecranelor. Se bucuraseră când totul s-a terminat, dar, după câțiva ani, nu s-au mai gândit prea mult la asta.

— Ce înseamnă „întors în timp”? a întrebat Sam.

În clipa în care Willis și-a privit fiul cel mic, i-a trecut prin cap gândul — de care s-a agățat mai

târziu — că poate ideea cu mersul la școală nu era chiar așa de bună. Cu toate acestea, vechea lume nu se destrămase încă, așa că de dimineață le-a pregătit prânzul lui Sam și lui Isaac și i-a trimis la școală, a ieșit apoi în lumina orbitoare a soarelui și a luat un vehicul până la terminalul aerospațial. Doar o dimineață obișnuită, sub un cer albastru, inofensiv.

La terminal, s-a oprit să asculte un muzician, un violonist ambulant care se afla pe unul dintre coridoarele cavernoase de la intrare. Violonistul era un bătrân care cânta cu ochii închiși, în timp ce mărunțișul i se aduna într-o pălărie pe care o avea la picioare. Cânta la o vioară de pe vremuri — părea făcută din lemn adevărat — și, chiar dacă Willis nu era nici pe departe expert în acustică, i se părea că sunetul are o anumită căldură. Willis asculta muzica, felul în care se înălța deasupra susurului mulțimii matinale de navetiști, iar în clipa aceea...

... o dără de întuneric, o lumină neașteptată, stranie...

... imaginea pasageră a unei păduri, aer proaspăt, copaci care se înălțau în jurul lui, o zi de vară...

... și apoi a revenit în terminalul aerospațial din Oklahoma City, pe coridorul răcoros și alb de la intrarea dinspre vest, clipind dezorientat. M-a cuprins așa, ceva, s-a trezit gândind, dar era o explicație inadecvată, pentru că... ce îl cuprinsese? Întunecimea aceea, apoi pădurea care s-a înălțat în jurul lui, ce era asta?

I-a venit imediat gândul: o viață de apoi.

Întunericul era moartea, și-a spus. Pădurea era ce venea după aceea.

Willis nu credea, de fapt, în viața de apoi, dar credea în inconștient, credea că poți ști un lucru fără să fii conștient de faptul că-l știi și, aproape pe negândite, a pornit-o în direcția greșită, departe de vehiculul pe care trebuia să-l ia. N-a știut încotro se îndreaptă, până să se trezească lângă școala fiilor săi.

— Dar de ce îți iei copiii de la școală? a întrebat directorul. Am urmărit știrile cu atenție, Willis, și e doar un mic focar în Vancouver.

Am închis documentul și mi-am pus dispozitivul în buzunar, neliniștit într-un fel pe care nu-l puteam explica.

— Înțelegi? a întrebat Zoey. Felul în care înregistrarea reflectă pasajul din carte?

Da, înțelegeam. Un om din secolul XXI, aflat într-o pădure, vede o dâră de întuneric și aude zgomote de pe un terminal aerospațial aflat cu două secole în viitor. Un om de pe un terminal aerospațial din secolul XXIII vede o dâră de întuneric și are senzația copleșitoare că se află într-o pădure.

— Poate a văzut înregistrarea, am sugerat. Mă refer la Olive Llewellyn. Poate a văzut-o și a integrat-o în cartea ei.

Eram încântat de propria sugestie.

— M-am gândit și eu la asta, a spus Zoey.

Sigur că te-ai gândit, n-am zis cu voce tare. Asta era una dintre marile diferențe dintre noi: Zoey se gândea mereu la toate.

— Dar mai e ceva. Echipa mea a cercetat luna trecută regiunea în care a crescut compozitorul, iar în după-amiaza asta am găsit o scrisoare.

A început să caute printre fișierele de pe un ecran proiectat, setat pe modul „confidențial”,

așa că din unghiul meu părea că-și mișcă mâna printre nori.

— Uite.

În aerul dintre noi a răsarit brusc o proiecție. Era un document scris de mână, într-un alfabet necunoscut.

— Ce-i asta?

— Cred că ar putea fi dovezi în sprijinul teoriei. E o scrisoare, a adăugat ea. Din 1912.

— Ce alfabet e ăsta? am întrebat.

— Serious?

— Ce, ar trebui să-l pot citi?

M-am uitat mai atent și am recunoscut un cuvânt. Nu, două. Era aproape engleză, dar deformată, iar scrierea era înclinată; avea o anumită frumusețe, însă literele aveau o formă ciudată. Vreun tip de protoengleză?

— Gasperry, e o scriere de mână.

— Nu știu ce-i aia.

— Bun, a continuat ea cu răbdarea exasperantă la care ajunsesem să mă aștept din partea ei. Stai să trec pe audio.

A comutat ceva printre nori și vocea unui bărbat a umplut camera.

Bert,

Mulțumesc pentru amabila scrisoare din 25 aprilie, care și-a croit drum peste Atlantic, a traversat Canada cu iuțeala melcului și a ajuns în mâinile mele abia astă-seară.

Ce fac, întrebi? Răspunsul sincer, dragă frate, este că nu știu. Îți scriu acum la lumina lumânărilor, dintr-o cămăruță din Victoria — sper să mă ierți pentru tonul melodramatic, dar cred că mi-am câștigat acest drept —, unde m-am cazat la o pensiune decentă. Am renunțat la orice gând de a intra în lumea afacerilor și nu-mi doresc decât să mă

întorc acasă, deși exilul e confortabil și banii expediți de acasă îmi acoperă nevoile de zi cu zi.

Am petrecut zile stranii aici. Nu, de fapt n-a fost chiar așa. Am petrecut zile destul de plictisitoare aici — din vina mea, nu a Canadei —, cu excepția unui ciudat interludiu în sălbăticie, pe care am să încerc să ți-l povestesc. Călătorisem la nord de Victoria împreună cu fostul coleg de școală al lui Niall, Thomas Maillot, al cărui nume de familie este posibil să-l scriu greșit. Timp de două-trei zile am urmat linia de coastă, călătorind pe un vas cu aburi mic și îngrijit, încărcat cu provizii, până când, în cele din urmă, am ajuns în Caiette, un sat format dintr-o biserică, un chei, o școală cu o singură sală de clasă și câteva case. Thomas și-a continuat drumul spre o tabără a tăietorilor de lemne, aflată undeva în apropiere, pe coastă. Eu am ales să rămân la pensiunea din Caiette, ca să mă bucur de frumusețea locului.

Într-o dimineață de la începutul lui septembrie, m-am aventurat în pădure, din motive prea plictisitoare să le reproduc aici, și după câțiva pași, am ajuns lângă un arțar. M-am oprit o clipă acolo, să-mi trag sufletul, iar atunci s-a petrecut un incident care la vremea aceea mi s-a părut a fi un eveniment supranatural, dar, privind retrospectiv, mi se pare că a fost, poate, un soi de criză.

Stăteam în pădure în lumina soarelui și apoi s-a făcut brusc întuneric, pe neașteptate, ca și cum ai stinge o lumânare într-o încăpere, iar în întuneric am auzit notele unei viori, un zgomot de nepătruns și, odată cu el, am avut o stranie impresie că mă aflu cumva, pentru scurt timp, într-o încăpere, într-un spațiu cu ecou, cavernos, asemenea unei văgăuni. Apoi totul s-a sfârșit și eram din nou în pădure. Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. M-am târât împleticindu-mă înapoi pe plajă și am vomitat

incontrolabil pe stâncile de la mal. A doua zi dimineată, de teamă să nu pătesc ceva și hotărât să părăsesc locul și să mă întorc la o spoială de civilizație, am pornit-o înapoi spre Victoria, unde sunt acum.

Am o cameră de care sunt mulțumit, într-o pensiune din apropierea portului, și îmi petrec timpul plimbându-mă, citind cărți, jucând șah și făcând câte o pictură în acuarelă. După cum știi, am adorat dintotdeauna grădinile, iar aici este o grădină publică în care am găsit nespusă alinare. Nu vreau să neliniștesc pe nimeni, dar am mers la doctor, care este sigur de diagnosticul de migrenă. Pare un soi ciudat de migrenă, care nu implică durere de cap, dar presupun că trebuie să-l accept, în lipsa unei explicații alternative. Însă nu pot să uit și amintirea asta mă neliniștește.

Sper că tu ești bine, Bert. Te rog să le transmiți afecțiunea și respectul meu mamei și tatei.

*Cu drag,
Edwin*

Înregistrarea s-a oprit. Zoey a împins proiecția înapoi în perete și s-a așezat lângă mine. Părea copleșită, cum nu o mai văzusem niciodată până atunci.

— Zoey, am spus, pari mai supărată decât... nu știu dacă înțeleg prea bine.

— Tu ce sistem de operare folosești pe dispozitivul tău?

— Zephyr, am spus.

— La fel și eu. Ți aduci aminte de virusul ăla ciudat, care a circulat pe rețeaua Zephyr în urmă cu vreo doi ani? A durat doar două zile, dar uneori deschideai un fișier text pe dispozitiv și auzai melodia pe care o ascultaseși ultima oară.

— Sigur. Ce enervant era!

Îmi aminteam doar vag.

— Era un fișier deteriorat.

Sesizam ceva amplu și teribil plutind undeva, dincolo de granița înțelegerii mele.

— Vrei să spui...

Zoey avea coatele pe masă și, cât timp a vorbit, și-a sprijinit fruntea în mâini.

— Dacă momente din diferite secole se scurg unul în celălalt, atunci, ei bine, poți considera aceste momente, Gaspéry, le poți socoti drept fișiere deteriorate.

— În ce fel seamănă un moment cu un fișier?

Zoey stătea complet nemișcată.

— Doar imaginează-ți că e așa.

Am încercat. O serie de fișiere deteriorate; o serie de momente dereglate; o serie de lucruri diferite, care se întrepătrund când n-ar trebui.

— Dar dacă momentele sunt fișiere...

N-am putut termina propoziția. Camera în care ne aflam părea mult mai puțin reală decât în urmă cu o clipă. *Biroul este real, mi-am spus. Florile ofilite de pe birou sunt reale. Vopseaua albastră de pe pereți. Părul lui Zoey. Mâinile mele. Covorul.*

— Acum înțelegi de ce nu m-am dus să-mi sărbătoresc ziua de naștere, a spus ea.

— Dar... Uite, sunt de acord că e ciudat, însă vorbim despre chestia aia a mamei, nu-i așa? Chestia cu simularea?

A oftat.

— Crede-mă, m-am gândit și eu la asta. E foarte posibil să nu judec limpede. Știi că datorită ei am devenit om de știință.

Am dat aprobator din cap.

— Și uite, a continuat, știu că sunt dovezi indirecte, dar nu sunt nebună. E doar o serie de descrieri ale unei experiențe ciudate. Dar *coincidența*, Gaspéry, felul în care momentele

astea par să se întrepătrundă, nu pot să n-o consider un fel de dovadă.

³ William Shakespeare, *Teatru, Regele Lear*, traducere de Mihnea - Gheorghiu, Leon Levițchi și Dan Duțescu, Mondero, București, 1999, p. 363 (N.t.).

Dacă am trăi într-o simulare, de unde am ști că e o simulare? Am luat tramvaiul spre casă, de la universitate, la ora trei dimineața. În lumina caldă a tramvaiului în mișcare, am închis ochii și m-am minunat de detalii. Vibrația blândă a tramvaiului pe perna de aer. Sunetele — șoapta abia perceptibilă a mișcării, conversațiile cu glas scăzut ici-colo în tramvai, notele difuze ale unui joc derulându-se pe un dispozitiv, undeva. *Trăim într-o simulare*, mi-am spus, ca să testez ideea, dar tot mi se părea improbabilă, pentru că simțeam mirosul buchetului de trandafiri galbeni pe care femeia care stătea lângă mine îl ținea cu grijă cu ambele mâini. *Trăim într-o simulare*, dar mi-e foame și ar trebui să cred că și asta e o simulare?

— Nu spun că lucrurile astea se leagă și formează o dovadă irefutabilă a faptului că trăim într-o simulare, spusese Zoey în urmă cu o oră, în biroul ei. Dar cred că avem destule date care să justifice o investigație.

Cum investighezi realitatea? Foamea mea e o simulare, mi-am spus, dar tot voiam un cheeseburger. Cheeseburgerii sunt o simulare. Carnea de vită e o simulare. (De fapt, asta era adevărat la propriu. Dacă ucideai un animal ca să-l mănânci, sfârșeai în arest și pe Pământ, și în colonii.) Am deschis ochii și m-am gândit: *Trandafirii sunt o simulare. Mirosul trandafirilor e o simulare.*

— Ce formă ar lua o investigație? o întrebam.

— Cred că ar trebui să vizitezi toate acele puncte din timp, a spus Zoey. Ar trebui să vorbești cu cel care a scris scrisoarea în anul 1912, cu artistul

video din 2019 sau 2020 și cu scriitoarea din 2203.

Mi-am amintit poveștile care apăruseră când s-a inventat călătoria în timp, devenită apoi imediat ilegală, în afara instituțiilor guvernamentale. Mi-am amintit de un capitol din manualul de criminologie dedicat coșmarului aproape devastator al așa-numitei Bucle a Trandafirului, când istoria se schimbase de douăzeci și șapte de ori, înainte să fie prins călătorul pus pe rele și pagubele provocate de el să fie remediate. Știam că o sută patruzeci și unu dintre cei două sute cinci condamnați pe viață de pe Lună se aflau în situația aceea pentru că încercaseră să călătorească în timp. Nu conta dacă reușeau sau nu; încercarea era de ajuns să te trimită pe viață la închisoare.

— Gasperry, spusese Zoey, nu știu de ce pari atât de șocat. Ce scrie pe placa de pe clădire?

— Institutul Timpului, am recunoscut.

Zoey m-a privit.

— Credeam că ești fiziciană, am spus.

— Păi... sunt, a răspuns ea.

Era o breșă între cunoaștere și realizare, mare cât sistemul solar, în pauza aceea dintre cuvintele ei. Am simțit vechea ei bunătate, am avut familiarul sentiment al generozității ei. Nu putem fi cu toții genii, îmi venea să-i spun, dar mai purtaserăm discuția asta pe vremea când eram adolescenți și ieșise prost, așa că am tăcut.

Trăim într-o simulare, mi-am spus în clipa în care tramvaiul a oprit la câteva blocuri distanță de apartamentul meu, dar aceste cuvinte erau așa departe de, ei bine, de *realitate*, în lipsa unui cuvânt mai nimerit. Nu mă puteam convinge. Nu credeam asta. Era programată o ploaie în — am aruncat o privire la ceas — două minute. Am

coborât din tramvai și am mers foarte încet, dinadins. Întotdeauna mi-a plăcut ploaia și, chiar dacă știu că nu cade din nori, asta nu mă face să o plac mai puțin.

În săptămânile care au urmat, am încercat să mă readaptez la ritmul vieții mele. Mă trezeam la ora cinci după-amiaza în apartamentul meu minuscul, ascultam muzică în timp ce găteam, îmi hrăneam pisica, mergeam pe jos sau cu tramvaiul la serviciu. Ajungeam la hotel înainte de ora șapte seara, priveam holul din spatele ochelarilor cu lentile negre — majoritatea personalului nu purta ochelari cu lentile negre, dar eu, fiind născut în Orașul Noptii, fotosensibil și neputând suporta lumina difuză a domului, aveam dispensă specială de la departamentul de Resurse Umane — și mă gândeam la toate lucrurile din jurul meu care ar fi putut să nu fie reale. Piatra podelei din hol. Materialul hainelor mele. Mâinile mele. Ochelarii mei. Pașii unei femei care traversa holul.

— Bună seara, Gaspery, a spus femeia.

— Talia. Bună!

— Priveai cu mare atenție podeaua din hol.

— Pot să-ți pun o întrebare cu totul întâmplătoare?

— Te rog, a răspuns ea. Am avut o zi plictisitoare.

— Ți se întâmplă vreodată să-ți zboare gândul la ipoteza simulării?

Mi se părea că merită să întreb. Eu numai la asta mă gândeam.

A ridicat din sprâncene.

— Te referi la ideea că e posibil să trăim într-o simulare, nu-i așa?

— Da.

— De fapt, să știi că da. M-am gândit la asta. Nu cred că trăim într-o simulare.

Talia privea dincolo de mine, dincolo de hol, pe stradă.

— Nu știu, poate că e o dovadă de naivitate din partea mea, dar cred că o simulare ar trebui să fie mai reușită, înțelegi? Adică, dacă te deranjezi să simulezi strada aia, de exemplu, n-ar putea măcar să funcționeze toate felinarele?

Lumina felinarului de vizavi pâlpâia de mai multe săptămâni.

— Înțeleg ce vrei să spui.

— În fine, a zis Talia, noapte bună.

— Noapte bună.

Mi-am reluat exercițiul de a observa totul și de a-mi spune că niciunul dintre lucrurile pe care le observam nu era real, dar acum mă distrăgea argumentul ei. Un lucru despre care nu vorbea nimeni în zilele acelea era starea proastă a coloniilor de pe Lună. Cred că toți ne jenam puțin din cauza asta.

— Da, probabil putem spune că s-a cam dus farmecul, a zis Zoey când ne-am văzut mai târziu, în noaptea aceea.

Ieșeam din tură la ora două noaptea, așa că am sunat s-o întreb dacă pot să trec pe la ea. Știam că e trează — nu se adaptase nici ea pe deplin, după mutarea din Orașul Noptii, și, asemenea mie, prefera să stea trează toată noaptea — și că își luase vreo două zile libere de la serviciu, așa că am luat tramvaiul spre apartamentul ei. Fusesem în apartamentul acela doar de câteva ori și uitasem cât de întunecat era. Vopsise pereții într-o nuanță închisă de gri. Avea o colecție de cărți de modă veche, tipărite — în mare parte de istorie — și o pictură înrămată pe perete, pe care o făcuserăm împreună, când eram copii. Asta m-

a emoționat. Aveam cam patru și șase ani, aproximativ, și ne pictaserăm pe noi: un băiat și o fată care se țineau de mâini sub un copac, în culori exuberante.

— Unde s-a dus farmecul? am întrebat.

Îmi turnase un pahar generos de whisky, din care sorbeam puțin câte puțin, pentru că nu rezistasem niciodată prea bine la băutură. Ea era deja la al doilea pahar.

— În coloniile mai noi, presupun. Pe Titan, cred. Europa. Coloniile Îndepărtate.

Ședeam la masa din bucătăria ei. Locuia vizavi de Institutul Timpului, o informație pe care o aveam în minte, dar pe care nu o conștientizasem pe deplin. Ce avea Zoey? Fusesse foarte apropiată de mama, iar acum, că mama se dusesse, lui Zoey îi mai rămăsese doar munca. Munca ei și aproape nimic altceva, după toate aparențele, dar cine eram eu s-o judec? M-am sprijinit de speteaza scaunului, privind pe deasupra acoperișurilor Institutului Timpului, la turnurile luminescente din depărtare. Aș putea imigra în Coloniile Îndepărtate? Năstrușnic gând. Dar, desigur, gândul imediat următor a fost: *Dacă trăim într-o simulare, atunci nici Coloniile Îndepărtate nu sunt reale.*

— Ce s-a întâmplat cu ei? am întrebat. Cu cel care a scris scrisoarea, cel din secolul XX, Edwin nu mai știu cum, și cu Olive Llewellyn?

Zoey dăduse gata și al doilea pahar — eu încă eram la jumătatea primului —, apoi și l-a turnat pe-al treilea.

— Cel care a scris scrisoarea a luptat în război, s-a întors în Anglia distrus și a murit într-un azil de nebuni. Olive Llewellyn a murit pe Pământ. A izbucnit o pandemie în timp ce se afla în turneul de promovare a cărții.

— Zoey, am întrebat, investigația ta a început deja?

— Oarecum. Au loc discuții preliminare. E multă birocrație în materie de călătorii.

— Tu o să... Tu o să fii cea care va călători?

— Era cât pe ce să părăsesc Institutul Timpului în urmă cu câțiva ani, a spus ea. Am fost de acord să rămân, cu condiția să nu mai călătoresc niciodată.

— Ai călătorit în *timp*! am exclamat mirat, iar uimirea pe care mi-o trezea sora mea în momentul acela era fără margini. Unde ai fost?

— Nu pot să vorbesc despre asta.

Avea o expresie sumbră.

— Nu poți nici măcar să-mi spui de ce nu mai vrei să te duci? Cred că ar fi...

— Ai putea crede că e interesant, a intervenit ea. Așa e. La început e fascinant. E un portal către o lume diferită.

— Exact, așa mi-am imaginat și eu.

— Dar, înainte să pleci, Gasperry, e posibil să-ți petreci doi ani din viață făcând cercetare. Când călătorești într-un anumit moment din timp, te afli acolo pentru a investiga un lucru anume și citești despre toți cei cu care te aștepti să te întâlnești. Sunt oameni la Institutul Timpului, sute de angajați, a căror unică sarcină este să analizeze viețile unor indivizi care sunt de mult oale și ulcele, pentru a le pregăti dosare călătorilor, iar treaba ta e să studiezi acele dosare până când știi tot ce conțin.

S-a oprit pentru a sorbi din băutură.

— Așa că, Gasperry, imaginează-ți scena asta. Mergi la o petrecere, într-un moment îndepărtat din timp, și tu știi exact cum și când va muri fiecare persoană din încăpere.

— Asta îți cam dă fiori, am recunoscut.

— Iar unii vor muri în moduri care pot fi evitate cu ușurință, Gaspéry. Ai putea sta de vorbă cu o femeie, să spunem că are copii mici, iar tu știi că se va îneca la un picnic marțea viitoare și, pentru că nu poți să intervii în cronologie, lucrul pe care nu i-l poți spune în ruptul capului este „Să nu înoți săptămâna viitoare”. Trebuie s-o lași să moară.

— N-o poți scoate din apă.

— Exact.

Un timp, n-am știut ce să spun, așa că m-am uitat pe fereastră la acoperișuri și turnuri și m-am întrebat dacă pot să las pe cineva să moară de dragul cronologiei. Zoey bea în tăcere.

— Munca asta presupune un nivel aproape inuman de detașare, a spus ea într-un final. Am spus „aproape”? Nu *aproape*, ci *chiar* inuman.

— Așadar cineva trebuie să călătorească în timp ca să investigheze povestea asta, am spus eu, dar nu vei fi tu aceea.

— Vor fi mai multe persoane, dar nu știu cine. Nu e chiar o muncă râvnită.

— Trimite-mă pe mine, am spus.

Deoarece în momentul acela mă gândeam că femeia ipotetică ce urma să se înece marțea viitoare avea să se înece oricum.

M-a privit, surprinsă. Pe obraji îi apăruseră două pete rozalii, dar în rest părea pe deplin trează.

— Nici prin gând nu-mi trece.

— De ce?

— În primul rând, pentru că e o muncă îngrozitor de periculoasă. În al doilea rând, pentru că nu ești pregătit.

— Ce fel de studii îți trebuie ca să călătorești în trecut și să stai de vorbă cu oamenii? Asta e tot, nu-i așa? În fond, ce pregătire îți trebuie?

— Sunt mai multe testări psihologice, urmate de câțiva ani de pregătire.

— Pot să fac asta. Mi-aș putea relua studiile, aș putea face pregătirea necesară. Ți amintești că aproape am terminat facultatea de criminologie. Știu cum să desfășor un interogatoriu.

Ea tăcea.

— Vreți să păstrați cercul restrâns, am spus, nu-i așa? Imaginează-ți ce panică se va stârni, dacă se va afla că trăim într-o simulare.

— Nu știm dacă trăim într-o simulare și nu știu dacă *panică* e cuvântul potrivit. Seamănă mai degrabă cu un „spleen ucigător”.

Am decis să caut mai târziu ce înseamnă „spleen”. Sunt cuvinte peste care dai toată viața, fără să știi ce înseamnă.

— Zoey, am zis, îmi irosesc viața.

— Nu spune asta, a intervenit ea prea repede.

— Treaba e că... situația asta, am explicat, chestia asta, ce-o fi ea, posibilitatea asta, cred, e lucrul care mi-a trezit cel mai tare interesul până acum, poate de când mă știu.

— Atunci apucă-te de ceva, Gasperry. De caligrafie, de tir cu arcul sau ceva.

— Poți să te gândești la asta, Zoey? Să vorbești cu cine trebuie? Puteți să mă luați în calcul? Dacă vorbim de călătoria în timp, nu e nicio grabă, nu-i așa? Aș avea vreme să mă pregătesc, aș putea să fac ce vreți voi, să mă apuc iar de școală, să fac pregătire psihologică, orice...

Mi-am dat seama că trăncănesc aiurea, așa că m-am oprit.

— Nu, a spus ea. În niciun caz.

Și-a golit paharul.

— Când spun că e o muncă periculoasă, Gasperry, vreau să zic că n-aș vrea s-o facă niciun om pe care-l iubesc.

După aceea, n-am mai văzut-o pe Zoey timp de trei săptămâni, iar pe dispozitivul ei apărea mesajul că e indisponibilă. Mă duceam la serviciu, mă întorceam de la serviciu, mă plimbam prin apartament și vorbeam cu pisica. În sfârșit, într-o zi în care eram liber, i-am lăsat un mesaj vocal în care îi spuneam că voi trece pe la biroul ei. N-a răspuns, dar am luat un tramvai până la Institutul Timpului, spre sfârșitul după-amiezii. Îmi spusese ce program are. Știam că va fi acolo. Am urmărit străzile palide alunecând pe lângă mine, vechile clădiri de piatră, cu tencuiala scorojită și locuințele ilegale, dărăpănate, înghesuite în ele — influența Orașului Noptii, un aer de dezordine care mi se părea înviorător —, și mi-a venit gândul ciudat, nebunesc că poate a murit. Zoey muncea și bea prea mult. În primul an de după moartea mamei, gândurile îmi zburau adesea la dezastre.

M-am oprit în fața Institutului Timpului, monolitul de piatră albă, și am mai sunat-o o dată. Nimic. Era în jur de ora șase. Câțiva oameni au ieșit din clădire, singuri sau în perechi. M-am surprins că le studiez fețele și m-am întrebat cum ar fi să ai o slujbă cu o miză importantă, iar atunci una dintre fețe s-a dovedit a fi a lui Ephrem.

— Eph, am spus.

A ridicat speriat privirea.

— Gasperry! Ce faci aici?

Vorbisem în treacăt cu Ephrem la înmormântarea mamei, dar îmi aminteam ziua aceea ca prin ceață. Nu mai purtaserăm nicio

discuție serioasă de la petrecerea aceea de la el de acasă, care avusese loc cu un an în urmă, deja. Poate că de vină era doar lumina din interiorul domului — a cărui intensitate scădea ușor, dar care devenea tot mai argintie, aducând, oarecum, cu amurgul de pe Pământ —, însă Ephrem părea mai bătrân decât îmi aminteam, mai bătrân și mai măcinat de griji.

— Mă pregăteam să te întreb același lucru, am spus. Ce caută un arboricultor la Institutul Timpului?

A ezitat și, în acea fracțiune de secundă, am văzut o porțiță. Era ceva ce nu voia să-mi spună și era un lucru pe care nu trebuia să-l știu.

— Lucrezi aici, nu-i așa?

A dat aprobator din cap.

— Da. De ceva timp.

— Atunci știi de proiectul la care lucrează Zoey? Povestea cu simularea?

— Pentru numele lui Dumnezeu, Gaspery, nu mai vorbi despre asta.

Ephrem zâmbea, dar îmi dădeam seama că era un zâmbet fals.

— Nu ne-am văzut de mult. Mergem să bem o ceașcă de ceai?

— Mi-ar face mare plăcere.

— Hai să-mi vezi biroul, a spus. Voi cere să ni se aducă niște ceai.

Am traversat împreună vestibulul în liniște, am trecut de pază, am intrat într-un lift și am străbătut mai multe coridoare albe, care mie mi se păreau trase la indigo, un labirint de uși neutre și sticlă opacă.

— Am ajuns, a spus Ephrem.

Biroul lui era identic cu cel al lui Zoey, doar că el avea un bonsai la fereastră. Pe masă ne aștepta un serviciu de ceai, cu trei cești. Îl cunoșteam pe

Ephrem de când mă știam, dar îl întrebasesm oare vreodată cu adevărat despre munca lui? Îmi spusese că e arboricultor, din când în când îl mai întrebam despre câte un copac, dar se pare că știam mult mai puține despre prietenul meu decât crezusem. Biroul lui se afla la unul dintre etajele superioare, cu vedere spre turnurile Coloniei Unu. În depărtare, am văzut hotelul Grand Luna.

— De când ești aici? am întrebat.

— De vreo zece ani.

Turna ceai, dar s-a oprit o clipă să se gândească.

— Nu, șapte. Dar simt ca și cum ar fi trecut zece.

— Credeam că ești arboricultor.

— Mi-e dor de munca aia, sincer să fiu. Din păcate, copacii sunt doar un hobby acum. Nu vii mai aproape?

M-am așezat la masa lui de ședințe, care era exact ca a lui Zoey. M-a copleșit straniețea momentului, sentimentul deconcertant că o realitate se îndepărtează și este înlocuită de alta. *Dar te cunosc de ani de zile, îmi venea să spun, și ești arboricultor, nu un grangure de la Institutul Timpului. Am absolvit liceul împreună.*

— Era mai simplu cu copacii? am întrebat.

— Decât munca mea de acum? Da. Mult mai simplu.

I-a vibrat dispozitivul. A aruncat o privire la ecran și a tresărit.

— De ce nu mi-ai spus că lucrezi aici?

— E... e stânjenitor, a explicat. Când spun *stânjenitor*, vreau să spun „secret”. Problema e că nu pot să răspund la întrebări legate de munca mea, așa că nu-mi place să vorbesc despre asta.

— Probabil că e ciudat, am spus, să faci un lucru secret.

Când spuneam *ciudat*, voiam să spun „minunat”.

— Încerc să nu mint în privința asta. Dacă m-ai fi întrebat unde lucrez, aș fi zis că mă ocup de ceva la Institutul Timpului și te-aș fi lăsat să presupui că are cumva legătură cu copacii.

— Bine, am răspuns.

Între noi s-a lăsat tăcerea. Nu știam cum să cer ceea ce voiam. *Angajați-mă, lăsați-mă și pe mine să intru, lăsați-mă să iau și eu parte la ce faceți voi aici.*

— Ephrem, am început, dar ușa s-a deschis chiar atunci și a intrat Zoey.

Avea o expresie dură, cum nu mai văzusem pe fața ei din copilărie. Zoey era furioasă. S-a așezat în fața mea, a ignorat ceașca de ceai și s-a uitat fix în ochii mei, până am fost obligat să mi-i feresc.

— Pierd la concursurile de privit ochi în ochi cu soră-mea încă de pe vremea când aveam cinci ani, i-am spus lui Ephrem. Poate patru.

El m-a recompensat cu un zâmbet timid. Nimeni n-a zis nimic. Privirea mi-a rătăcit din nou către bonsai.

În cele din urmă, cuprins de milă, Ephrem și-a dres glasul.

— Ascultă, a spus el. Nimeni n-a încălcat nicio regulă. Când Zoey a vorbit cu tine despre anomalie, Gasperry, povestea nu fusese încă secretizată.

Zoey și-a privit ceaiul.

— Desigur, a continuat Ephrem, asta nu înseamnă că e bine să stai în fața Institutului Timpului și să repeți ca un papagal ce ți-a spus ea.

— Îmi pare rău, am intervenit. Ephrem, pot să întreb dacă e adevărat?

— Ce vrei să spui?

— Din câte povestea Zoey, pare un tipar, dar mama avea teoria asta, am spus. Ipoteza simulării.

— Îmi amintesc că vorbea despre asta, a spus el cu blândețe.

— Cred că, atunci când pierzi pe cineva, e simplu să vezi tipare care nu există.

Ephrem a dat din cap.

— E adevărat. Nu știu dacă e ceva, a spus el. Dar eu nu eram apropiat de mama voastră, așa că sunt o parte oarecum neutră în chestiunea asta și cred că există destule indicii încât să merite demararea unei investigații.

— Pot să ajut și eu? am întrebat.

— Nu, a mormăit Zoey și abia dacă am auzit-o.

— Da, Zoey mi-a spus că vrei să lucrezi aici.

Am observat să Ephrem avea mare grijă să nu se uite la Zoey.

— Da, am răspuns, aș vrea.

— *Gaspery*, a intervenit Zoey.

— De ce vrei să lucrezi aici? a întrebat Ephrem.

— Pentru că e interesant, am spus. Mă interesează mai mult lucrul ăsta... ei bine, decât orice altceva de care îmi pot aduce aminte, sincer. Sper că asta nu mă face să par disperat.

— Nici vorbă, a răspuns Ephrem. Te face doar să pari interesat. Cu toții suntem interesați, altfel n-am fi aici. Știi cu ce ne ocupăm?

— Nu prea, am recunoscut.

— Apărăm integritatea cronologiei noastre, a explicat el. Investigăm anomaliile.

— Au fost și altele?

— De obicei, se dovedesc a fi alarme false, a continuat Ephrem. Primul meu caz la Institut a avut legătură cu o dublură. Potrivit celui mai bun soft de recunoaștere facială pe care-l avem la

dispoziție, aceeași femeie apărea în fotografii și înregistrări video realizate în 1925 și 2093. Am reușit să iau mostre de ADN și să demonstrez că era vorba despre două femei diferite.

— Ai spus *de obicei*, am remarcat.

— De câteva ori, a continuat Ephrem, n-am reușit să ajungem la o concluzie clară.

Îmi dădeam seama că acest lucru îl neliniștește.

— Căutați ceva anume? am întrebat.

— Căutăm mai multe lucruri.

A tăcut o clipă.

— Acele aspecte ale muncii noastre care au legătură cu anomalia, a spus el, reprezintă o investigație continuă, menită să stabilească dacă trăim sau nu într-o simulare.

— Credeți că trăim într-o simulare?

— După părerea unora, a spus el pe un ton precaut, dintre care fac și eu parte, călătoriile în timp merg mai bine decât ar trebui.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că sunt mai puține bucle decât te-ai putea aștepta, în mod rațional. Vreau să spun că uneori schimbăm cronologia și atunci ea pare să se *repare* de la sine, într-un fel care mie mi se pare illogic. Cursul istoriei ar trebui să se modifice iremediabil ori de câte ori călătorim înapoi pe linia cronologică, dar, ei bine, nu se întâmplă așa. Uneori evenimentele par să se schimbe, pentru a se adapta la intervenția călătorului în timp, în așa fel încât o generație mai târziu e ca și cum călătorul n-ar fi fost niciodată acolo.

— Dar nimic din toate astea nu reprezintă dovada unei simulări, a intervenit Zoey rapid.

— Exact. Din motive evidente, a spus Ephrem, e dificil de confirmat.

— Dar ați fi cu un pas mai aproape de confirmare, dacă ați identifica o eroare în simulare, am zis.

— Da, exact.

— Gaspery, a spus Zoey, știu că pare interesant, dar e totuși o meserie tulburătoare.

— Eu și Zoey suntem în dezacord în ceea ce privește Institutul Timpului, a explicat Ephrem. Putem spune că experiența noastră aici a fost diferită.

— Da, putem, a zis Zoey pe un ton neutru.

— Dar eu îți pot spune, a continuat Ephrem, că e un loc de muncă interesant.

— Ce-ți pot zice *eu*, a intervenit Zoey, este că Ephrem și-a ratat țintele de recrutare anul ăsta, anul trecut și cu un an înainte.

— Pregătirea și munca necesită o discreție uriașă, a continuat Ephrem, ignorând-o, și foarte multă concentrare.

— Pot să mă concentrez, am spus. Și pot să fiu discret.

— Ei bine, a conchis Ephrem, am să-ți aranjez un interviu preliminar.

— Mulțumesc, am răspuns. O să pară... uite, nu vreau să stârnesc milă, dar vorbesc serios când spun că n-am mai avut niciodată o slujbă interesantă.

Ephrem a zâmbit.

— Nu-mi fac griji din cauza interviului preliminar. O să-l treci ușor. Merită să sărbătorim.

Dar, dacă merita să sărbătorim, de ce vorbea sora mea atât de puțin, de ce părea atât de serioasă? *O meserie tulburătoare*. Uite, îmi venea să-i zic în timp ce Ephrem cerea trei pahare cu șampanie, prefer o muncă periculoasă decât una în care mor de plictiseală, dar îmi era teamă că, dacă spun asta, ar putea izbucni în plâns.

O săptămână mai târziu, am ajuns la hotel cu cincisprezece minute înainte să-mi încep tura și m-am îndreptat spre biroul Taliei.

— Gasperry, a spus ea.

Am dat să închid ușa, dar a clătinat din cap și s-a ridicat din spatele biroului.

— Hai să facem o plimbare.

— Am numai câteva...

— Știi, e interesant.

Mi-a făcut semn să ies înaintea ei.

— Am studiat istoria muncii la universitate și am constatat că există o constantă istorică de-a lungul secolelor, respectiv aceea că nimeni nu ține morțiș să se pună rău cu Resursele Umane.

A deschis ușa laterală și am ieșit la lumina zilei, lângă zona de încărcare.

— I-am spus superiorului tău că trebuie să stai de vorbă cu tine. N-o să deranjeze pe nimeni.

Vremea din ziua respectivă fusese programată să fie noroasă, așa că lumina zilei era slabă și cenușie. Mi se părea neliniștitor.

— E greu să te obișnuiești, a spus Talia.

Mă văzuse privind temător spre cer. Mergeam către poteca ce urma cursul râului din Colonia Unu. Toate cele trei colonii aveau râuri, din motive de sănătate psihică, ce curgeau prin albiile identice, căptușite cu pietre albe și traversate de poduri identice, arcuite, din piatră albă. Erau adevărate minuni inginerești. Și toate scoteau același tip de sunete.

— De ce ai plecat din Orașul Noptii? m-a întrebat ea.

— Un divorț care s-a încheiat urât, am spus. Voiam un nou început.

Sunetele asemănătoare ale râurilor aduceau alinare; dacă nu ridicam privirea, dacă nu eram atent la lumina stranie, cenușie a zilei fals-înnorate, puteam să mă prefac că sunt acasă.

— Tu de ce ai venit aici?

— Eu sunt de aici, a răspuns ea. M-am mutat în Orașul Noptii abia la vârsta de nouă ani.

— Ah!

Ne apropiam de un pod. În Orașul Noptii, sub pod s-ar fi aciuat mai mulți vagabonzi care fie trăgeau un pui de somn, fie se drogau în liniștea și întunericul parapetului, dar aici era doar un bătrân pe o bancă, stând singur și uitându-se la apă.

— Ai venit în biroul meu să-mi dai preaviz, a spus Talia.

— De unde știi?

— Pentru că șeful șefului șefului meu mi-a cerut să vorbesc cu vreo doi granguri de la Institutul Timpului, acum trei zile. După întrebările lor, mi-am dat seama că te evaluează pentru un post.

Există vreo stânjeneală specifică pe care ți-o provoacă sentimentul că o birocrație invizibilă acționează în jurul tău? Talia s-a oprit, așa că m-am oprit și eu și am privit apa. Când eram mic, mă jucam cu bărcuțele pe râul din Orașul Noptii, dar râul acela era deopotrivă întunecat și strălucitor, reflectând și lumina soarelui, și întunecimea spațiului. Râul din Colonia Unu era deschis la culoare și lăptos, reflectând norii falși, proiectați pe dom.

— Pe vremuri am locuit acolo, a spus Talia, arătând cu degetul într-o anume direcție, și eu am privit în sus, dincolo de râu, la una dintre cele mai vechi și mai frumoase clădiri de

apartamente, un turn cilindric, alb, cu grădină pe fiecare balcon.

— Părinții mei au lucrat la Institutul Timpului.

Nu știam ce să spun. Nu-mi venea în minte niciun motiv necatastrofal pentru care o familie s-ar muta de la una dintre cele mai la modă adrese din Colonia Unu, într-o casă dărăpănată din Orașul Noptii.

— Amândoi erau călători, a continuat Talia. Până când o misiune a mers prost, în cel mai groaznic mod cu putință, după care părinții mei n-au mai putut să muncească, iar într-un an eram în cartierul ăla dărăpănat din Orașul Noptii.

— Îmi pare rău.

Eram indignat că trebuie să spun asta, pentru că eu iubeam Orașul Noptii, iar cartierul ăla dărăpănat era acasă pentru mine. Familia mea — eu, Zoey, mama noastră — nu era acolo pentru că așa *trebuia*, noi eram acolo pentru că, după cum se exprima mama, „măcar locul ăsta are ceva personalitate, nu e precum coloniile alea sterile, cu lumină falsă”, deși, în timp ce îmi aminteam lucrul ăsta, mi-am adus aminte și că nu ne-am permis să reparăm acoperișul când a început să curgă apă prin el.

Talia se uita la mine.

— Bețivii sunt indiscreți, a spus ea. După cum sunt sigură că-ți dai seama, în cazul în care te-ai gândit vreodată la povestea asta mai mult de cinci minute, dacă trimiți pe cineva înapoi în timp, schimbi inevitabil istoria. *Însăși prezența călătorului este o formă de perturbare*, așa îmi amintesc că spunea tata. Nu e posibil să te întorci, să intri în contact cu trecutul și să lași cronologia perfect neschimbată.

— Da, am spus.

Nu știam sigur la ce se referă, dar, ascultând-o, mă simțeam atât de stânjenit, încât nici nu o puteam privi în ochi.

— Uneori Institutul se întoarce în timp ca să repare răul, să se asigure că cel care a călătorit nu mai face lucrul care schimbă istoria. Știi, lucrul acela mărunț, de exemplu, că îi ții ușa deschisă femeii care va crea algoritmul ce va pune capăt civilizației sau mai știu eu ce. Uneori se întorc și repară răul, dar nu mereu. Vrei să știi cum se iau deciziile?

— Pare un lucru strict secret, am spus.

— Ah, *este*, Gasperry, dar îmi plăci și, de asemenea, am devenit nesăbuită odată cu înaintarea în vârstă, așa că am să-ți spun oricum.

(Cât să fi avut, treizeci și cinci de ani? În momentul acela, mi se părea captivant de istovită.)

— Uite care e criteriul: se întorc să repare răul doar *dacă acel rău afectează Institutul Timpului*. Ce sunt eu, Gasperry? Cum m-ai descrie?

Mi se părea că-mi întinde o capcană.

— Păi...

— Nu-i nimic, a zis ea, poți s-o spui. Sunt o birocrată. Resursele Umane înseamnă birocrație.

— Bine.

— La fel și Institutul Timpului. Cea mai importantă universitate dedicată cercetării de pe Lună, deținătoarea singurei mașini funcționale a timpului, cu legături strânse cu guvernul și cu instituțiile responsabile de aplicarea legii. Chiar și numai *una* dintre astea ar presupune o birocrație de temut, nu crezi? Trebuie să înțelegi că birocrația este un organism și că scopul principal al fiecărui organism e autoconservarea. Birocrația există pentru a se proteja pe sine.

Privea din nou dincolo de râu.

— Locuiam la etajul al treilea, a spus, arătând cu degetul. Balconul cu plante agățătoare și tufe de trandafiri.

— E frumos, am spus.

— Nu-i așa? Uite, înțeleg de ce ai vrea să lucrezi la Institutul Timpului, a continuat ea. Probabil că pare o oportunitate fascinantă. Oricum, nu te așteaptă un parcurs profesional prea grozav la hotel. Dar să știi că, atunci când Institutul va termina cu tine, o să te arunce ca pe un gunoi.

A vorbit cu atâta nonșalanță, încât nu eram sigur că o auzisem bine.

— Am o ședință, a spus ea. Probabil că ar trebui să intri în tură peste aproximativ o oră.

S-a întors cu spatele și m-a lăsat acolo.

M-am uitat în urmă, la clădirea de apartamente. Mă dusesem într-unul dintre apartamentele acelea la un moment dat, cu mulți ani cu urmă, la o petrecere, și chiar dacă fusesem destul de beat, îmi aminteam totuși tavane boltite și camere spațioase. Mă gândeam că, dacă va merge ceva prost la Institutul Timpului, niciodată nu voi putea spune că n-am fost avertizat.

Dar eram atât de nerăbdător să-mi trăiesc viața! M-am întors la hotel și am descoperit că nu pot să intru. Hotelul reprezenta trecutul. Eu îmi doream viitorul. L-am sunat pe Ephrem.

— Aș putea să încep mai repede? am întrebat. Știu că ar fi trebuit să dau două săptămâni preaviz la hotel, dar aș putea începe instruirea chiar acum? În seara asta?

— Sigur, a spus el. Poți veni aici într-o oră?

— Vrei niște ceai? m-a întrebat Ephrem.

— Te rog.

A scris ceva pe dispozitiv și ne-am așezat amândoi la masa de ședințe. O amintire neașteptată: beam ceai cu mirodenii împreună cu Ephrem și cu mama lui după ore, într-o zi, în apartamentul lui, care era mai frumos decât al meu. Mama lui Ephrem putea munci de acasă, mi-am amintit eu; ea se uita la un monitor. Eu și Ephrem învățam împreună, așa că trebuie să fi fost chiar înainte de un examen, într-o perioadă în care eu încercam (a) să beau ceai și (b) să fiu un elev sârguincios. Mă pregăteam să-i amintesc de momentul acela — *Îți aduci aminte?* —, când s-a auzit un sunet slab la ușă, iar un tânăr a intrat cu o tavă pe care a lăsat-o pe masă, cu o înclinare a capului. *Ceaiul cu mirodenii este real*, mi-am spus și apoi mi-am dat seama: probabil că Ephrem își amintește și el momentul acela atât de îndepărtat, pentru că mă servise cu ceai cu mirodenii numai când venisem aici.

— Poftim.

Ephrem mi-a întins o cană aburindă.

— De ce nu voia Zoey să lucrez aici?

A oftat.

— A avut o experiență neplăcută acum câțiva ani. Nu știu toate detaliile.

— Ba le știi.

— Da, le știu. Uite, e doar un zvon, dar am auzit că s-a îndrăgostit de un călător, apoi călătorul a dat-o-n bară și s-a pierdut în timp. Asta e tot ce știu.

— Nu, nu e.

— Tot ce știu și nu e secretizat, a precizat Ephrem.

— Cum e posibil să te rătăcești în timp?

— Să presupunem că ai afecta cu bună știință cronologia. Institutul Timpului ar putea decide să nu te aducă înapoi în prezent.

— De ce ar afecta cineva cronologia cu bună știință?

— Exact, a spus Ephrem. Nu face asta și totul va fi bine.

S-a aplecat să atingă o consolă de pe perete, iar un șir de fotografii ale unor oameni a plutit în aer, între noi.

— Am lucrat la un plan de investigație pentru tine, a spus el. Nu vrem să te plasăm în centrul anomaliei, pentru că nu știm ce este exact sau cât de periculoasă ar putea fi. Vrem să intervievezi oameni care credem că au văzut-o.

A mărît o fotografie foarte veche, alb-negru, care înfățișa un tânăr cu un aspect îngrijorat, îmbrăcat în uniformă militară.

— El e Edwin St. Andrew, cel care a văzut ceva în pădurea din Caiette. O să-i faci o vizită, să vezi dacă vrea să vorbească despre asta.

— Nu știam că a fost soldat.

— Nu va fi fost încă, atunci când vei vorbi tu cu el. Tu îl vei întâlni în 1912; abia ulterior va avea o perioadă foarte dificilă pe Frontul de Vest. Mai vrei puțin ceai?

— Mulțumesc.

Nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce era Frontul de Vest, dar speram că subiectul avea să fie tratat pe parcursul instruirii mele.

A trecut la următoarea fotografie și mă uitam acum la compozitorul din înregistrarea pe care mi-o arătase Zoey.

— În ianuarie 2020, a continuat Ephrem, un artist pe nume Paul James Smith a dat o reprezentație care includea o înregistrare ce ar putea conține anomalia pe care a descris-o St. Andrew cu un secol mai devreme, dar nu știm exact unde a fost făcută filmarea. Nu avem toată înregistrarea concertului, doar fragmentul pe care ți l-a arătat Zoey. Vei sta de vorbă cu el, să vezi ce poți afla.

Ephrem a dat și această fotografie la o parte și am văzut o alta, a unui bătrân care cânta la vioară într-un terminal aerospațial, cu ochii închiși.

— El e Alan Sami, a spus Ephrem. A cântat mai mulți ani la vioară în terminalul aerospațial din Oklahoma City, prin 2200, iar noi credem că la muzica lui face aluzie Olive Llewellyn în *Marienbad*. Vei sta de vorbă cu el, să afli mai multe despre muzica lui. De fapt, află orice poți.

A trecut la următoarea fotografie și iat-o pe Olive Llewellyn, scriitoarea preferată a mamei mele, cea care locuise cu mult timp în urmă în casa copilăriei Taliei Anderson.

— Uite-o și pe Olive Llewellyn. Îmi pare rău să spun că nimeni nu păstrează înregistrările camerelor de supraveghere timp de două sute de ani, așa că nu avem documente privitoare la ce a trăit sau nu Olive Llewellyn acolo, înainte să scrie *Marienbad*. O vei intervieva în ultimul ei turneu de promovare a cărții.

— Când a avut loc ultimul ei turneu? am întrebat.

— În noiembrie 2203. În primele zile ale pandemiei de SARS 12. Stai liniștit, tu n-ai să te îmbolnăvești.

— N-am auzit de ea.

— Noi am fost imunizați în copilărie, mi-a explicat Ephrem.

— Vor fi și alți investigatori desemnați să se ocupe de caz?

— Mai mulți. Vor analiza diferite perspective, vor intervieva oameni diferiți sau vor intervieva aceiași oameni, într-un mod diferit. S-ar putea să te întâlnești cu unii dintre ei, dar, dacă sunt foarte buni în meseria lor, n-ai să afli niciodată cine sunt. În ceea ce te privește, Gaspary, nu e o misiune complicată. Vei purta câteva discuții și apoi vei preda ceea ce ai descoperit unui investigator superior, care va prelua cazul și va lua decizia finală, iar dacă totul merge bine, vei primi și alte investigații. Ai putea avea o carieră interesantă aici.

Se uita la șirul de fotografii.

— Cred că vei începe, a spus el, prin a intervieva violonistul.

— Bine, am încuviințat. Când voi vorbi cu el?

— Peste vreo cinci ani, a răspuns Ephrem. Întâi trebuie să te instruim.

Instruirea n-a fost precum scufundarea într-o altă lume. A fost precum scufundarea în mai multe lumi succesive, în momente care apăreau iar și iar și iar, lumi care se topeau treptat și a căror pierdere devenea evidentă numai privind retrospectiv. Ani de instruire individuală, în încăperi mici din Institut, ani în care treceam pe holuri, pe lângă oameni care poate erau, poate nu erau colegii mei, studenți ca mine — aici nimeni nu avea ecuson —, și ani de studiu în liniște, în biblioteca Institutului Timpului sau în apartamentul meu, până noaptea târziu, în timp ce pisica îmi dormea în poală. La cinci ani după ce am renunțat la slujba de la hotel, am intrat pentru prima oară în sala dedicată călătoriilor în timp.

Era o încăpere de dimensiuni medii, făcută în totalitate dintr-un fel de piatră compozită. La unul dintre capete se afla o bancă, așezată într-o fîridă adânc săpată în perete. Banca era orientată spre un birou cu un aspect cât se poate de banal. Zoey mă aștepta acolo, cu un dispozitiv care semăna neliniștitor de mult cu o armă.

— O să-ți introduc un localizator în braț, a spus ea.

— Bună dimineața, Zoey. Fac bine, mersi de întrebare. Și eu mă bucur să te văd.

— E un microcomputer. Interacționează cu dispozitivul tău, care interacționează cu mașina.

— Bine, am răspuns, renunțând la amabilități. Deci localizatorul trimite informații către dispozitivul meu?

— Mai ții minte când ți-am dat o pisică? a întrebat ea.

— Sigur. Marvin. Moțăie acasă chiar acum.

— La un moment dat am trimis o agentă înapoi în alt secol, a spus Zoey, dar s-a îndrăgostit de cineva și n-a mai vrut să vină acasă, așa că și-a scos localizatorul, i l-a implantat unei pisici și, când am încercat s-o readucem forțat în prezent, în locul ei a apărut pisica.

— Stai puțin, pisica mea vine din alt secol?

— Pisica ta e din 1985, a confirmat ea.

— Poftim?! am întrebat, neștiind ce să spun.

M-a prins de mână — de când nu ne mai atinseserăm unul pe celălalt? — și i-am observat concentrarea posomorâtă, în clipa în care mi-a injectat granula de argint în brațul stâng. Durea mult mai tare decât mi-aș fi imaginat. A deschis o proiecție deasupra biroului și și-a îndreptat atenția către ecranul plutitor.

— Ar fi trebuit să-mi spui, am zis. Ar fi trebuit să-mi spui că pisica mea a călătorit în timp.

— Sincer, Gasperry, ce rost ar fi avut? Pisica e pisică.

— Niciodată nu ți-au plăcut animalele.

Avea buzele strânse. Nu voia să mă privească.

— Ar trebui să te bucuri pentru mine, am spus, în timp ce ea regla ceva în proiecția din fața ei. E singurul lucru pe care mi-am dorit vreodată să-l fac, iar acum am reușit.

— Of, Gasperry, a spus ea distrată. Bietul meu băiat. Dispozitivul?

— Poftim.

Mi-a luat dispozitivul, l-a apropiat de proiecție, după care mi l-a dat înapoi.

— Bun, a spus. Prima ta destinație a fost programată. Du-te să te așezi în mașină.

Transcriere:

GASPERY ROBERTS: Bun, e pornit. Mulțumesc pentru că v-ați făcut timp să stați de vorbă cu mine.

ALAN SAMI: Cu plăcere. Mulțumesc pentru că-mi faci cinste cu masa de prânz.

GR: Acum, pentru că am început să înregistrez, sunteți violonist?

AS: Da. Cânt în terminalul aerospațial.

GR: Pentru mărunțiș?

AS: De plăcere. N-am nevoie de bani, să ne înțelegem.

GR: Dar strângeți totuși ceva, în pălăria aia de la picioare...

AS: Ei bine, oamenii îmi tot aruncau monede, așa că la un moment dat am decis să întorc pălăria invers, pentru ca mărunțul să cadă într-un singur loc.

GR: Pot să întreb de ce faceți acest lucru, dacă nu aveți nevoie de bani?

AS: Păi, pentru că-mi place, fiule. Îmi place să cânt la vioară și îmi place să văd oameni.

GR: Aș vrea să vă arăt o scurtă înregistrare, dacă îmi permiteți.

AS: Cu muzică?

GR: Muzică, da, cu ceva zgomot de fond. Am să v-o arăt, după care am să vă rog să-mi spuneți tot ce puteți despre ea. Sunteți de acord?

AS: Sigur. Te rog.

[...]

GR: Dumneavoastră erați, nu-i așa?

AS: Da, sunt eu, în terminalul aerospațial. Dar calitatea înregistrării e foarte proastă.

GR: De unde știți sigur că sunteți dumneavoastră?

AS: De unde... serios? Păi, fiule, pentru că recunosc muzica și pentru că am auzit o navă spațială. Fâșâitul ăla de la final.

GR: Haideți să ne concentrăm o clipă asupra muzicii. Piesa pe care o interpretați, puteți să-mi vorbiți puțin despre ea?

AS: Cântecul meu de leagăn, eu l-am compus, dar nu i-am dat niciodată un titlu. E ceva ce am creat pentru soția mea, pentru răposata mea soție.

GR: Răposata... Îmi pare rău.

AS: Mulțumesc.

GR: Este... v-ați înregistrat vreodată interpretând-o sau ați scris partitura?

AS: Nici una, nici alta. De ce?

GR: Ei bine, după cum am menționat, sunt asistentul unui istoric muzical. Am primit sarcina de a investiga asemănările și diferențele dintre muzica interpretată în terminalele aerospațiale din diferite regiuni de pe Pământ.

AS: Și pentru ce instituție ziceai că lucrezi?

GR: Pentru Universitatea din Columbia Britanică.

AS: De acolo ți se trage accentul?

GR: Accentul?

AS: Tocmai s-a schimbat. Mă pricep la accente.

GR: Ah! Sunt din Colonia Doi.

AS: Interesant. Soția mea era din Colonia Unu, dar n-aș spune că accentul ei semăna cu al tău. De când faci munca asta?

GR: De când sunt asistent în investigații? De câțiva ani.

AS: Și studiezi pentru asta? Cum ajungi să practici o asemenea meserie?

GR: Mi se pare o întrebare corectă. Tăiam frunză la câini, ca să fiu sincer. Aveam un post de paznic la hotel. Nu era rău. Stăteam pur și simplu pe holul unui hotel și mă uitam la oameni. Dar apoi, ei bine, s-a ivit o oportunitate. A apărut ceva care chiar mă interesa, așa cum nu mă mai interesase nimic, niciodată. M-am pregătit vreme de cinci ani, am studiat lingvistică, psihologie și istorie.

AS: Înțeleg partea cu istoria, dar de ce psihologie și lingvistică?

GR: Lingvistică, pentru că oamenii vorbesc altfel în diferite momente ale istoriei, iar dacă ai de-a face cu versuri din muzica veche, este util.

AS: Are logică. Și psihologia?

GR: O curiozitate personală. N-a fost o informație relevantă. Absolut deloc relevantă. Nu știu de ce am menționat-o.

AS: Socot că domnița aia prea se jură mult⁴.

GR: Stați puțin, tocmai m-ați făcut domniță?

AS: Era un citat din Shakespeare, fiule. Haide, serios acum. N-ai mers la școală?

⁴ William Shakespeare, *Opere II, Hamlet*, Paralela 45, Pitești, 2010, traducere de George Volceanov și Violeta Popa, p. 249 (N.t.).

— Frumos, a spus Zoey în clipa în care a revizuit înregistrarea. Foarte sofisticat.

Ephrem, care stătea cu noi în biroul ei, și-a reținut un zâmbet.

— Așa e, am spus. Îmi pare rău.

— Nu, uite, a continuat sora mea. Nu l-am inclus și pe Shakespeare în programul de instruire.

— Zoey, am zis, Ephrem, ce s-ar întâmpla, teoretic, dacă aș da-o în bară?

— Nu o da în bară.

Ephrem a aruncat o privire spre dispozitivul lui.

— Îmi pare rău, a spus el, am o întâlnire cu șeful, dar ne vedem în biroul meu într-o oră.

A ieșit, iar eu am rămas singur cu sora mea.

— Ce impresie ți-a lăsat violonistul? a întrebat Zoey.

— Avea în jur de optzeci de ani, am răspuns, poate chiar nouăzeci. Vorbea rar, cu accent, lungind cuvintele. Își făcuse chestia aia la ochi, își schimbase culoarea. Ochii lui aveau o nuanță ciudată de mov. Violet, presupun.

— Probabil așa era moda în tinerețea lui.

Zoey a privit din nou transcrierea, recitind ceva. M-am ridicat și m-am dus la fereastră. Era noapte și domul se înseninase. Pământul se înălța la orizont, o apariție verde-albăstrie.

— Zoey, am spus, pot să te întreb ceva?

— Desigur.

M-am întors spre ea, moment în care a ridicat ochii din transcriere.

— Îți aduci aminte de Talia Anderson, din Orașul Noptii? am întrebat.

— Nu. Nu, nu cred.

— Am fost în aceeași clasă o vreme, la școala elementară. Familia ei locuia în casa lui Olive Llewellyn. Am reîntâlnit-o când m-a angajat pe post de paznic la hotel.

— Stai puțin, a spus Zoey, discutăm despre Natalia Anderson, de la hotelul Grand Luna?

— Da.

Zoey a dat din cap.

— Era pe lista celor cu care am discutat când erai evaluat pentru postul ăsta.

— Cum îți aduci aminte un nume de pe o listă întocmită acum cinci ani?

— Nu știu, a spus. Îmi amintesc, pur și simplu.

— Ce mi-ar plăcea să am mintea ta! În fine. M-a avertizat, într-un fel, în legătură cu venirea mea aici.

— Și eu, a intervenit Zoey.

— Presupun că părinții ei au lucrat aici, am spus, ignorându-i cuvintele. Acum mult timp. A spus că tatăl ei a fost indiscret.

Zoey mă privea atent.

— Ce-a zis?

— A zis: *Însăși prezența călătorului este o perturbare...*

— Exact așa s-a exprimat?

— Așa cred. De ce?

— Țasta e un citat dintr-un manual secret de instruire, care nu mai e în circulație de zece ani. Mă întreb dacă mai povestește și altcuiva despre asta. Ce-a mai zis?

— A spus că, atunci când Institutul o să termine cu mine, o să mă arunce ca pe un gunoi.

Zoey și-a ferit privirea.

— Nu e întotdeauna cel mai comod loc de muncă, a spus ea. Personalul se schimbă des. Probabil o să-ți amintești că am încercat să te fac să te răzgândești.

— Ți-era teamă să nu mă arunce ca pe un gunoi?

A tăcut atât de mult timp, încât am crezut că nu va răspunde. Când a vorbit din nou, a evitat să mă privească și avea o voce încordată.

— Am fost apropiată de cineva, acum mult timp, o altă călătoare care investiga ceva. A dat-o-n bară.

— Ce-a pățit?

Mâna i s-a dus ca din întâmplare către lăntișorul pe care-l purta mereu la gât. Era un lăntișor simplu, de aur, și niciodată nu-l observasem cu adevărat până atunci, dar, judecând după felul cum îl atingea, am înțeles că i-l dăruise călătoreea răătăcită.

— Uite ce trebuie să înțelegi tu, a spus ea. Nu e nevoie să fii un om îngrozitor pentru a încerca să schimbi cu bună știință cronologia. Trebuie doar să ai un moment de slăbiciune. La propriu, doar un moment. Când spun *slăbiciune*, s-ar putea să vreau să spun mai curând *omenie*.

— Și dacă schimbi intenționat cronologia...

— Nu e greu să pierzi pe cineva în mod deliberat în timp. Îi înscenezi o faptă pe care nu a comis-o, de exemplu, sau, în cazurile mai puțin grave, îl duci într-un loc din care nu se poate întoarce acasă.

— Dacă îi înscenezi o faptă unui călător, ei bine, nu există repercusiuni pentru cronologie?

— Departamentul de Cercetare are o listă cu infracțiuni, a spus Zoey. Alese cu atenție, examinate cu grijă, tocmai pentru a evita repercusiunile grave.

(Birocrația există ca să se protejeze pe sine, a spus Talia, privind din nou dincolo de râu.)

Zoey și-a dres glasul.

— Măine e o zi importantă, a spus ea. Amintește-mi unde te duci întâi.

— În 1912, am răspuns, ca să stau de vorbă cu Edwin St. Andrew. O să mă dau drept preot, să văd dacă-l conving să discute cu mine în biserică.

— Foarte bine. Și apoi?

— Apoi mă duc în ianuarie 2020, am continuat, să-l caut pe artistul video Paul James Smith, să văd ce putem afla despre înregistrarea aia ciudată.

A dat aprobator din cap.

— Și discuți cu Olive Llewellyn a doua zi?

— Da.

Deja îi citisem toate cărțile. Nu-mi plăcuse niciuna dintre ele în mod deosebit, dar era greu de stabilit dacă de vină erau cărțile sau groaza pe care o simțeam când mă gândeam la ea, dat fiind momentul din viața ei în care fusese programat interviul.

— Știi că te întâlnești cu ea în ultima săptămână din viața ei, a spus Zoey. O să-i iei interviul în Philadelphia, iar ea va muri trei zile mai târziu, într-o cameră de hotel din New York.

— Știu.

Lucrul ăsta mă supăra puțin.

Chipul lui Zoey s-a îmblânzit.

— Mai ții minte cum ne cita mama din *Marienbad* când eram mici?

Am dat din cap și pentru o clipă m-am întors la spital, în ultimele zile ale mamei, în săptămâna din afara timpului și a spațiului, când nu plecam nicio clipă de la căpătâiul ei.

— Dar o să te ții cu firea, nu-i așa?

După felul în care mă privea sora mea, știam că vedea un Gasperry din trecut, o versiune a mea lipsită de ambiție, care era predispusă la greșeală, care trăia la voia întâmplării și nu-și petrecuse ultimii cinci ani pregătindu-se, studiind și cercetând.

— Sigur că da. Sunt un profesionist.

Cunoșteam detalii despre viața și moartea ei: Olive Llewellyn a căzut victimă unei pandemii care izbucnise în timpul unui turneu de promovare a romanului *Marienbad*. A murit într-o cameră de hotel din Republica Atlantică. Dar, desigur, îmi trecuse prin cap să încalc protocolul, atunci și două zile mai târziu, dimineața, când m-am prezentat în camera de călătorii, când au fost introduse coordonatele în dispozitivul meu, când am intrat în mașină, să mă întâlnesc cu ea.

Ultimul turneu de promovare a cărții de pe Pământ / 2203

— Uitați, a spus jurnalistul, nu vreau să vă stânjenesc sau să vă pun în dificultate. Dar sunt curios dacă ați trăit ceva ciudat în terminalul aerospațial din Oklahoma City.

În liniștea aceea, Olive auzea zumzetul slab al clădirii, zgomotele sistemului de aerisire și ale instalației de apă. Poate că n-ar fi recunoscut, dacă n-ar fi prins-o chiar la finalul turneului, dacă n-ar fi fost atât de obosită. Jurnalistul, Gaspéry-Jacques Roberts, o privea cu atenție. Olive simțea că știe deja ce urmează să spună.

— Nu mă deranjează să vorbesc despre asta, a răspuns ea, dar mi-e teamă să nu par prea excentrică, dacă ajunge în versiunea finală a interviului. Putem discuta între patru ochi pentru o clipă?

— Da, a spus el.

— Eram în terminal. Mă îndreptam spre zborul meu și-mi amintesc că am trecut pe lângă un tip care cânta la vioară. Și atunci, totul s-a întunecat brusc în jurul meu și eram într-o pădure. Doar o clipă. A fost...

— A fost exact ca scena pe care ați descris-o în carte, a spus Gaspéry.

— Da.

— Puteți să-mi mai spuneți și altceva?

— Nu mai e mare lucru de spus. Totul s-a petrecut atât de rapid. Am avut impresia... O să pară o nebunie, dar am fost în două locuri în același timp. Când spun că eram în pădure, eram simultan și în terminal.

— Știam eu, am conchis.

— Nu sunt sigură că...

Olive nu știa cum să pună întrebarea.

— Are vreo semnificație? a întrebat ea.

El a privit-o, părând să decidă cu greu ce să spună în continuare.

— Va suna stupid, a zis el, forțându-se să pară degajat, dar redactorului meu de la *Contingencies Magazine* îi place să închei interviurile cu o întrebare simpatică.

Olive și-a împreunat degetele și a dat aprobator din cap.

— Bun, așadar, a continuat Gasperry, asta e o întrebare despre destin, presupun?

Olive a observat că intervievatorul transpira.

— Exceptând cazul unei catastrofe neprevăzute, presupunând că tehnologia noastră continuă să avanseze, probabil vom putea călători în timp în secolul următor. Dacă în fața dumneavoastră ar apărea un călător în timp și v-ar spune să renunțați pe loc la tot și să vă duceți imediat acasă, ați face-o?

— De unde aș ști că e un călător în timp?

Ușa s-a deschis, iar în cameră a intrat agenta de publicitate a lui Olive.

— Să spunem că persoana respectivă are ceva inexplicabil.

— De exemplu.

Gasperry s-a aplecat spre ea, vorbindu-i încet și repede.

— De exemplu, să presupunem că persoana respectivă e un om în toată firea, a explicat el. Gândiți-vă la faptul că persoana aceasta, acest bărbat de treizeci de ani, poartă un nume pe care l-ați inventat dumneavoastră, pentru o carte pe care ați publicat-o în urmă cu numai cinci ani.

— Cum merge treaba aici? a întrebat Aretta.

— Minunat, a răspuns Gasperry. Ai sosit la țanc.

— V-ați fi putut schimba numele, a spus Olive.

— Aș fi putut, a zis și a privit-o fix. Dar nu am făcut-o.

Tonul lui a devenit mai vesel în timp ce se ridica.

— Olive, mulțumesc mult pentru timpul acordat. Mai ales pentru ultima întrebare. Știu că întrebările simpatice sunt cele mai neplăcute.

— Olive, pari obosită, a remarcat Aretta. Te simți bine?

— Sunt doar obosită, a răspuns Olive, folosind cuvintele agentei.

— Dar plecați acasă chiar după întâlnirea asta, nu-i așa? a întrebat Gasperry senin. De aici, direct la terminalul aerospațial, nu? În fine, la revedere, mulțumesc!

— Nu, mai are... Ah, a făcut Aretta, da, la revedere!

Gasperry plecase deja.

— E un pic ciudat, nu ți se pare?

— Un pic, i-a dat dreptate Olive.

— De ce spunea că pleci acasă? Mai ai de petrecut încă trei zile pe Pământ.

— Tocmai a intervenit ceva.

Aretta s-a încruntat.

— Dar...

Însă Olive nu fusese niciodată mai sigură de ceva. Nu fusese în viața ei avertizată mai clar de atât.

— Îmi pare rău, a spus ea, știu că asta le creează tuturor probleme, dar trebuie să plec imediat către terminalul aerospațial. Mă întorc acasă cu primul zbor.

— Poftim?

— Aretta, a spus Olive, ar trebui să te duci acasă, la familia ta.

Este șocant să te trezești într-o lume și, până la lăsarea întunericului, să ajungi într-o alta, dar situația nu e, de fapt, chiar așa de neobișnuită. Te trezești căsătorit, apoi partenerul tău de viață moare pe parcursul zilei; te trezești în vremuri de pace și, până la prânz, țara ta e în război; te

trezești în neștiință și, până seara, e limpede că a izbucnit deja o pandemie. Te trezești în plin turneu de promovare a cărții, din care mai ai câteva zile, și până seara gonești deja spre casă, după ce ți-ai lăsat valiza de izbeliște, într-o cameră de hotel.

Olive și-a sunat soțul din mașină. Era o mașină cu pilot automat și ea se simțea recunoscătoare pentru asta; nu era de față niciun șofer care s-o audă și să se întrebe dacă nu cumva a înnebunit, întrebare pe care și-o puneă și ea însăși.

— Dion, a spus Olive, o să-ți cer să faci un lucru care va părea extrem.

— Bine, a răspuns el.

— Trebuie s-o luăm pe Sylvie de la școală.

— Adică să n-o ducem mâine? Trebuie să plec la serviciu.

— Ai putea merge s-o iei chiar acum?

— Olive, ce înseamnă asta?

Dincolo de fereastră, suburbiile din Philadelphia erau o ceață de blocuri-turn. Este posibil să ai o căsnicie excelentă și cu toate astea să nu-i poți spune soțului tău chiar totul.

— Are legătură cu noul virus, a spus Olive. Am cunoscut la hotel pe cineva care avea informații din interior.

— Ce fel de informații din interior?

— E grav, Dion, se răspândește, scăpat de sub control.

— Și în colonii?

— Câte zboruri sunt zilnic între Pământ și Lună?

El a tras adânc aer în piept.

— Bine, a spus. Bine, mă duc s-o iau.

— Mulțumesc. Sunt în drum spre casă.

— Poftim? Chiar că e grav, dacă îți scurtezi turneul de promovare.

— E grav, Dion, pare să fie foarte grav, și Olive și-a dat seama că începe să plângă.

— Nu plânge, a spus el cu blândețe. Nu plânge. Plec către școală chiar acum. O aduc acasă.

În sala de așteptare de la terminalul plecări, Olive a găsit un colț, departe de toți ceilalți, și și-a scos dispozitivul. Nu erau știri noi despre pandemie, dar a comandat produse farmaceutice pentru trei luni, apoi apă îmbuteliată, să fie sigură, și un morman de jucării noi pentru Sylvie. Până să urce în avion, cheltuisese o mică avere și se simțea un pic smintită.

Cum a fost să părăsească Pământul:

O ascensiune rapidă deasupra planetei verzi-albastrii, apoi lumea a fost ștearsă pe neașteptate de nori. Atmosfera a devenit rarefiată și albastră, albastrul a împrumutat o nuanță de indigo și apoi — ca și cum ar fi alunecat prin pojghița unei bule — a urmat întunericul spațiului. Șase ore până pe Lună. Olive cumpăraseră un pachet de măști chirurgicale de la aeroport — din cele vândute călătorilor care se îmbolnăveau pe drum — și purta trei, ceea ce-i îngreuna respirația. Ocupa locul de la fereastră și aproape că se mulase pe cotieră, încercând să stea cât mai departe posibil de oameni. Suprafața Lunii s-a înălțat din beznă, luminoasă de la distanță și cenușie de aproape, bulele opace ale Coloniilor Unu, Doi și Trei scânteind în lumina soarelui.

Dispozitivul ei s-a luminat în clipa în care a scos un sunet delicat. S-a încruntat când a văzut că are o nouă programare la medic, pentru că ea nu-și amintea să se fi programat, și atunci a înțeles: Dion o programase. Văzuse cât cheltuisese pe alimente conservate. Credea că pierde contactul cu realitatea.

Apoi aselenizarea, atât de blândă, după viteza uriașă cu care parcursese distanța dintre Pământ și Lună. Olive și-a pus ochelarii cu lentile negre, să-și ascundă lacrimile. Dar nu era lipsit de logică, de fapt, gestul de a o programa la medic. Dacă Dion ar fi sunat-o dintr-o călătorie de afaceri, să-i spună că vor fi loviți de o epidemie și că ar trebui să ia copila de la școală, dacă ar fi văzut sumele enorme debitate din contul lor comun, s-ar fi temut și ea pentru sănătatea lui psihică. A așteptat cât de mult posibil înainte să debarce, pentru a lăsa o oarecare distanță între ea și ceilalți oameni, și a stat cât mai departe de lumea din cosmodrom și de pe peronul de la care pleca trenul către Colonia Doi. În compartimentul din tren, a privit pe fereastră luminile din tunel, prin sticla compozită de la suprafața strălucitoare a Lunii. A coborât pe un peron, unde a început să-și caute valiza, amintindu-și apoi că nu o va mai vedea niciodată.

A încercat-o un regret pasager pentru ciudații scaieți ca niște arme în formă de steluță pe care-i scosese din șosete în Republica Texas — abia așteptase să i-i arate lui Sylvie — dar, în afară de asta, nu era nimic cu adevărat valoros în valiza aceea, și-a spus ea. (Se simțea însă văduvită: călătorea cu valiza aceea de mulți ani și îi era aproape ca o prietenă.) A sosit autobuzul. Olive a rămas aproape de uși, unde intra mai mult aer — acum îi revenea totul în memorie, toată documentarea despre pandemii, pe care o făcuse pentru carte — și autobuzul a alunecat pe străzile și pe bulevardele orașului din piatră albă, care nu i se păruse niciodată mai frumos ca acum. Podurile care se arcuiau deasupra străzii aveau o grație arhitecturală neobișnuită; copacii care

mărgineau bulevardele și îmblânzeau balcoanele clădirilor-turn erau aproape nefiresc de verzi, saturați de propria verdeață; mai erau și nenumăratele magazine mici, prin care se perindau oamenii — fără măști, fără mănuși, oameni care nu-și dădeau seama ce se întâmplă, orbi la catastrofa iminentă —, iar vederea lor a fost prea mult, pentru că nu mai putea suporta, dar, desigur, trebuia s-o facă. Olive plângea încetișor, așa că nu s-a apropiat nimeni de ea.

A coborât mai devreme și a parcurs pe jos distanța rămasă, scăldată în lumina soarelui. Domul din Colonia Doi proiecta cerul ei preferat, cu nori albi, care se fugăreau pe un fundal albastru-închis. Nu lipsea decât sunetul roțițelor valizei sale pe caldarâm.

Olive a cotit și a văzut complexul în care locuia, un șir de clădiri albe, pătrate, cu scări care duceau de la etajele al treilea și al patrulea către trotuar. A urcat treptele spre etajul trei, cuprinsă de un sentiment al irealității. Cum era posibil să fi ajuns acasă atât de repede? Fără valiză? Și de ce? Doar pentru că un jurnalist îi spusese ceva ciudat despre călătoriile în timp? A ridicat mâna, cu gândul să bată la ușă — avea cheile în valiză, pe Pământ —, dar a înghețat. Dacă avea virusul pe haine? Și-a scos haina, pantofii și apoi — după numai o clipă de ezitare — pantalonii și bluza. A aruncat o privire spre stradă, iar un trecător și-a ferit repede ochii.

L-a sunat pe Dion.

— Olive, unde ești?

— Ai putea să descui ușa, apoi s-o duci pe Sylvie în dormitor și să stați acolo până intru eu în cameră?

— Olive...

— Mi-e teamă de contaminare, a spus Olive. Sunt la ușa de la intrare, dar vreau să fac un duș înainte să mă îmbrățișați vreunul dintre voi. Virusul ar putea fi pe haine.

Avea hainele strânse grămadă în jurul tălpilor.

— Olive, a spus el, iar ea i-a auzit durerea din voce.

Credea că e teribil, cumplit de bolnavă, dar nu din cauza pandemiei care se apropia.

— Te rog.

— Bine, a spus el. Așa am să fac.

Ușa s-a descuiat cu un clic. Olive a numărat încet până la zece, apoi a intrat, și-a lăsat dispozitivul și lenjeria într-o grămăjoară pe podea și s-a dus direct la duș. S-a frecat cu săpun, apoi a căutat dezinfectantul, a refăcut drumul și a dezinfectat fiecare suprafață pe care o atinsese, după aceea a pornit purificatorul de aer la maximum și a deschis toate ferestrele, apoi, folosind prosopul, și-a ridicat lenjeria de pe podea și a aruncat-o, cu tot cu prosop, la gunoi, după care și-a dezinfectat dispozitivul, apoi încă o dată mâinile.

Așa va fi viața noastră de aici înainte, s-a gândit ea amorțită, va trebui să ținem minte ce suprafețe am atins. Olive a inspirat adânc, afișând un simulacru de calm. A deschis ușa dormitorului, goală și neliniștită, iar fiica ei a traversat camera în goană și i-a sărit în brațe. Olive a căzut în genunchi, în timp ce lacrimile i se scurgeau fierbinți pe față și pe umărul lui Sylvie.

— Mami, a întrebat Sylvie, de ce plângi?

Pentru că mi-era scris să mor în pandemia aceea, dar am fost avertizată de un călător în timp. Pentru că în curând vor muri mulți oameni, iar eu nu pot

face nimic să împiedic acest lucru. Pentru că totul e lipsit de logică și eu aș putea fi nebună.

— Fiindcă mi-a fost atât de dor de tine! a spus Olive.

— Ți-a fost atât de dor de mine, încât a trebuit să te întorci acasă mai devreme? a întrebat Sylvie.

— Da, a răspuns Olive. Mi-a fost atât de dor de tine, încât a trebuit să mă întorc acasă mai devreme.

Un zgomot ciudat a răsunat în cameră: dispozitivul lui Dion primise o alarmă de avertizare a populației. Peste umărul lui Sylvie, Olive și-a privit soțul uitându-se fix la ecran. El a ridicat ochii și a observat că ea îl privește.

— Ai avut dreptate. Îmi pare rău că m-am îndoit de tine. Virusul a ajuns și aici.

În primele o sută de zile de izolare, Olive s-a închis în biroul ei în fiecare dimineață și s-a așezat la masa ei de lucru, dar era mai simplu să privească pe fereastră decât să scrie. Uneori doar observa peisajul sonor.

Sirenă

Liniște; păsări

Sirenă

Încă o sirenă

O a treia? Suprapuse, din cel puțin două direcții

Liniște

Păsări

Sirenă

O ceață de zile care se scurgeau: Olive se trezea la ora patru dimineața, să lucreze două ore, cât dormea Sylvie, apoi Dion lucra de la șase dimineața până la prânz, în timp ce Olive încerca să fie învățătoare și să-și mențină fiica suficient de sănătoasă la minte, după aceea Olive lucra două ore, în timp ce Dion și Sylvie se jucau, apoi

Sylvie avea voie să se joace cu hologramele o oră, în timp ce amândoi părinții lucrau, apoi lucra Dion, în timp ce Olive se juca cu Sylvie, apoi, cine știe cum, era timpul să pregătească cina, după care cina aluneca pe nesimțite spre ora de culcare, apoi Sylvie adormea înainte de opt și Olive mergea la culcare la scurt timp după aceea, după care suna din nou alarma lui Olive, pentru că era din nou ora patru dimineața, și tot așa, încontinuu.

— Am putea să privim situația asta ca pe-o oportunitate, a spus Dion în cea de-a șaptezeci și treia noapte de izolare.

Olive și Dion stăteau împreună în bucătărie, mâncând înghețată. Sylvie dormea.

— O oportunitate să ce? a întrebat Olive.

Chiar și în ziua a șaptezeci și treia se simțea încă uluită. Persista un sentiment de nesiguranță — o pandemie? *serios?* — care încă nu dispăruse pe deplin.

— Ca să ne gândim cum să reintrăm în lume, a spus Dion, când acest lucru va fi posibil.

Existau unii prieteni de care nu-i era deloc dor, i-a spus el. Își depunea discret CV-ul pentru noi locuri de muncă.

— Hai să ne prefacem că sticla asta de apă carbogazoasă e un prieten, a spus Sylvie la cină, în ziua a optzeci și cincea. Fă-o să-mi vorbească.

— Bună, Sylvie! a spus Olive.

A mutat sticla mai aproape de Sylvie.

— Bună, sticlă! a răspuns Sylvie.

În izolare, exista un nou tip de călătorie, deși acesta nu părea cuvântul potrivit. Exista un nou tip de anticălătorie. Seara, Olive introducea o serie de coduri în dispozitivul ei, își puneă o cască ce-i acoperea ochii și intra în holospatiu.

Ședințele holografice fuseseră salutate drept modalitatea de lucru a viitorului — de ce să-ți pierzi timpul și banii pentru a călători fizic, când te poți transpune într-o cameră digitală ciudată, argintie și goală, unde să discuți cu simulări pâlپâinde ale colegilor? —, dar irealitatea era dureros de neutră. Munca lui Dion presupunea multe ședințe, așa că petrecea în holospațiu câte șase ore pe zi, iar seara era năucit de oboseală.

— Nu știu de ce sunt așa de obositoare, a spus el. Mult mai obositoare decât ședințele obișnuite.

— Poate din cauză că nu sunt reale.

Era foarte târziu, iar ei stăteau împreună lângă fereastra din salon și priveau strada pustie.

— Poate că ai dreptate. Se pare că realitatea e mai importantă decât credeam, a spus Dion.

* * *

Povestea cu turneul — povestea cu toate turneele — e că nu exista niciun moment în care să nu fie recunoscătoare, dar în același timp erau mereu prea multe chipuri. Întotdeauna fusese timidă. În turneu, toate acele chipuri îi apăreau neîncetat înainte, unul după altul, și majoritatea erau pline de bunătate, dar nu erau chipurile potrivite, pentru că, după câteva zile petrecute pe drum, singurii oameni pe care voia să-i vadă Olive erau Sylvie și Dion.

Dar când lumea s-a micșorat la dimensiunea interiorului apartamentului și la o populație de trei persoane, oamenii au fost cei de care i s-a făcut dor. Unde era șoferița care scria cartea despre șobolanii vorbitori? Nici măcar nu știuse vreodată cum o chema pe femeie. Unde era Aretta — mesajul automat pe care-l primise de la ea era vechi de câteva săptămâni, lucru îngrijorător — și unde erau ceilalți scriitori pe

care-i cunoscuse în ultimul turneu de promovare, Ibby Mohammed și Jessica Marley? Unde era șoferul care cânta o veche melodie de jazz, în timp ce se plimbau prin Tallinn, și unde era acum femeia cu tatuaj, din Buenos Aires?

În timpul izolării, Colonia Doi s-a transformat într-un loc ciudat, încremenit, în care liniștea era spartă doar de sirenele ambulanțelor și de *huruitul* slab al tramvaielor înțesate de lucrători cu măști, din domeniul sănătății. Nimeni nu avea voie să iasă din casă decât pentru a merge la medic și la serviciu, în cazul celor care lucrau în domenii esențiale, dar în noaptea cu numărul o sută, în timp ce Sylvie dormea, Olive s-a strecurat pe ușa de la bucătărie și a ieșit în lumea de afară. A coborât iute și în liniște scările spre grădină, unde s-a așezat pe iarbă, sub un copac mic, în formă de umbrelă. Era la câțiva centimetri de trotuar, dar ascunsă de frunze. Se simțea dezorientată afară din apartament. Era sigură că aerul de aici nu se schimbase, dar, după perioada petrecută pe Pământ, i se părea în neregulă, artificial și filtrat în exces. A stat afară o oră, după care s-a strecurat înapoi în casă, cu sentimentul unei revelații. A căpătat astfel obiceiul de a ieși în fiecare noapte, să stea sub copacul-umbrelă.

Într-una dintre nopți și-a făcut apariția jurnalistul. Ultimul jurnalist, după cum îl păstrase mereu în memorie, Gaspéry-Jacques Roberts, de la *Contingencies Magazine*. În noaptea în care a apărut, ea ședea pe iarbă, sub copacul-umbrelă, picior peste picior, încercând să nu se gândească la cifrele zilei — 752 de morți astăzi în Colonia Doi, 3 458 de cazuri noi — și să alunge orice gând despre asta, când a auzit pași ușori apropiindu-se. Nu-și imagina c-ar putea fi un polițist — patrulau mereu câte doi —, dar

amenzile, în cazul în care ieșeai fără motiv în timpul izolării, erau mari, așa că a stat nemișcată și a încercat să respire cât mai încet posibil.

Pașii s-au oprit atât de aproape, încât vedea umbra omului căzând oblic pe trotuar. Oare o simțise? Nu părea posibil. Altcineva — alt rând de pași — se apropia din direcția opusă.

— Zoey? Ce faci aici?

Olive a recunoscut imediat vocea bărbatului și a simțit că i se taie răsuflarea.

— Te-aș putea întreba același lucru, a spus femeia.

Aveau același accent.

— Ți-am spus în camera de călătorii, acum cinci minute, a răspuns Gasperry. Vreau să stau de vorbă cu un cercetător din domeniul literaturii care a intervievat-o pe Olive Llewellyn. Mai vreau o confirmare.

— Mi s-a părut ciudat că ai vrut să pleci iar, după interviul cu ea, într-o călătorie neprogramată, a spus femeia.

Gasperry a tăcut un moment.

— Credeam că nu mai călătorești, a zis el în cele din urmă.

— Da, ei bine, mi s-a părut că împrejurările impun o excepție. Gasperry, cum ai putut să faci una ca asta?

— Voiam doar să vorbesc cu ea, a spus Gasperry. Aveam de gând să respect planul, Zoey, dar n-am putut. N-am putut s-o las să moară.

A urmat un moment de liniște, în timpul căruia acești doi oameni de neînțeleș, își imagina Olive, se uitau direct spre fereastra salonului ei. A ridicat privirea, dar, din unghiul ei, vedea numai petice din tavanul camerei, în mare măsură acoperit de frunze.

— E exact așa cum m-ai avertizat, a spus el încet. Mi-ai zis că munca asta presupune o mare lipsă de omenie și ai avut dreptate. Chiar așa e.

— N-ar trebui să te întorci în prezent, a spus Zoey.

Poftim?

— Sigur că am să mă întorc în prezent, a răspuns Gasperry. Eu cred în asumarea consecințelor.

— Dar consecințele vor fi teribile, a spus Zoey. Am mai asistat la asta.

A urmat un moment de liniște. Gasperry tăcea.

— Orașul Noptii e frumos în secolul ăsta, a spus el în cele din urmă.

— Știu.

Plângea, Olive percepea asta în vocea ei.

— Încă n-a devenit Orașul Noptii.

— Ai dreptate, a răspuns el. Iluminatul funcționează încă. Stăm cu picioarele pe poteca pietruită?

— Da, a răspuns ea. Așa cred.

— Se apropie o patrulă, a spus deodată Gasperry și au dispărut, plecând în liniște, împreună.

Olive a rămas mult timp acolo, între umbre, cuprinsă de un sentiment de straniețe. Îi fusese menit să moară în pandemie, din câte înțelegea ea, dar Gasperry o salvase. Nu-i spusese oare chiar el ce era? *Dacă în fața dumneavoastră ar apărea un călător în timp...*

În noaptea aceea a căutat numele lui Gasperry-Jacques Roberts, iar majoritatea rezultatelor erau referiri la opera ei, la cartea și la adaptarea cinematografică la *Marienbad*. A căutat *Contingencies Magazine* și a găsit un site cu câteva zeci de articole, dar, cu cât căuta mai mult, cu atât devenea mai clar faptul că acesta nu fusese decât un paravan. Nu fusese actualizat de mult

timp și conturile de pe rețelele sociale nu mai înregistraseră nicio activitate.

A auzit un zgomot slab și a tresărit, dar nu era decât Sylvie, stând în prag, îmbrăcată în pijamaua cu unicorni.

— Oh, draga mea, a spus Olive, e miezul nopții. Hai să te învelesc.

— Nu pot să dorm, a răspuns Sylvie.

— Stau puțin cu tine.

Olive și-a ridicat fiica, această greutate caldă din brațele ei, și a dus-o înapoi în dormitor. Totul în cameră era albastru. Olive a acoperit-o cu o plapumă indigo și s-a așezat lângă ea. *Îmi era venit să mor în pandemie.*

— Putem să jucăm Pădurea fermecată? a întrebat Sylvie.

— Desigur, a răspuns Olive. Hai să ne jucăm câteva minute, până ți se face somn.

Sylvie s-a înfiorat de încântare. Pădurea fermecată era o găselniță nouă: Sylvie nu fusese niciodată interesată de prieteni imaginari, dar în izolare își crease un regat plin de asemenea prieteni, a căror regină era chiar ea.

— Când simt că-mi vine somnul, ne oprim, a hotărât Sylvie. Ne oprim chiar înainte să adorm.

— Se deschide ușa portalului, a spus Olive, pentru că așa începea mereu jocul.

În dormitorul lui Sylvie era mai liniște decât în biroul lui Olive, deoarece ferestrele erau orientate spre spatele clădirii, dar Olive auzea încă urletul slab al sirenei unei ambulante.

— Cine vine? a întrebat Sylvie.

— Vulpița vrăjită sare prin portal. „Regină Sylvie“, spune Vulpița vrăjită, „vino repede! E o problemă în Pădurea fermecată!“

Sylvie a râs, încântată. Vulpița vrăjită era prietena ei preferată.

— Și numai eu pot ajuta, Vulpiță vrăjită?

— „Da, regină Sylvie“, spune Vulpiță vrăjită,
„numai tu poți ajuta.“

Încă o prelegere, de data aceasta virtuală. Nu, aceeași prelegere, doar că acum se desfășura în holospațiu. (În nonspațiu. Niciunde.) Olive era o hologramă într-o încăpere cu holograme, un ocean de lumini slabe, care pâlpâiau înaintea ei, strânse toate într-o aparență minimalistă de încăpere. A privit afară, la câteva sute de copii fidele, ușor luminiscente ale unor oameni ale căror corpuri propriu-zise se aflau în încăperi individuale de pe tot Pământul și din colonii, iar un gând răzleț i-a spus că vorbește direct cu o adunare de suflete.

— O întrebare interesantă, a spus Olive, pe care aș vrea s-o analizez în aceste ultime minute, e legată de motivul pentru care a existat un asemenea interes față de literatura postapocaliptică în ultimul deceniu. Am avut marele noroc să călătoresc mult pentru *Marienbad*...

*Cer albastru peste Salt Lake City, păsări zboară în
cercuri deasupra*

*Acoperișul unui hotel din Cape Town, lumini
scânteietoare în copaci*

*Vântul freamătă peste un câmp cu iarbă înaltă,
lângă o gară din nordul Angliei*

— Pot să-ți arăt tatuajul meu? a întrebat femeia din
Buenos Aires

— ... vreau să spun că am avut ocazia să discut cu mulți oameni despre literatura postapocaliptică. Am auzit multe teorii privitoare la interesul față de acest gen. Cineva mi-a sugerat că are legătură cu inechitatea economică, respectiv cu faptul că într-o lume care pare

fundamental nedreaptă, poate că tânjim să aruncăm totul în aer și s-o luăm de la capăt...

— *Asta cred eu, spusese librarul dintr-o veche
librărie din Vancouver, în timp ce Olive îi admira
ochelarii roz*

— ... și nu sunt sigură că sunt de acord cu asta, dar e un gând interesant.

Hologramele s-au foit și au privit-o lung. Îi plăcea ideea că încă poate capta atenția unei camere pline de oameni, chiar dacă acum camera era doar în holospațiu, chiar dacă nu era cu adevărat o cameră.

— Cineva mi-a sugerat că ar putea avea legătură cu o aspirație secretă către eroism, lucru care mi s-a părut interesant. Poate undeva, la un anumit nivel, credem că, dacă lumea ar fi distrusă și recreată, dacă ar fi să aibă o loc o catastrofă inimaginabilă, atunci am fi și noi recreați, poate sub forma unor oameni mai buni, mai eroici și mai plini de onoare.

— *Nu pare posibil? a întrebat librăreasa din
Brazzaville,
cu ochi strălucitori, iar afară pe stradă
cineva cânta la trompetă.*

— *Desigur, nimeni nu vrea să se întâmple așa,
evident,
dar gândiți-vă ce șansă la eroism am avea...*

— Unii mi-au sugerat că are legătură cu catastrofele de pe Pământ, cu decizia de a construi domuri deasupra mai multor orașe, cu tragedia de a fi obligat să părăsești țări întregi din cauza creșterii nivelului apei sau a temperaturilor, dar...

*O amintire: s-a trezit într-o navă spațială, între
orașe,
s-a uitat în jos, la domul de deasupra orașului
Dubai,
și a crezut, pentru un moment teribil de derutant,
că a părăsit Pământul*

— ... asta nu mi se pare adevărat. Frica noastră e justificată și nu e deloc lipsit de rațiune să sugerezi că am putea deplasa frica aceea în ficțiune, dar problema cu o astfel de teorie este că frica noastră nu e deloc nouă. Când vreodată am crezut noi că *nu* se sfârșește lumea?

— Odată am avut o discuție fascinantă cu mama mea, în care mi-a vorbit despre vinovăția pe care o încercaseră ea și prietenii ei la gândul că au adus pe lume copii în acest univers. Asta era pe la jumătatea anilor 2160, în Colonia Doi. Cu greu îți poți imagina un loc sau un timp mai liniștite, dar pe ei îi preocupau furtunile de asteroizi și întrebarea dacă viața pe Lună va deveni imposibilă, dacă va mai putea exista viață pe Pământ...

Mama lui Olive, bând cafea în casa copilăriei lui

Olive:

*o față de masă galbenă, înflorată
mâini strânse pe o cană albastră de cafea
zâmbetul ei*

— ... ce vreau să spun e că mereu apare ceva. Cred că noi, ca specie, avem o dorință de a crede că trăim în punctul culminant al poveștii. E o formă de narcisism. Vrem să credem că suntem importanți și unici, că trăim la sfârșitul istoriei, că *acum*, după toate aceste milenii de alarme false, *acum* este în sfârșit cel mai rău moment al istoriei, că am ajuns, în cele din urmă, la sfârșitul lumii.

Într-o lume care nu mai există, dar a cărei dată exactă de expirare este neclară, căpitanul George Vancouver stă pe puntea HMM Discovery, privind neliniștit un peisaj lipsit de oameni

— Dar toate acestea generează o întrebare interesantă, a spus Olive. Și dacă este cu adevărat sfârșitul lumii, de fiecare dată?

A făcut o pauză pentru a obține efectul dramatic. În fața ei, hologramele care alcătuiau publicul erau aproape neclintite.

— Pentru că ne-am putea gândi, a spus Olive, pe bună dreptate, la sfârșitul lumii ca la un proces continuu și nesfârșit.

O oră mai târziu, Olive și-a scos casca și era din nou singură în biroul ei. Nu știa dacă mai fusese vreodată atât de obosită. A stat nemișcată un timp, ca să absoarbă detaliile lumii fizice: rafturile cu cărți, desenele înrămate ale lui Sylvie, un tablou cu o grădină, pe care i-l dăduseră părinții ei cadou de nuntă, bucata ciudată de metal pe care o găsisese cândva pe Pământ și pe care o atârnase pe perete, pentru că îi plăcea forma ei. S-a ridicat și s-a dus la fereastră, să privească orașul. Străzi albe, clădiri albe, copaci verzi, luminile ambulanțelor. Era miezul nopții, așa că ambulanțele nu aveau nevoie de sirene. Luminile străluceau albastre și roșii în susul străzii, dispărând în depărtare.

Îmi era menit să mor în pandemie. Nu înțelegea în totalitate ce înseamnă acest lucru, deși era punctul în jurul căruia gravitau toate gândurile ei. A trecut un tramvai care transporta lucrători din domeniul sanitar, apoi încă o ambulanță, după care a revenit liniștea. Mișcare în aer: o bufniță care zbura în tăcere prin întuneric.

— Când ne întrebăm de ce se întâmplă lucrul acesta tocmai *acum*, a spus Olive în fața altui public de holograme în seara următoare, adică de ce a crescut interesul față de ficțiunea postapocaliptică în ultimul deceniu, cred că trebuie să luăm în calcul ce s-a schimbat în lume în acest interval și astfel vom ajunge inevitabil la progresul tehnologic.

O hologramă de pe rândul din față pâlpaia ciudat, ceea ce însemna că participantul avea o conexiune instabilă.

— Eu cred că apelăm la ficțiunea postapocaliptică nu pentru că suntem atrași de dezastru în sine, ci pentru că suntem atrași de ceea ce ne imaginăm că ar putea urma. Tânjim în secret după o lume cu mai puțină tehnologie.

— Presupun că nu sunt prima care vă întreabă cum este să fii autoarea unui roman despre pandemie în timpul unei pandemii, a spus o jurnalistă.

— S-ar putea să nu fiți chiar prima.

Olive stătea lângă fereastră și privea cerul. Domul din Colonia Doi avea aceeași textură precum cele din Coloniile Unu și Trei, un model schimbător, cu un cer albastru cu nori, dar ei i se părea că vede o eroare sub forma unui petic, undeva la orizont, o porțiune care pâlpaia puțin, așa încât prin ea se vedea un pătrat de spațiu negru. Era greu de spus.

— La ce lucrați în ultimul timp? Puteți lucra?

— Scriu o poveste SF nebunească, a răspuns Olive.

— Interesant. Îmi puteți vorbi despre carte?

— Nu știu nici eu prea multe despre ea, ca să fiu sinceră. Nici măcar nu știu dacă e roman sau nuvelă. De fapt, e un pic smintită.

— Presupun că orice se scrie anul ăsta are șanse să fie smintit, a spus jurnalista, iar Olive a decis că o place. Ce v-a atras către science-fiction?

Peticul acela de cer pâlpâise cu adevărat. Cum ar arăta, dacă s-ar strica iluminatorul domului? Era un gând ciudat. Întotdeauna luase de bună iluzia atmosferei.

— Sunt în izolare de o sută nouă zile, a spus Olive. Cred că pur și simplu voiam să scriu ceva plasat cât mai departe posibil de apartamentul meu.

— E singurul motiv? a întrebat jurnalista. Distanțarea fizică, un mod de a călători în izolare?

— Nu, presupun că nu.

Sirena unei ambulanțe se auzea tot mai aproape, apoi ambulanța s-a oprit în fața clădirii de vizavi. Olive a întors capul către fereastră.

— Doar că... Uitați, a continuat Olive, nu vreau să fiu melodramatică și știu că așa stau lucrurile în multe locuri acum, dar e... e atât de multă moarte! Moartea e pretutindeni în jurul nostru. Nu vreau să scriu despre nimic din realitate.

Jurnalista tăcea.

— Și știu că e la fel pentru toți ceilalți. Știu cât de norocoasă sunt. Știu că ar putea fi mult mai rău. Nu mă plâng. Dar părinții mei locuiesc pe Pământ și nu știu dacă...

A trebuit să se oprească și să respire, ca să-și vină în fire.

— Nu știu când am să-i revăd.

Au trecut două ambulanțe, una după cealaltă, apoi s-a așternut liniștea. Olive a privit peste umăr. Ambulanța de pe cealaltă parte a străzii nu plecase încă.

— Mai sunteți acolo? a întrebat Olive.

— Mă scuzați, a spus jurnalista.

Avea glasul gâtuit.

— Care e situația dumneavoastră? a întrebat Olive cu blândețe.

S-a gândit că jurnalista părea foarte tânără, judecând după voce. Și-a aruncat ochii spre calendar. Numele jurnalistei era Annabel Escobar și lucra în orașul Charlotte, pe care Olive își amintea vag că-l vizitase într-un turneu, cu atât de mult timp în urmă, în Carolina Unită.

— Locuiesc singură, a spus Annabel. Nu avem voie să ieșim din casă și este...

Dar acum îi dăduseră lacrimile, plângea de-a dreptul.

— Îmi pare rău, a spus Olive. Presupun că vă simțiți singură.

Se uita pe fereastră. Ambulanța nu se mișcase.

— N-am mai stat cu nimeni în aceeași cameră de foarte mult timp, a zis Annabel.

Într-o altă noapte în care își continua cercetările, a descoperit un jurnal academic vechi de un secol, în care se făcea referire la un anume Gaspary J. Roberts. Articolul era dedicat reformei închisorilor. Rezultatul căutării a declanșat pentru Olive o stranie călătorie, la capătul căreia a găsit dosare din penitenciare de pe Pământ: Gaspary J. Roberts fusese condamnat la cincizeci de ani de temniță pentru un omor dublu în Ohio, la sfârșitul secolului XX. În ziar nu apărea nicio fotografie, așa că Olive nu putea fi sigură că era vorba despre același bărbat.

— Așadar, Olive, a spus un alt jurnalist.

Erau holograme într-o încăpere argintie din holospațiu, alături de alți doi autori care scriseseră cărți despre pandemii. Toți patru pâlpâiau ca niște fantome.

— Câte exemplare din *Marienbad* ai vândut de când a început pandemia?

— Ah, a făcut Olive. Nu știu exact. Multe.

— Știu că ai vândut multe, a spus el. A fost pe lista de bestsellere în douăsprezece țări de pe Pământ, în toate cele trei colonii de pe Lună și în două dintre cele trei colonii de pe Titan. Îți cer să-mi spui numărul exact.

— Din păcate, nu am la îndemână cifrele de vânzări, a spus Olive.

Toate hologramele o priveau fix.

— Serios? a întrebat jurnalistul.

— Nu m-am gândit să aduc cu mine extrasul de cont, a spus Olive.

După o oră, când s-a terminat interviul, și-a scos casca și a rămas un timp cu ochii închiși. Revenise acasă de suficient timp încât, când deschidea fereastra, aerul nopții din Colonia Doi să i se pară din nou proaspăt. Poate că aerul era filtrat, dar erau plante, apă curgătoare, era o lume dincolo de fereastra ei, la fel de reală ca oricare altă lume în care trăise vreodată un om. Olive s-a trezit gândindu-se la Jessica Marley, pentru prima oară după mult timp, și la nesuferitul ei roman despre maturizarea în Coloniile de pe Lună. Uite, ar fi vrut să-i spună, nu e nicio *suferință în irealitate* aici. O viață trăită sub un dom, într-o atmosferă generată artificial, tot viață este. O sirenă s-a jelit, îndepărtându-se. Olive și-a luat dispozitivul, a căutat numele Jessicăi și a descoperit că murise cu două luni în urmă, în Spania.

— Mami!

Sylvie stătea în pragul ușii.

— Ți s-a terminat interviul?

— Bună, iubito. Da. S-a terminat mai devreme.

Jessica Marley avea treizeci și șapte de ani.

— Mai ai un interviu?

— Nu.

Olive a îngenunchat în fața fiicei ei și a îmbrățișat-o scurt.

— Nu mai am niciunul, până mâine.

— Apoi putem juca Pădurea fermecată?

— Sigur.

Sylvie s-a bățâit puțin de nerăbdare. *Îmi era merit să mor în pandemie.* Olive știa acum că-și va petrece tot restul vieții încercând să înțeleagă acest lucru. Dar, plină de neastâmpăr, fiica sa de cinci ani stătea în fața ei și zâmbea larg, iar ce a descoperit în acel moment, în timp ce luminile unei alte ambulanțe pâlpâiau pe tavan, a fost că era posibil să-i zâmbească, la rândul ei. Aceasta este strania lecție a traiului în pandemie: viața poate fi tihnită chiar și când te confrunți cu moartea.

— Mami! Vino să jucăm Pădurea fermecată.

— Bine, a încuviințat Olive. Se deschide ușa portalului...

Mirella și Vincent / fișier
deteriorat

Urmărește dovezile. În toți anii de instruire ai lui Gasperry, din noaptea în care a sunat-o pe Zoey ca să-i ureze la mulți ani și până în momentul actual, această deviză îi fusese busolă. *Momentul actual* începea să pară un termen lipsit de sens, dar orice moment poate fi concentrat într-o dată calendaristică, așa că haideți să-i spunem 30 noiembrie 2203, în Colonia Doi, acest oraș devastat de pandemia care în cele din urmă va ucide cinci la sută dintre locuitori, acest loc care deocamdată nu era acasă pentru Gasperry și nici Orașul Noptii, în timp ce el mergea repede pe străzi împreună cu Zoey, ca să scape de o patrulă ce asigura respectarea regulilor în perioada izolării.

— Aici, a spus Zoey și l-a tras lângă o intrare.

Gasperry a aruncat o privire prin ușa de sticlă de lângă el, într-o încăpere cu mese și scaune cufundate în beznă. Locul acesta era sau fusese un restaurant. Toate restaurantele din Colonia Doi erau acum închise.

Stăteau aproape unul de altul în umbră, cu urechile ciulite. Gasperry nu auzea decât zgomotul sirenelor.

— Știi că ai încălcat cel mai important protocol, a spus Zoey încet. De ce ai făcut una ca asta?

— Nu puteam să n-o avertizez, a răspuns Gasperry.

— Bine, a zis ea, uite cum se prezintă situația. Am făcut deocamdată doar o analiză preliminară, dar, din câte îmi dau eu seama, decizia ta de a o salva pe Olive Llewellyn n-a avut niciun impact asupra Institutului Timpului.

— Asta înseamnă c-o să scap?

— Nu, a răspuns ea, asta înseamnă că nu te-ai pierdut imediat în timp. Înseamnă că privilegiul de a călători nu ți-a fost anulat încă, pentru că am investit cinci ani de instruire în tine și ai putea fi în continuare util Institutului Timpului, cel puțin pe durata acestei investigații. Dar eu, dacă aș fi în locul tău, mi-aș scoate localizatorul din braț și nu m-aș mai întoarce.

Zoey și-a ridicat dispozitivul.

— Trebuie să plec, a spus ea. Rămâi aici, în secolul ăsta, și voi încerca să vin să te vizitez.

— Stai. Te rog.

Ea stătea nemișcată, privindu-l.

— Știu că tu n-ai face niciodată ce am făcut eu, a zis el. Dar să presupunem că ai fi procedat la fel. Dacă ai fi în locul meu, Zoey, ce-ai face?

— Mi-e greu să-mi imaginez lucruri care nu există, a răspuns ea.

— Poți să faci un efort?

Zoey a oftat și a închis ochii. Lui Gasperry i-a trecut prin cap, în momentul acela, în timp ce-o privea, că el era singurul om din viața ei. Părinții lor nu mai trăiau. Ea nu se căsătorise niciodată. Dacă avea prieteni sau era interesată de cineva, lucrul ăsta nu fusese adus niciodată în discuție. Gasperry încerca un sentiment incomensurabil de vinovăție. Zoey a deschis ochii.

— Aș putea încerca să remediez anomalia, a spus ea.

— Cum?

Zoey a rămas tăcută atât de mult timp, încât el a crezut că nu va răspunde.

— Stai puțin, a zis ea. Le-a luat un an celor mai bune echipe de cercetători pe care le avem numai să ajungă la aceste coordonate.

A scris ceva pe dispozitivul ei și el și-a auzit propriul dispozitiv scoțând un sunet înfundat în buzunar.

— Ți-am trimis o nouă destinație, a spus Zoey. Nu știm secolul, știm doar ziua și locul, așa că va trebui să aștepti în pădure.

A introdus un alt cod în dispozitiv, după care acesta s-a stins.

Gaspery era singur lângă intrarea în restaurant, în orașul potrivit, dar în secolul greșit. A închis ochii și s-a gândit la cursul investigației, pentru că prefera să facă asta, în loc să se gândească la sora lui sau la ce-l aștepta dacă se întorcea în epoca sa. Avea o nouă destinație. A introdus codurile în dispozitiv și s-a făcut nevăzut.

Era pe plaja din Caiette. După coordonate, vedea că a ajuns în vara anului 1994, dar la început părea a fi o greșeală, deoarece locul acela nu se schimbase deloc în ultimele opt decenii. Privea două insulițe, două pâlcuri de copaci plutind peste ape, și pentru un moment a crezut că se întorsese în anul 1912, îmbrăcat în costumul unui preot de la începutul secolului XX, pregătit să-l întâlnească pe Edwin St. Andrew în biserică.

Bisericuța albă de pe deal era neschimbată de când fusese el aici ultima oară — probabil o revopsiseră de curând —, dar casele din jurul ei erau diferite. S-a întors cu spatele spre așezare și privirea i-a căzut peste ocean. Soarele răsărea, în timp ce nuanțe de albastru și roz fremătau peste apă. Îi plăcea să-i urmărească mișcarea, blânda repetare a valurilor. S-a trezit gândindu-se la mama lui, pentru prima oară după mult timp. Ea trăise pe Pământ în copilărie. Ținea o fotografie înrămată, cu un ocean de pe Pământ, în bucătăria casei în care copilărise el, un mic dreptunghi de valuri pe perete, undeva lângă sobă. Gasperry își amintea cum îl privea mama lui, în timp ce amesteca în supă. Cu toate astea, pentru el, și-a dat Gasperry seama, oceanul nu avea nicio semnificație, nu apărea în niciuna dintre amintirile lui din copilărie și în niciunul dintre momentele importante din viața lui; era doar ceva ce văzuse în filme și apoi în realitate, trimis în interes de serviciu, așa că nu-i trezea prea multe sentimente și, după o clipă, s-a întors și a început să meargă în josul plajei, urmând

coordonatele care pulsau delicat pe dispozitivul lui. A trecut de ultima casă, apoi a intrat în pădure.

Era mai simplu acum să treacă prin această pădure decât atunci când purtase sutană preotească, dar tot nu se descurca prea bine. Pământul era prea moale; hainele i se agăţau în crengi; se simţea asaltat din toate părţile. Era o după-amiază însorită, dar probabil că plouase în dimineaţa aceea. Ferigile ude îi împiedicau înaintarea. Pantofii lui erau mai puţin rezistenţi la apă decât crezuse. Dispozitivul îi pulsa uşor în mână, cu mesajul că era foarte aproape de locul pe care îl căuta; a dat drumul crengii pe care o ţinea ca să vadă ecranul, iar creanga l-a plesnit peste faţă.

Iată arţarul, cu optzeci şi doi de ani mai bătrân decât ultima oară când îl văzuse. Crescuse mai puţin în înălţime, decât în grosime şi splendoare. Luminişul din jurul lui se lărgise, odată cu trecerea timpului. A trecut pe sub bolta crengilor, să poată privi în sus, la lumina soarelui care se cernea printre frunze, şi, pentru prima oară de când se ştia, a simţit cu adevărat ce înseamnă veneraţia.

Când va veni Vincent Smith aici? Nu ştia. Gaspery a ieşit din luminiş şi şi-a croit drum printr-un desiş de frunze, iar acolo a îngenuncheat pe pământul răcoros şi ud şi a început să aştepte.

Stătea complet nemişcat şi asculta. Un alt lucru care nu-i plăcea la păduri era sunetul neîntrerupt. Nu era zgomotul alb din oraşele de pe Lună, produs de mecanismele din depărtare care creşteau nivelul gravitaţiei, pentru a-l egaliza cu cel de pe Pământ, care menţineau aerul din interiorul domurilor respirabil şi creau o briză

iluzorie. Zgomotul alb al unei păduri nu avea un tipar anume, iar caracterul său aleatoriu îl neliniștea pe Gasperry. Timpul trecea, oră după oră. Mușchii îl dureau din pricina încordării. Îi era teribil de sete. S-a ridicat de câteva ori, să-și dezmoștească picioarele, apoi s-a ghemuit din nou aproape de pământ. Era imposibil să auzi ceva apropiindu-se, până când, la un moment dat, a auzit. Puțin după ora patru după-amiaza, a auzit pașii ușori ai fetei pe potecă.

Vincent Smith la treisprezece ani: dădea impresia că și-a tăiat singură părul cu o foarfecă boantă, după care și l-a vopsit albastru-deschis. Avea dungi negre în jurul ochilor. Emană neglijență. Mergea încet și privea prin vizorul aparatului și, din ascunzătoarea lui, Gasperry a recunoscut scena: odată șezuse într-o sală de spectacole din orașul New York și urmărise o reprezentație muzicală oarecum plictisitoare, care includea înregistrarea pe care o făcea Vincent în acest moment. Ea s-a oprit sub copac, a îndreptat aparatul în sus...

... și realitatea s-a spart: Gasperry și Vincent erau în catedrala întunecoasă și plină de ecou a terminalului aerospațial din Oklahoma City, unde Olive Llewellyn mergea chiar în fața lor, în timp ce dintr-o vioară, de undeva din apropiere, se înălțau note muzicale. Și tot aici, oricât ar fi părut de imposibil, se afla Edwin St. Andrew, cu fața ridicată spre crengi/tavanul terminalului...

Vincent s-a clătinat pe picioare și a fost cât pe ce să scape aparatul de filmat. Gasperry își apăsa gura cu mâinile, pentru că-i venea să țipe, iar terminalul a dispărut. Una e să știi teoretic că un moment ar putea deregla un altul, alta e să le simți pe amândouă simultan și cu totul altceva să bănuiești ce ar putea însemna asta. Vincent se

uita înnebunită împrejur, dar el stătea ghemuit, așa că nu l-a văzut. Gaspary a închis ochii, și-a afundat mâinile în noroi și a încercat să se încredințeze că apa rece care i se scurgea prin genunchii pantalonilor exista cu adevărat.

Dar ce face o lume să fie reală?

Gaspery stătea întins pe spate în noroi, privea fix frunzele profilate pe cerul tot mai întunecat și avea impresia că se afla acolo de ceva timp. Se lăsa noaptea în pădure. Vincent plecase. S-a ridicat în capul oaselor cu un oarecare efort — avea spatele înțepenit; cât timp stătuse acolo nemișcat? — și a trimis un mesaj de pe dispozitivul lui: *L-am văzut! Am văzut fișierul deteriorat! Există cu adevărat, Zoey.*

Nu a primit niciun răspuns. Știa ce făcuse, știa că încălcase cea mai importantă regulă, salvând-o pe Olive Llewellyn, dar mai avea un dram de speranță că mesajul l-ar putea salva.

Gaspéry s-a întors la momentul în care plecase, în Camera pentru Călătorii Numărul Opt, din subsolul al treilea de la Institutul Timpului, iar Zoey stătea în fața lui, la panoul de control.

— Am văzut-o, a spus Gaspéry. Am văzut anomalia.

— Am primit mesajul tău.

Zoey îl privea fix și el a văzut că plânse.

— Tocmai am vorbit cu Ephrem, a spus ea. Vei fi retras din activitate.

— Ce se va întâmpla cu mine?

— Nimic bun.

— Știu ce-am făcut, a spus Gaspéry. Dar, dacă termin investigația, poate vor...

— Nu cred că mai ai ce face acum ca să te salvezi.

— Dar *aș putea* avea. Uite. Mai am nevoie de o confirmare, de încă un martor. Îmi mai trebuie doar două destinații.

Gaspéry a ieșit din mașină și a întins dispozitivul spre ea.

Zoey l-a privit și s-a încruntat.

— 1918?

— Am câteva întrebări suplimentare pentru Edwin St. Andrew.

— În 1918? El a văzut anomalia în 1912. Și ce s-a întâmplat în 2007?

— O petrecere la care a participat Vincent Smith, a spus el. Deși cred că pe vremea aceea o chema Vincent Alkaitis. Petrecerea era pe o listă cu destinații secundare.

— Dar dispozitivul și localizatorul tău sunt scoase din funcțiune, a spus ea.

— Zoey, a insitat Gasperry. Te rog.

Ea a închis ochii doar o clipă, după care a luat dispozitivul din mâna lui. A scris ceva ce el nu putea vedea, apoi s-a aplecat aproape de proiecție, să-i scaneze irisul.

— Încalc ordinul de retragere din activitate, a spus ea.

Avea vocea ciudat de lipsită de emoție, iar el i-a citit teroarea din ochi.

— Ephrem va sosi aici dintr-o clipă în alta, probabil cu forțele de securitate. N-am să te împiedic să pleci, Gasperry, dar nu te pot proteja dacă te întorci.

— Înțeleg, a spus el. Mulțumesc.

Gasperry a auzit bătaia în ușă exact în clipa în care pleca.

Gaspery a ieșit dintr-o cabină de toaletă pentru bărbați din orașul New York în iarna anului 2007 și a intrat în căldura și lumina unei petreceri organizate într-o galerie de artă. S-a mișcat încet prin mulțime, încercând să se orienteze. O căuta pe Vincent Smith. Știa că va fi aici — prezența ei fusese consemnată în documentele istorice, deoarece undeva, în această încăpere, se afla și un fotograf de evenimente —, dar asta însemna, în anul 2007, că aici era și Mirella Kessler, iar după strania întâlnire cu ea din anul 2020, Gaspery spera s-o evite.

Le-a văzut împreună în capătul opus al încăperii, admirând o pictură în ulei, de mari dimensiuni. A smuls un pahar cu vin roșu de pe o tavă mică și rotundă și a mers să privească un alt tablou și să-și pună la cale următoarea mutare. Mulțimea îl descuraja. Oamenii dădeau mâna — lucru care, chiar și după toată instruirea lui în materie de sensibilități culturale, părea un gest ciudat în sezonul gripei — și se sărutau pe obraz. Oamenii ăștia n-au cunoscut în mod direct pandemia, și-a amintit el. Niciunul nu era suficient de în vârstă încât să-și amintească de iarna dintre 1918–1919; ebola apăruse de câțiva ani, dar era în general localizată dincolo de Atlantic; COVID-19 urma să apară abia peste treisprezece ani. Gaspery a început să meargă încet, pe lângă pereții încăperii, înaintând ușor către Vincent.

În anul 2007, Vincent era bogată și avea un lustru de eleganță și încredere în sine la care nu

s-ar fi așteptat de la puștoaica amărâtă, cu părul albastru, pe care tocmai o întâlnise în Caiette. Avea brațul răsucit pe după cel al Mirellei și stăteau în fața unui tablou, dar, își dădea el seama acum, nu-l priveau cu adevărat. Vorbeau pe un ton conspirativ. Mirella râdea ușor. Aveau un aer de inseparabilitate care pe el îl aducea în pragul disperării. Dar chiar în clipa aceea, Vincent s-a desprins ca să salute pe altcineva, în timp ce Mirella a plecat să-și găsească soțul, iar Gaspéry a simțit că are o șansă.

— Vincent?

— Bună!

Avea un zâmbet cald, iar Gaspéry și-a dat imediat seama că o place.

— Îmi cer scuze că te deranjez. Fac o investigație în numele unui colecționar de artă și mă întrebam dacă ți-aș putea pune o scurtă întrebare despre înregistrările fratelui tău, Paul.

Îi captase atenția. A făcut ochii mari.

— Fratele meu? Dar nu credeam... nu știam că face înregistrări. E muzician. Sau compozitor, presupun.

— Așa bănuiesc și eu, a spus Gaspéry. Nu cred că a făcut el înregistrările. Cred că le-a făcut altcineva.

Ea s-a încruntat.

— Le poți descrie?

— Există una care mă interesează în mod special, a spus Gaspéry. Cel care filma se plimba printr-o pădure. În Columbia Britanică, cred. Era o zi însorită. Judecând după calitatea filmării, aș spune că era, probabil, undeva pe la mijlocul anilor 1990.

Privirea ei s-a îmblânzit. Gaspéry a avut sentimentul că exercitase asupra ei un fel de hipnoză.

— Cel care a făcut filmarea mergea pe o potecă, a continuat el, spre un arțar.

Ea a dat aprobator din cap.

— Înregistram tot timpul pe poteca aia, a explicat ea.

— În înregistrarea aceasta anume, se petrece ceva ciudat. E o stăfulgerare stranie, a spus Gasperry, ca și cum totul s-ar întuneca timp de o secundă, probabil o anomalie a benzii...

— A părut o anomalie, a intervenit Vincent, dar nu la nivelul benzii.

— Ai văzut-o?

— Am auzit niște zgomote ciudate, apoi totul s-a întunecat.

— Ce-ai auzit?

— Muzică de vioară. Apoi un fel de sunet hidraulic. Era inexplicabil.

Brusc, privirea i-a devenit concentrată.

— Scuză-mă, a spus ea, cum ai zis că te numești?

Soțul lui Vincent s-a apropiat de ei prin mulțime, dându-i femeii un pahar de vin, iar Gasperry a profitat de acest moment de neatenție ca să se îndepărteze discret de ei. Încerca o senzație ciudată de beție, o combinație de epuizare și bucurie. Avea un interviu care confirma totul, înregistrat pe dispozitivul lui. Avea și el observații proprii. Pentru prima oară după interviul cu Olive Llewellyn, în dimineața acestei zile stranii și aparent nesfârșite, a simțit că poate nu e condamnat la pieire.

Dar Gasperry a ezitat o clipă lângă ușa toaletei bărbaților, privea petrecerea și fericirea i-a pălit. Iată grozăvia de care îl avertizase Zoey, faptul cu adevărat cumplit că știa cum se va sfârși povestea tuturor. A privit prin încăpere și, pentru prima oară în viața lui, Gasperry s-a simțit bătrân.

Vincent și soțul ei au ciocnit paharele. Peste paisprezece luni, Alkaitis va fi arestat pentru că a derulat o schemă Ponzi de proporții, apoi va fi liberat pe cauciune, moment în care va fugi în Dubai — părăsind-o pe Vincent — și-și va petrece restul lungii sale vieți într-o serie de hoteluri.

Vincent va mai trăi doisprezece ani, apoi va dispărea în împrejurări misterioase de pe puntea unui cargobot.

În apropierea lor era Mirella, care vorbea cu soțul ei, Faisal. Faisal investise în schema frauduloasă a lui Jonathan, iar când schema se va prăbuși peste un an, el va pierde totul, la fel și membrii familiei lui, care investiseră la îndemnul său. Faisal se va sinucide.

Mirella va găsi cadavrul și un bilet. După aceea va rămâne mai bine de zece ani în orașul New York, până când, în martie 2020, va călători în Dubai din motive necunoscute, ajungând la timp să prindă acolo pandemia de COVID-19.

Tot acolo îl va cunoaște pe Himesh Chiang, oaspete la același hotel la care era cazată, iar după un timp, cei doi se vor întoarce în Londra lui natală, unde vor supraviețui pandemiei, se vor căsători și vor trăi împreună tot restul vieții; Mirella va aduce pe lume trei copii, va avea o carieră de succes ca director în comerțul cu amănuntul și va muri de pneumonie la vârsta de optzeci și cinci de ani, la un an după ce soțul ei moare într-un accident de mașină.

Dar atât de multe lucruri sunt inevitabil omise din orice biografie, din povestea oricărei vieți! Înainte de toate astea, înainte ca Mirella să-l piardă pe Faisal, înainte de această petrecere din acest oraș de pe malul mării, ea fusese copil în Ohio. Gaspary s-a cutremurat. Se gândea la felul în care îl privise în parc, în ianuarie 2020. *Tu erai*

în pasaj, îi spusese ea, cu o siguranță teribilă, în Ohio, când eram mică. Și nu doar atât. Îi spusese că a fost arestat acolo.

Se gândise că anul 1918 va fi ultima lui călătorie. Făcuse toate eforturile pentru a se salva, iar după 1918 se întorcea acasă, să-și asume consecințele. Dar acum, privind-o pe Mirella, își dădea seama că era prea târziu. Se ducea în 1918, dar avea să mai fie o destinație.

Pe cheltuiala părinților/
1918, 1990, 2008'

În anul 1918, Edwin nu mai avea niciun frate și îi mai rămăsese doar un picior. Locuia cu părinții pe proprietatea familiei. Se plimba fără încetare, chipurile pentru că încerca să-și exerseze mersul — îi fusese fixată o proteză și mergea clătinat —, dar adevăratul motiv era că, dacă se oprea, îl putea înhăța inamicul. Mergea fără întrerupere, toată ziua și toată noaptea. Somnul îl purta negreșit înapoi în tranșee, așa că-l evita, ceea ce însemna că-l ataca pe neașteptate: în timp ce citea în bibliotecă, când stătea în grădină, o dată sau de două ori, la cină.

Părinții lui nu știau cum să-i vorbească, ba chiar nici măcar cum să-l privească. Nu-l mai puteau acuza de lipsa ambiției pentru că era erou de război, dar și invalid, întrucâtva. Le era tuturor limpede că nu-i era bine.

— Te-ai schimbat atât de mult, dragul meu, îi spunea mama lui cu blândețe, iar el nici măcar nu era sigur dacă vorbele ei erau un compliment, o acuzație sau pur și simplu o observație.

Nu reușise niciodată să citească oamenii cu prea mare pricepere, dar acum devenise și mai stângaci.

— Ei bine, spunea el, am văzut anumite lucruri pe care mi-aș dori să nu le fi văzut.

Eufemismul afurisitului de secol XX.

Însă încerca mai multă empatie față de mama lui decât înainte.

Când pe Abigail o lua valul la masă, când discuția aluneca spre colonii și pe față i se

așternea aerul pe care fiii ei îl numiseră cândva, nu prea amabil, „mina ei de India Britanică”, Edwin înțelegea mai bine acum că ea jelea o pierdere. Lui încă i se părea de neiertat guvernarea britanică a Indiei, dar asta nu însemna că ea nu pierduse o întreagă lume. Nu era vina ei că lumea în care crescuse încetase să mai existe.

Uneori, în grădină, îi plăcea să stea de vorbă cu Gilbert, deși Gilbert murise. Gilbert și Niall se prăpădiseră amândoi în Bătălia de pe Somme, la o zi distanță unul de altul, în timp ce Edwin supraviețuise Bătăliei de la Passchendaele. Nu, *supraviețuise* nu era cuvântul potrivit. Trupul însuflețit al lui Edwin se întorsese de la Passchendaele. Acum își considera corpul în termeni strict mecanici. Inima îi bătea regulat. Continua să respire. Era sănătos fizic, dacă nu țineai cont de piciorul lipsă, dar era fundamental bolnav. Era greu să fii viu în lume.

— Nu e ceva neobișnuit, l-a auzit pe doctor zicând pe culoar, la ușa camerei lui, în primele săptămâni, când nu făcea decât să zacă întins în pat. Băieții care au fost acolo și au sfârșit în tranșee, ei bine, unii dintre ei au văzut lucruri pe care n-ar trebui să le vadă niciunul dintre noi.

El nu capitulase pe de-a-ntregul. Se străduia. Se ridica din pat și se îmbrăca dimineăta, mânca ce i se punea în față și apoi, sleit de puteri, își petrecea mare parte din ce mai rămânea din zi în grădină. Îi plăcea să stea acolo pe o bancă, sub un copac, și să discute cu Gilbert. Știa că Gilbert nu e acolo — nu era *chiar atât* de dus —, dar nu avea cu cine altcineva să vorbească. Avusese prieteni aici, cândva, dar acum unul era în China și toți ceilalți muriseră.

— Acum, că tu și Niall ați murit, i s-a confesat el lui Gilbert, eu am să moștenesc titlul și moșia.

Îl surprindea cât de puțin îi păsa de lucrul acesta.

A fost foarte ciudat când a ieșit într-o dimineață în grădina împrejmuită cu zid și a văzut un bărbat așteptându-l pe bancă. Pentru o clipă a crezut că era Gilbert — deja orice i se părea posibil —, dar s-a apropiat și a descoperit adevărata identitate a omului, ceea ce i s-a părut a fi o ciudățenie la fel de mare: era impostorul din mica biserică de la granița vestică a Columbiei Britanice, bărbatul ciudat, îmbrăcat în haine de preot, pe care nimeni altcineva din locul acela nu-l văzuse și de care nu mai auzise nimeni.

— Te rog, a spus bărbatul. Ia loc.

Același accent străin, imposibil de identificat.

Edwin s-a așezat lângă el, pe bancă.

— Credeam că ai fost o halucinație, a spus Edwin. Când m-am întâlnit cu părintele Pike și l-am întrebat de noul preot cu care tocmai vorbisem, Pike m-a privit de parcă aș fi avut două capete.

— Mă numesc Gaspéry-Jacques Roberts, a spus străinul. Din păcate, am doar câteva minute la dispoziție, dar voiam să discut cu tine.

— Câteva minute până la...?

— Până la o întâlnire. O să mă crezi nebun, dacă-ți dau mai multe detalii.

— Din păcate, nu sunt în măsură să judec nebunia nimănui în momentul de față, dar de ce dai târcoale prin grădina mea?

Gaspéry a ezitat.

— Ai fost pe Frontul de Vest, nu-i așa?

Noroi. Ploaie rece. O explozie, o lumină orbitoare, lucruri care cădeau în jurul lui, apoi unul dintre

obiectele acelea proiectate l-a lovit în piept și, când a privit în jos, a recunoscut brațul celui mai bun prieten al său...

— Belgia, a confirmat Edwin printre dinți.

Prieten nu era tocmai cuvântul potrivit pentru ce reprezenta de fapt bărbatul acela pentru el. Obiectul care i-a lovit vestonul și i-a căzut la picioare era brațul iubitului său. Capul iubitului a aterizat undeva în apropiere, în noroi, cu ochii cășcați încă de uluială.

— Și acum te temi pentru sănătatea ta mintală, a spus Gaspéry precaut.

— Sincer să fiu, a fost mereu puțin fragilă, a mărturisit Edwin.

— Îți aduci aminte ce ai văzut în pădurea din Caiette? Au trecut ceva ani de atunci.

— Foarte bine, dar a fost o halucinație. Prima din multele care au urmat, din păcate.

Gaspéry a tăcut preț de o clipă.

— Nu pot explica mecanismul, a spus el. Probabil că sora mea ar putea, dar pe mine mă depășește încă. Însă, dincolo de ce ți s-a întâmplat după aceea, de tot ce ai văzut în Belgia, se poate să fii mai sănătos la minte decât crezi. Te asigur că ce ai văzut în Caiette era adevărat.

— Cum pot fi sigur că exiști cu adevărat? a întrebat Edwin.

Gaspéry a întins mâna și l-a atins pe Edwin pe umăr. Au stat așa o clipă, Edwin privea mâna de pe umărul lui, apoi Gaspéry și-a retras-o și Edwin și-a dres glasul.

— Ce am trăit eu în Caiette n-avea cum să fie adevărat, a spus Edwin. A fost o tulburare a simțurilor.

— Oare? Cred că ai auzit notele unei melodii cântate la vioară de un muzician aflat într-un

terminal aerospațial din anul 2195.

— Un terminal aerospațial... din anul două mii o sută *cât*?

— Urmate de un sunet care trebuie să ți se fi părut foarte straniu. Un soi de vuiet, nu-i așa?

Edwin l-a fixat cu privirea.

— De unde știi?

— Pentru că ăsta e sunetul pe care-l scot navele spațiale, a spus Gasperry. Vor fi inventate mult mai târziu. În ceea ce privește muzica de vioară... un fel de cântec de leagăn, nu-i așa?

A tăcut o clipă, apoi a fredonat câteva note. Edwin s-a prins de brațul băncii.

— Bărbatul care a compus acest cântec se va naște abia peste o sută optzeci și nouă de ani.

— Nimic din toate astea nu e posibil, a spus Edwin.

Gasperry a oftat.

— Judecă totul prin prisma... ei bine, prin prisma unei dereglări. Momente din timp se pot deregla unul pe altul. A avut loc o perturbare care n-avea nicio legătură cu tine. Tu ești doar un om care a văzut-o. M-ai ajutat foarte mult pe parcursul investigației, cred că te afli într-o stare oarecum delicată și m-am gândit că poate te-ai mai liniști puțin dacă ai afla că s-ar putea să fii mai sănătos la minte decât crezi. Cel puțin în momentul acela nu aveai halucinații. Ai experimentat un moment care aparținea unui alt punct din timp.

Privirea lui Edwin a rătăcit departe de fața bărbatului, la blânda decrepitudine a grădinii în septembrie. Salviile erau mai degrabă golașe acum, cu tulpini cafenii și frunze uscate, cu câteva ultime flori ca niște dâre albastre și violet în lumina slabă. Brusc, a înțeles cum ar putea fi viața lui din momentul acela: ar putea să trăiască

aici, liniștit, să îngrijească grădina, și în cele din urmă asta ar putea fi de ajuns.

— Mulțumesc pentru faptul că mi-ai spus, a zis Edwin.

— Să nu mai povestești nimănui altcuiva despre asta.

Gaspery s-a ridicat și și-a scuturat o frunză căzută pe haină.

— Vei ajunge la azil.

— Unde te duci? a întrebat Edwin.

— Am o întâlnire în Ohio, a explicat Gaspery. Succes!

— În Ohio?

Dar Gaspery se îndepărta deja de el, dispărând în spatele casei. Edwin l-a urmărit cu privirea, apoi a rămas pe bancă mult timp, ore în șir, privind cum grădina pălește în amurg.

Gasperry a dat ocol casei și, în umbra salciei plângătoare, s-a oprit și și-a privit un moment dispozitivul. Un mesaj a pulsat slab pe ecran: *Întoarce-te*. Ajunsese la capătul itinerarului. Singura destinație posibilă era acasă. Preț de o clipă, i-a trecut prin cap ideea nebunească de a rămâne aici, în 1918, să-și îngroape dispozitivul în grădină, să-și scoată localizatorul din braț, să înfrunte pandemia de gripă spaniolă și să încerce să-și clădească o viață într-o lume străină, dar, chiar în timp ce se gândea la asta, introducea codul, pleca deja, iar când a deschis ochii în lumina necruțătoare a Institutului Timpului, nu l-a surprins să vadă figurile adunate acolo, bărbații și femeile în uniforme negre, care așteptau cu armele pregătite. Însă l-a mirat faptul că agenta de publicitate a lui Olive Llewellyn stătea lângă Ephrem. Ei erau singurii care nu purtau uniformă.

— Aretta?

— Bună, Gasperry, l-a salutat ea.

— Rămâi pe loc, te rog, a zis Ephrem. Nu e cazul să ieși din mașină.

Își ținea mâinile la spate. Gasperry a rămas pe loc. În colțul camerei — a trebuit să-și sucească gâtul să vadă dincolo de oamenii îmbrăcați în uniforme negre — Zoey era imobilizată de doi bărbați.

— N-am bănuț nicio clipă, i-a spus Gasperry Arettei.

— Asta pentru că-mi fac bine treaba, a răspuns Aretta. Nu mă duc la oameni și le spun că sunt călător în timp.

— Mi se pare corect.

Gaspery se simțea tulburat.

— Îmi pare rău, i-a spus el lui Zoey. Îmi pare rău că te-am păcălit.

Dar deja o scoteau din cameră și ușa se închidea în urma ei.

— Ai păcălit-o? a întrebat Ephrem.

— I-am spus că mă duc în anul 1918 pentru investigație. De fapt, am încercat să-l salvez pe Edwin St. Andrew, să nu moară într-un azil de nebuni.

— Serios, Gaspery? Încă o infracțiune? Are cineva o biografie actualizată?

Aretta își privea încruntată dispozitivul.

— Biografie actualizată, a spus ea. La treizeci și cinci de zile după vizita lui Gaspery, Edwin St. Andrew a căzut victimă pandemiei de gripă spaniolă din 1918.

— Nu e aceeași biografie?

Ephrem s-a întins după dispozitivul ei, a citit ceva, apoi i l-a înapoiat cu un oftat.

— Dacă n-ai fi schimbat cronologia, i-a spus el lui Gaspery, tot ar fi murit de gripă, doar că patruzeci și opt de ore mai târziu și la un azil de nebuni. Înțelegi cât de *inutil* a fost?

— Scapi din vedere lucrul cel mai important, a spus Gaspery.

— E foarte posibil.

Oare Ephrem avea lacrimi în ochi? Părea obosit și încordat. Un om care preferase meseria de arboricultor; un om într-o situație dificilă, care făcea o muncă grea.

— Vrei să mai spui ceva?

— Am ajuns deja la „ultimele cuvinte”, Ephrem?

— Ei bine, ultimele tale cuvinte în acest secol, a răspuns Ephrem. Ultimele tale cuvinte pe Lună.

Din păcate, vei călători puțin și nu te vei mai întoarce.

— Poți să ai grijă de pisica mea? a întrebat Gasperry.

Ephrem a clipit încurcat.

— Da, Gasperry, o să am grijă de pisica ta.

— Mulțumesc.

— Mai e ceva?

— Dacă aș putea s-o iau de la capăt, aș face exact la fel, a spus Gasperry. Nici măcar n-aș sta pe gânduri.

Ephrem a oftat.

— E bine de știut.

În acest timp, ținuse o sticlă la spate. Acum a ridicat-o și i-a pulverizat ceva în față lui Gasperry. S-a simțit un miros dulceag, luminile și-au pierdut din intensitate, apoi picioarele lui Gasperry au cedat...

3

... în timp ce-și pierdea cunoștința, a avut impresia că Ephrem intrase în mașină, în spatele lui...

... Două focuri de armă, în succesiune rapidă...

Pași, un bărbat care fuge...

Gaspery era într-un tunel. Lumină la fiecare capăt, nu doar lumină, ci zăpadă...

Nu, nu un tunel, ci un pasaj. Simțea mirosul de fum al mașinilor din secolul XX. Se simțea adormit, de la substanța pe care i-o pulverizase în ochi. Stătea cu spatele la parapet.

Era și Ephrem acolo, calm și eficient, în costumul lui închis la culoare.

— Îmi pare rău, Gaspery, a spus el pe un ton blând, iar Gaspery îi simțea răsuflarea caldă în ureche. Îmi pare sincer rău.

I-a smuls dispozitivul din mână și l-a înlocuit cu ceva tare, rece și mult mai greu...

O armă. Gaspery a privit-o, curios, iar bărbatul care fugea — cel care trăsesese, și-a dat el seama ca prin ceață — a dispărut, a urcat parapetul și s-a făcut nevăzut. Ephrem nu mai era nici el, o fantomă trecătoare. Aerul era rece.

A auzit un geamăt slab la picioarele lui. Lui Gaspery îi era greu să rămână treaz. Ochiul i se tot închidea. Dar a văzut doi bărbați întinși pe jos, undeva în apropiere, doi bărbați al căror sânge se scurgea pe caldarâm, în timp ce unul dintre ei îl fixa cu privirea. În ochii bărbatului se citea o nedumerire evidentă — *Cine ești? De unde ai răsărit?* —, dar nu mai era în stare să vorbească și, sub privirile lui Gaspery, lumina din ochi i s-a stins. Gaspery era singur sub un drum expres, cu doi bărbați morți. A ațipit, doar o clipă. Când a deschis ochii, se uita fix la arma din mâna lui, iar

piesele puzzle-ului se îmbinau unele cu celelalte. *E posibil să te rătăcești în timp*, spusese Zoey, într-alt secol. De ce să te deranjezi să întemnițezi pe viață un om pe Lună, când omul respectiv poate fi trimis în altă parte, când îi poți înscena o crimă, urmând să fie întemnițat pe cheltuiala altcuiva?

A simțit mișcare în stânga lui. A întors capul, foarte încet, și a văzut copiii. Două fete, poate în vârstă de nouă și unsprezece ani, se țineau de mână. Intraseră în pasaj, dar acum se opriseră la o oarecare distanță și priveau fix. Le-a văzut ghiozdanele și și-a dat seama că tocmai ieșiseră de la școală și că erau în drum spre casă.

Gaspery a lăsat arma să-i scape din mână și ea a căzut cu un zăngănit, ca un obiect inofensiv. Acum, peste el se revărsau lumini albastre și roșii. Fetele se uitau la cei doi bărbați morți, apoi copila mai mică l-a privit și el a recunoscut-o.

— Mirella, a spus el.

Nicio stea nu strălucește veșnic. Gaspéry a scrijelit aceste cuvinte pe un perete din închisoare, câțiva ani mai târziu, atât de delicat, încât de la orice distanță, oricât de mică, părea un defect de vopsire. Trebuia să te apropii ca să le vezi și trebuia să fi trăit în secolul XXII sau mai târziu, ca să știi ce înseamnă. Trebuia să fi văzut acea conferință de presă din secolul XXII, cu președinta Chinei pe podium, în spatele căreia stăteau câțiva dintre liderii ei mondiali preferați, în timp ce steagurile se agitau pe cerul strălucitor, albastru.

Avea timp în închisoare, timp nemărginit, așa că Gaspéry își petrecea mare parte din el gândindu-se la trecut, de fapt, nu, la viitor, la momentul din timp în care intrase în biroul lui Zoey cu briose și flori și la tot ce urmase. Ce se întâmplase în final era teribil, se afla într-o închisoare din secolul nepotrivit și urma să moară aici, dar când lunile s-au transformat în ani, a descoperit că regretă foarte puține lucruri. Faptul c-o avertizase pe Olive Llewellyn de apropierea pandemiei nu era, oricât ar fi întors chestiunea pe toate părțile în mintea lui, un lucru greșit. Dacă un om e pe punctul să se înece, ai datoria să-l scoți din apă. Avea conștiința curată.

— Ce-ai scris acolo, Roberts? a întrebat Hazelton.

Hazelton era colegul lui de celulă, un bărbat mult mai tânăr, care se plimba și vorbea fără încetare. Gaspéry nu-i dădea atenție.

— Nicio stea nu strălucește veșnic, a spus Gasperry.

Hazelton a dat din cap.

— Îmi place, a spus el. Puterea gândirii pozitive, hm? Ești în închisoare, dar nu veșnic, fiindcă nimic nu e *veșnic*, am dreptate? Eu, ori de câte ori încep să mă simt un pic deprimat din cauza vieții mele...

A continuat să vorbească, dar Gasperry a încetat să-l asculte. Era calm în ultima vreme, într-un fel la care nu s-ar fi așteptat. Pe înserat, lui Gasperry îi plăcea să stea chiar la capătul patului său suprapus, la un pas de a cădea de pe muchie, pentru că din unghiul acela se vedea o şuviță de cer prin fereastră, iar pe ea vedea Luna.

Anomalia

Aşa-i sfârşitul cel făgăduit?

Un rând din romanul *Marienbad*, al lui Olive Llewellyn, dar, de fapt, un citat din Shakespeare. L-am găsit în biblioteca închisorii, după vreo cinci sau şase ani, într-un volum broşat, cu coperta lipsă.

2

Nicio stea nu strălucește veșnic.

Nu la foarte mult timp după ce am împlinit
șaiszeci de ani, am făcut o complicație la inimă,
genul de problemă care s-ar fi remediat ușor în
secolul meu, dar care era periculoasă în această
epocă și în acest loc, așa că am fost transferat la
spitalul închisorii. Nu vedeam Luna din patul
meu, prin urmare nu aveam ce face acum, decât
să închid ochii și să rulez filme vechi:

*mergeam la școală în Orașul Noptii, treceam pe
lângă casa în care copilărise Olive Llewellyn, cu
fereastra bătută în scânduri și cu placa aceea
comemorativă;
stăteam în biserica din Caiette în 1912, îmbrăcat
în sutană,
așteptând ca Edwin St. Andrew să intre
împleticindu-se;
alergam după veverițe la vârsta de cinci ani, în
fâșia de sălbăticie
dintre domul Orașului Noptii și Șoseaua de
Periferie;
beam cu Ephrem în spatele școlii într-o după-
amiază lipsită de lumina soarelui, când aveam vreo
cincisprezece ani, așadar o după-amiază dintre
acelea care păreau puțin periculoase,
deși tot ce făceam era să ne cherchelim nițel și
să ne spunem bancuri prostești;
o țineam de mână pe mama și râdeam, într-o zi
însorită din Orașul Noptii, când aveam șase sau
șapte ani,
mă opream să privesc râul de pe un pod pietonal,
râul întunecat și scânteietor de dedesubt...*

— Gasperry.

Am simțit o durere ascuțită în braț. Am icnit și eram cât pe ce să strig, dar aveam o mână pe gură.

— Șșș, a șoptit Zoey.

Părea să aibă vreo patruzeci de ani, purta uniformă de asistentă și tocmai îmi scosese localizatorul din braț. Am privit-o lung, fără să înțeleg.

— O să-ți pun ăsta sub limbă, a explicat ea.

A ridicat obiectul în așa fel încât să-l văd: un nou localizator, care să-i corespundă noului dispozitiv pe care mi-l îndesa în mână. Trăsese perdeaua în jurul patului meu. Și-a ținut dispozitivul lângă al meu preț de vreo două secunde, până când dispozitivele au început să emită lumină rapid, sincronizându-se. Am privit lung luminile acelea...

... și apoi ne aflam în altă încăpere, în alt loc.

Stăteam întins pe spate, pe o podea de lemn, într-un dormitor din ceva ce mi se părea un fel de casă de pe vremuri. Brațul îmi sângera; mi l-am dus, din reflex, la piept. Lumina soarelui se revărsa printr-o fereastră. M-am ridicat în capul oaselor. Am văzut un tapet cu trandafiri, mobilă de lemn și printr-o ușă am zărit o cameră cu un duș și o toaletă.

— Ce e locul ăsta?

— E o fermă de la periferia Oklahoma City, a spus ea. Le-am plătit o sumă frumoasă proprietăreselor, așa că poți locui aici pe termen nedefinit, în calitate de chiriaș. E anul 2172.

— 2172, am spus. Peste douăzeci și trei de ani voi vizita Oklahoma City, ca să-i iau un interviu violonistului.

— Da.

— Cum de ești aici? Sunt sigur că Institutul Timpului n-a aprobat călătoria asta.

— Am fost arestată în ziua aceea, a spus ea. În ziua în care pe tine te-au trimis în Ohio. Aveam un post permanent și un dosar excelent, așa că nu m-au pierdut în timp, ci am stat un an în închisoare, după care am imigrat în Coloniile Îndepărtate. Institutul Timpului crede că deține singura mașină a timpului funcțională, din toate câte există. Nu e așa.

— Există o mașină a timpului în Coloniile Îndepărtate? Și ce, poți s-o folosești?

— M-a angajat... altă organizație de acolo, a explicat ea.

— Deși ai un asemenea dosar?

— Gasperry, a răspuns ea, nimeni nu e mai bun în meseria asta decât mine.

A spus-o cu nonșalanță; nu se lăuda.

— Să știi că încă nu-mi dau seama cu ce te ocupi.

M-a ignorat.

— Am făcut din misiunea asta o condiție pentru a accepta postul din Coloniile Îndepărtate, a continuat. Îmi pare rău că n-am putut veni mai curând. Vreau să spun, într-un punct anterior din timp.

— Nu-i nimic. Adică, mulțumesc. Mulțumesc că ai venit după mine.

— Cred că e sigur aici, Gasperry. Ți-am creat un dosar. Ar trebui să te acomodezi. Să cunoști vecinii.

— Zoey, n-am destule cuvinte să-ți mulțumesc.

— La fel ai face și tu pentru mine.

(Lucru nespus între noi: *Eu n-am putut* să fac același lucru pentru ea. Ea era la alt nivel față de mine și așa fusese dintotdeauna.)

— Nu știu dacă ne vom mai vedea vreodată, a spus Zoey.

Ne mai îmbrățișaserăm oare până atunci? Nu-mi aminteam. M-a tras aproape de ea doar o clipă, după care s-a dat înapoi și a dispărut.

Eram singur în cameră, dar *singur* nu era un cuvânt destul de puternic încât să exprime realitatea. Nu cunoșteam pe nimeni în acest secol, iar faptul că mai trecusem prin asta nu reușea să-mi aline singurătatea. Am avut un moment de nebunie, în care m-am întrebat ce mai face Hazelton, apoi mi-am amintit că tovarășul meu de celulă trebuie să fi murit de bătrânețe între timp.

M-am dus la fereastră, nedumerit și am privit afară, la marea de verdeață. Ferma se întindea

până aproape de orizont, câmpuri peste câmpuri, pline de roboți agricoli care se mișcau încet în lumina soarelui. În depărtare, am văzut turnurile din Oklahoma City. Cerul era de un albastru orbitor.

Ferma era proprietatea unui cuplu în vârstă, Clara și Mariam, care se și ocupa de ea. Femeile erau trecute de optzeci de ani și trăiseră aici toată viața. Se bucurau să aibă un chiriaș care plătește bine — mi-au spus asta încă din prima noapte, la o cină cu quiche și cea mai proaspătă salată pe care o mâncasem în ultimele decenii — și nu aveau să-mi pună nicio întrebare. Respectau intimitatea, mai presus de orice.

— Vă mulțumesc, am spus.

— Sora ta ne-a lăsat niște acte de identitate pentru tine, a zis Clara. Certificat de naștere și alte câteva. Vrei să-ți spunem pe numele din acte?

— Spuneți-mi Gasperry, am zis. Vă rog.

— Ei bine, Gasperry, a răspuns Clara, dacă ai vreodată nevoie de documente, sunt toate în dulapul albastru, de lângă ușa din hol.

N-am plecat deloc de la fermă în acei primi ani, dar mă temeam că va trebui s-o fac, în cele din urmă. Când Mariam s-a îmbolnăvit, Clara a dus-o cu mașina la spital, dar pe Clara cine avea s-o ducă? Femeile aveau aproape nouăzeci de ani. *Primul meu caz la Institut a avut legătură cu o dublură, îmi spusese Ephrem odată, într-o altă viață, de neînțeles. Potrivit celui mai bun soft de recunoaștere facială pe care-l avem la dispoziție, aceeași femeie apărea în fotografii și înregistrări video realizate în 1925 și 2093.* Ori de câte ori îmi imaginam că plec de la fermă, îmi închipuiam camere de supraveghere care îmi surprindeau fața și lansau semnale de alarmă de-a lungul secolelor, apoi un agent al Institutului Timpului

sosea să ancheteze, declanșând o cascadă de orori. Am vorbit cu Clara, care s-a interesat discret la un vecin ce avea un prieten cu contacte utile, iar la scurt timp după aceea, stăteam întins pe spate pe masa din bucătăria fermei și eram supus unei remodelări laser a feței și unei recolorări a irisului.

Când m-am trezit din anestezie și m-am ridicat în capul oaselor, chirurgul plecase.

— Whisky? a întrebat Mariam.

— Te rog, am răspuns.

— Arăți complet diferit, a spus Clara.

Mi-a dat o oglindă și am icnit de uimire.

Da, chiar arătam complet diferit. Dar eu îmi recunoșteam fața.

Mai târziu, în luna aceea, am descoperit vioara. Era foarte veche și se afla într-o cutie, chiar în fundul dulapului din hol; Mariam nu mai cântase la ea de mulți ani. Clara a aranjat să iau lecții de la o vecină.

— Își spune Lina, mi-a explicat Clara pe drum. Toată viața a cântat la vioară, din câte înțeleg. A venit aici cam la fel ca tine, dacă înțelegi ce vreau să zic.

I-am aruncat o otheadă. Urma să împlinească nouăzeci și doi de ani, dar încă avea un profil ferm. Privirea ei era de nepătruns.

— Nu știam, am spus.

Trebuie să fi fost o undă de reproș în cuvintele mele, deoarece Clara m-a fixat câteva clipe cu privirea ei calmă.

— Știi că eu cred în dreptul la intimitate, a spus ea. La fel și Lina, se pare. Abia dacă a părăsit vreodată ferma în ultimii treizeci de ani.

Am oprit la ferma învecinată — o monstruozitate cubistă, cenușie, care ar fi putut servi drept hotel — în timp ce eu mă gândeam la cuvintele lui Zoey când mă lăsase aici, în urmă cu patru ani — *Ar trebui să te acomodezi. Să cunoști vecinii* — și mă întrebam de ce n-am reușit niciodată să înțeleg ce îmi spune. Am ieșit din camionetă în lumina orbitoare a soarelui.

Ușa de la intrare s-a deschis, iar femeia care a ieșit avea aproximativ vârsta mea, puțin peste șaiszeci de ani.

— Bună dimineața, Gasperry, a spus Talia.

— Probabil că sora ta m-a scos exact la timp, mi-a spus Talia. A venit la hotel într-o noapte, trebuie să fi fost chiar după ce a ieșit din închisoare, și mi-a spus că poliția mi-a deschis dosar, ceva legat de reproducerea de informații secrete.

— Sincer să fiu, aveai obiceiul să faci lucrul ăsta.

Stăteam pe veranda casei de la ferma la care locuia, cu viorile între noi.

— Am fost inconștientă. Am riscat, presupun. Mi-a spus că se pregătește să se mute în Coloniile Îndepărtate și mi-a sugerat insistent să plec împreună cu ea, dar Coloniile Îndepărtate au tratat de extrădare cu Luna, așa că mi-a sugerat, odată ajunse acolo, că poate n-ar trebui ca aceea să fie destinația mea finală.

— Și asta s-a întâmplat acum treizeci de ani?

— Acum douăzeci și șase.

Vedeam pe chipul ei sfertul de secol de viață petrecut la fermă. Avea pielea înnegrită de soare și un aer liniștit.

— Cum sunt? am întrebat. Coloniile Îndepărtate?

— Sunt frumoase, a zis ea, dar nu-mi plăcea să trăiesc sub pământ.

În mai puțin de un an, eu și Talia eram căsătoriți, iar când Clara și Mariam au murit, ne-au lăsat nouă ferma.

Asta, m-am trezit gândind în anii ce au urmat, în nopțile în care eu și soția mea cântam împreună la vioară, când găteam împreună, când ne plimbam pe câmpurile noastre și priveam mișcările roboților de la fermă, când stăteam pe verandă și priveam navele spațiale înălțându-se precum licuricii la orizont, deasupra Oklahoma City, asta n-a înțeles niciodată Institutul Timpului: dacă vor apărea vreodată probe irefutabile ale faptului că trăim într-o simulare, răspunsul corect va fi: *Și ce dacă?* Viața trăită într-o simulare e tot viață.

Începuse o numărătoare inversă. Am simțit asta în fundalul tuturor zilelor mele. La un moment dat, în curând, știam că aveam să mă mut în Oklahoma City. Urma să încep să cânt la vioară în terminalul aerospațial înainte de anul 2195. Știam deja, pentru că-mi aminteam discuția purtată la interviu, că soția mea avea să moară prima.

În liniște
noaptea
în urma unui anevrism
la vârsta de șaptezeci și cinci de ani.

După moartea Taliei, stăteam singur pe verandă în fiecare noapte și priveam navele spațiale ridicându-se deasupra orașului din depărtare. Câinele meu, Odie, stătea întins lângă mine, cu capul pe labe. La început am crezut că amân mutarea în oraș pentru că-mi plăcea atât de mult la fermă, dar într-o noapte mi-am dat seama: *tânjeam* după luminile acelea. După atât de mult timp, îmi doream să am din nou oameni prin prejmă.

— Te iau cu mine, i-am spus lui Odie, care a dat din coadă.

Ce ar fi trebuit să înțeleagă de fapt cineva — oricine! — de la Institutul Timpului, judecând după cât de inteligenți se presupunea că erau toți cei care lucrau acolo, este că eu eram anomalia. Nu, nu e cinstit. Eu am *declanșat* anomalia. Cum de nu și-a dat nimeni seama că mă interviewam pe mine însumi? Pentru că, datorită documentelor pe care mi le întocmise Zoey, pe hârtie, numele meu era Alan Sami, mă născusem și-mi petrecusem toată viața la o fermă de lângă Oklahoma City.

Am văzut anomalia din terminalul aerospațial. Într-o zi din octombrie 2195, cântam la vioară, cu câinele lângă mine, când am observat doi oameni, aproape în același timp.

Olive Llewellyn mergea pe coridor, trăgând după ea valiza argintie. Ea nu l-a remarcat pe bărbatul care venea spre mine, la câțiva metri în fața ei, dar eu l-am văzut. Bărbatul tocmai ieșise dintr-o cameră de serviciu.

În timp ce bărbatul se îndrepta spre mine și îi tăia calea lui Olive Llewellyn, aerul a părut să freamăte în spatele lui. El nu a observat, pentru că era atent la mine și pentru că era neliniștit; în definitiv, era primul interviu pe care-l realiza pentru Institutul Timpului.

Am continuat să cânt, dar acum asudam și mă agățam cu disperare de cântecul meu de leagăn dedicat Taliei. Freamățul s-a intensificat; softul, dacă ăsta o fi cuvântul potrivit, mașinăria insondabilă care ne menținea lumea intactă, încerca să facă față imposibilității prezenței simultane a amândurora acolo. Dar nu era doar

faptul că aceeași persoană se afla de două ori în același loc; mașina, inteligența, softul, ce-o fi fost, detectase un al treilea Gaspéry, în cu totul alt timp și spațiu, în pădurea din Caiette, și acum lucrurile chiar scăpau de sub control: acest moment era dereglat, dar la fel era și *locul acela*, punctul acela din pădure, în care, în 1912, Edwin St. Andrew privea în sus printre crengi, unde, în 1994, eu m-am ascuns în spatele ferigilor și am privit-o pe Vincent Smith. Un val ciudat de întuneric s-a stârnit în spatele bărbatului care se apropia, iar lumina fremăta. Olive Llewellyn s-a oprit, ca și cum ar fi lovit-o ceva. M-am văzut pe mine îngenunchind în 1994 și pe Edwin St. Andrew exact în același loc — noi doi eram suprapuși —, iar în apropiere se afla Vincent Smith, de treisprezece ani, cu un aparat de filmat în mână.

O navă spațială și-a luat zborul undeva în apropiere, cu vuietul acela inconfundabil, după care spectrele au dispărut. Timpul curgea din nou lin. Defecțiunea fișierului se repara de la sine, firele simulării se împleteau din nou unde le era locul, în jurul nostru, iar Gaspéry-Jacques Roberts, versiunea mea mai tânără, proaspăt angajat și investigator îngrijorător de nepriceput al Institutului Timpului, nu observase nimic din toate astea. Totul se întâmplase pe la spatele lui. E drept că a privit peste umăr, dar — îmi aminteam bine momentul acela — a pus sentimentul copleșitor că ceva nu e în regulă pe seama anxietății care-l împingea s-o ia la sănătoasa.

Am închis ochii. În tot acest timp, eu fusesem cauza. Vincent și Edwin văzuseră anomalia pentru că fusesem cu ei în pădure. Probabil că nu stătusem destul de aproape de Edwin încât s-o

văd cu ochii mei, prima oară, în 1912. Am încheiat cântecul de leagăn și am auzit aplauzele lui Gaspéry.

Stătea în fața mea și bătea stânjenit din palme. Mi-era atât de rușine de rușinea lui — a mea? a noastră? —, încât mi-era greu să-i caut privirea, dar am reușit. Eram recunoscător pentru faptul că, în timp ce versiunea mea mai tânără dăduse dovadă de atâta nepricepere, câinele meu dormise.

— Bună ziua, a spus el pe un ton vesel, cu un accent atât de jalnic încât te zgâria în urechi. Mă numesc Gaspéry-Jacques Roberts. Fac un studiu pentru un istoric muzical și mă întrebam dacă v-aș putea invita la prânz.

— Cum mi-aș descrie viața? am repetat, ca să trag de timp. Ei bine, fiule, e o întrebare dificilă. Nu știu ce ți-aș putea spune.

— Poate îmi povestiți puțin despre cum arată zilele dumneavoastră. Dacă nu vă deranjează. Încă n-am pornit reportofonul, apropo. Doar stăm de vorbă.

Am dat aprobator din cap. Aveam de gând să-l descumpănesc. Intenționeam să-i citez din Shakespeare, deoarece știam că încă nu auzise de el. Aveam de gând să-i zic *fiule*, pentru că nu suporta să-i spui „fiule” și iritarea urma să-i distragă atenția. Aveam s-o aduc în discuție pe soția mea moartă, pentru că-l stânjenea căsnicia lui ratată. Aveam să-l fac să se simtă nesigur de accentul lui, pentru că cele mai dificile lucruri din perioada de instructaj i se păruseră accentele și dialectele. Dar, înainte de toate, aveam să-l dezarmez cu tihna din viața mea.

— Ei bine, am spus. Stau acolo câteva ore pe zi și cânt la vioară, în timp ce câinele moțăie la picioarele mele, iar navetiștii trec în viteză pe lângă mine și-mi aruncă mărunțiș. Gonesc cu o viteză neomenească; navetiștii, vreau să spun. Mi-a luat ceva timp să mă obișnuiesc cu asta.

— Sunteți de pe-aici? a întrebat investigatorul.

— De la o fermă din afara orașului. Am trăit acolo toată viața. Dar, ascultă, fiule, când am preluat eu ferma, agricultura devenise deja, în mare măsură, doar un spectacol. Privești roboții mergând pe câmpuri. Le mai umbli uneori la setări, dar sunt bine făcuți, de cele mai multe ori se reglează singuri, n-au prea mare nevoie de

tine. Cânti la vioară pe câmp, doar ca să ai ceva de făcut. În depărtare, navele spațiale se înalță iuți, ca niște licurici, dar sunt și mai rapide de aproape.

Când cântam la vioară în terminalul aerospațial, aveam uneori impresia că navele spațiale cad în sus, că gravitația e inversată. Se umpleau cu încărcătura lor de navetiști cu fețe inexpresive, apoi cădeau spre cer. Uneori navetiștii se uitau la mine în timp ce treceau și-mi aruncau monede în pălărie. Le priveam navele purtându-i în sus dimineața devreme, la slujbe din Los Angeles, Nairobi, Edinburgh, Beijing. Mă gândeam la sufletele lor, care se mișcau iute pe cerul dimineții.

— După ce mi-a murit soția, i-am spus investigatorului, am mai păstrat ferma un an, apoi m-am gândit: s-o ia naiba!

El dădea din cap, se prefăcea interesat, încerca să nu aibă emoții, să se convingă pe sine că face treabă bună. Ce nu i-am spus: simțeam că fără Talia aș putea să mă topesc în aer, acolo, singur. Doar eu, câinele și roboții de la fermă, zi după zi. „Singurătate” nu era un cuvânt destul de puternic pentru sentimentul acela. Tot pustiul din jur. Noaptea stăteam pe verandă cu câinele, ca să evit casa cufundată în tăcere. Mă jucam, precum copiii, jocul acela în care migești ochii și aproape te convingi că vezi punctele mai luminoase ale coloniilor de pe suprafața Lunii. În depărtare, dincolo de câmpuri, luminile orașului.

— E vreo problemă dacă pornesc reportofonul? a întrebat investigatorul.

— Te rog.

— Bun, e pornit. Vă mulțumesc pentru că stați de vorbă cu mine.

— Cu plăcere. Mulțumesc că-mi faci cinste cu masa de prânz.

— Acum, pentru înregistrare, sunteți violonist? a spus versiunea mea mai tânără.

Am urmat scenariul.

— Da, am răspuns. Cânt în terminalul aerospațial.

Când nu cântam la vioară în terminalul aerospațial, îmi plăcea să-mi plimb câinele pe străzile dintre turnuri. Pe străzile acelea, toată lumea mergea mai repede decât mine, dar ce nu știau ceilalți era că eu deja mersesem prea repede, prea departe și nu-mi mai doream asta. M-am gândit mult la timp și mișcare în ultima vreme, la cum e să fii un punct nemișcat în iureșul fără sfârșit.

Note și mulțumiri

Citatul de la pagina 79, „Viața e minunată, dacă nu cedezi”, provine din romanul publicat în 1919 al scriitorului John Buchanan, *Mr. Standfast*.

Anecdota de la pagina 101: *Cine seamănă vânt culege furtună* — „Niciodată nu-i spui asta unui om bun, ci semănătorului de vânt” — e parafrazată după o afirmație pe care a făcut-o poeta americană Kay Ryan, când eram amândouă la un festival de literatură, în 2015.

În același capitol se regăsește un citat referitor la ciuma antonină, aparținând soldatului și istoricului roman din secolul al IV-lea Ammianus Marcellinus, provenit din Cartea XXIII a scrierilor lui, o lucrare fascinantă, disponibilă online.

Le sunt îndatorată volumelor *Voyages of the Columbia* (editor Frederic W. Howay) și *Scoundrels, Dreamers and Second Sons: British Remittance Men in the Canadian West*, de Mark Zuehlke.

Mulțumiri agentei mele, Katherine Fausset, și colegilor ei de la Curtis Brown; editorilor mei — Jennifer Jackson de la Knopf, din New York, Sophie Jonathan de la Picador, din Londra, și lui Jennifer Lambert, de la Harper Collins, din Canada, Toronto — și colegilor lor; agentei mele din Marea Britanie, Anna Webber, și colegilor ei de la United Agents; lui Kevin Mandel, Rachel Fershleiser și lui Semi Chellas, pentru că au citit și mi-au transmis comentarii la primele versiuni ale acestui manuscris; mulțumiri lui Michelle

Jones, bona fetei mele, pentru că a avut grijă de
fica mea cât timp am scris această carte.